דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסוד ועד כו הראשון בל כנלסון ז"ל
מאוחד עם לשחזור

יום ראשון, כ"ו באדר ב' תשמ"ו 6 באפריל 1986 ● גליון 18780

היום 12 עמודים ● המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

היום בדבר

● יצחק מודעי, הפה של המדינה — חגי אשד
● השמים הם לא הגבול (ב') — דן אבידן
● לצחוק או לבכות? לצחוק — ניבה לניר
● מסיפורי בית המשפט — יגאל מרסינזון
● סדר קדימויות התיישבותי — אברהם כץ־עוז
● מדע וטכניקה, כל הארץ, כוכבים ולילות

מזג האויר

((ע). — תחזית מזג האויר להיום:
ירושלים: 9—21, רמת הגולן: 9—28, בחריה: 10—27, צפת: 8—24, חיפה: 12—26, מבריה: 12—31, נצרת: 12—28, עפולה: 9—32, השומרון: 9—28, תל־אביב: 12—27, נתב"ג: 10—29, יריחו: 10—35, עזה: 12—24, באר־שבע: 10—31, אילת: 15—32.

דרישה לפטר את יצחק מודעי בעקבות התקפותיו על „העבודה"

דברי שר האוצר בסוף השבוע גרמו לתגובות סוערות ● פרס: מאיפה החוצפה הזאת ● ברעם: גסות רוח ● צור: הליכוד הרס המשק ● רוזוליו: מודעי מסר מידע שיקרי ● גור: שערוריה ציבורית ● אדרי: משאל עם על הרוטאציה ● מודעי: דברי סולפו

מאת יוסי מלמן ועליזה ולך, שמעון ריש, חיים כיאור
סופרי „דבר"

מקורבי ראש הממשלה מכינים את שר האוצר יצחק מודעי לדעי „בסופי מוכתי" „בלתי יציבים" ושרים במפלגת העבודה דורשים משמעון פרס לנקום בגרוש צעירים, „כולל פישורים כן ה־ממשלה".

יצחק מודעי אומר ל„דבר", כי דבריו „הוצגו מוקשנים".

בראיונות לכמה עתונים בסוף השבוע צוטט שר האוצר, כמי שריירי אין הערכת הכספים ל„סולל בונה" בשם „גולי" ואת שעמון פרס כ„ראש ממשלה מעופף". הדברים עוררו תרעומת אצל ראש הממשלה ושרים ממפלגת העבודה.

בהתייעצויות טלפוניות שהיו בסוף השבוע, דרשו כמה שרים ו־בכירים אחרים במפלגת העבודה משמעון פרס, „לקרוא לסדר לשר האוצר", „לבקש ממנו התנצלות", ואף „להביא לפיטרוריו מהממשלה". מקרבי פרס אמרו, כי מודעי, שהגה מגיבוי מלא של ראש הממשלה, נהג כ„כפר מרבה".

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אר ל„דבר", כי „התוכנית הכלכלית גולדה בצורת הכלכלי של מפלגת „העבודה לפני הבחירות".

תגובת פרס

ראש הממשלה שמעון פרס הגיב אמש על התקפתו של מודעי עליו אף שלא נקב בשמו של שר ה־אוצר. בנאומו בועידת הנוער של מפלגת העבודה דיבר פרס על כך שאי אפשר לנהל ממשלה, שבה „כל שר מרשן לכיתון אחר וכל שר מפלים משהו על חברו".

לגופה של ההתקפה, הביע פרס תמיכה מרבית אלה שתבעו לסייע ל„אלטינס" לא נחשדו בסיוע סקטוריאלי, ואלה התובעים לסייע ל„סולל בונה" נחשדים במניעים כאלה.

„מאיפה לקוחים אנשים שחברי או משק לסף הידידות עוזרה מצה לבוא ולומר לנו מה לעשות בכלכלה ז" הטעים ראש הממשלה.

אדרי:
משאל־עם על הרוטציה

יו"ר סיעת המערך ח"כ רפי אדרי אמר אתמול בכלוריה, כי הוא שוקל דרך של משאל־עם, שיכריע בעד הרוטציה או נגדה.

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, כינה אתמול את הת־קפותיו של מודעי על פרס „חוצ־פה וגסות־רוח". ח"כ ברעם, ש־דיבר אף הוא בוועידת הנוער של מפלגת העבודה ב„בית ברל", ציין כי התוכנית הכלכלית הנו־חוזה הוצגה על ידי ראש הממ־שלה, ש„נתן גיבוי בלתי מוגבל לשר האוצר", ובהתקפותיו „הס־מיס מודעי את יכולת התפקוד שלו עם ראש הממשלה".

השר יעקב צור הזכיר למודעי, כי הוא זה שהיה שותף למדיניות ממשלתו הליכוד, ש„הרסו את ה־משק והשחיתו את הכסף". צור דיבר בוועידת הנוער.

בתגובה חריפה על דבריו הנו־כחוזו של שר האוצר יצחק מ־דעי כלפי הקיבוצים, יצאו גם כל ראשי הנוער, בעת כינוס צורי ועידת מפלגת העבודה כן הנוער באפעל. מזכיר הנוער אהרן יד־לין אמר, כי מודעי משסה המפלגה את דמות הנוער הקיבוצית.

מזכירת הנוער הבוגרים, דני בר־זוהר, הגישים את שר האוצר יצחק מודעי במסירת מידע שקרי של חברת הנוערים, כאשר הנוער ב־תוכנית „מקור" בטלוויזיה, ש־„כל קיבוץ סיע ממשלתי בסך 170 מיליון דולר. הוא אמר, כי הטלוויזיה אינה מסוגלת להבריא את המשק ועליה להתפטר מיד.

„אילו שר האוצר היה מתייחס לדרישות קפוא־חלים בשעתו — יכולנו לחסוך את כל הזחזרמה שהממשלה הגליחה עליה השבוע. זוהי שערוריה ציבורית לבוא זה יום ולטעון שהוא גולן, אמר בסוף השבוע שר הבריאות מרדכי גור.

הגנת מודעי

שר האוצר יצחק מודעי הסביר אמש בשיחה ל„דבר", כי לא השתמש בביטוי „גולן", וכי הע־ברת הכספים ל„סולל בונה" היתה „עליה החלטת ממשלה, המחייבת גם אותו". הוא ציין גם, שלא כיתה את פרס ראש ממשלה מעו־פף", אלא רק הזיר כי „עדי מעט הוא יהיה שר חוץ משעמם". מודעי הביע את הסתעתו מתגובות שרים בעבודה, הנאשים אותו ב„בזיר־נות בלתי פוסקים לחמש דקות לפירוק הממשלה ולמניעת הרר־סציה".

החלטת שר הפנים נגד הפעלת שעון קיץ מעוררת תגובות פוליטיות ניזעמות

רה"מ אינו רוצה משבר ● „שינוי" מאיימת לפרוש מהממשלה ● שר האנרגיה בודק הפעלה מרצון ● הרב ש"ך התערב

מאת יוסי מלמן, משה גבע
ומרכז צימוקי, סופרי „דבר"

תנועת „שינוי" מאיימת לפ־רוש מהממשלה בגלל החלטת שר הפנים יצחק פרץ, שלא להנהיג שעון־קיץ. אישים ב־תנועת הסכירו, כי הם ודרשים מראש הממשלה שמעון פרס לאפשר לקיים דיון בעניין זה במליאת הממשלה היום.

של סדר יומה של הממשלה מופי־עות הצעות, של שר המשפטים אמנון רובינשטיין ושר האנרגיה מישה שחל, הדרישות לשעון־קיץ. מקודבי של ר"מ ר' פרס רמזו, שהם אינם מעוניינים לחולל מש־בר עם ש"ס בגלל עניין זה.

שר האנרגיה הבטיח כי אין זה מתקבל על הדעת שמדינה כמו ישראל תתגלם מחסכת בזזי אדר, מחסכון של מיליוני דולרים ר־מצונו של רוב הציבור, בגלל שיקולים לא ענייניים.

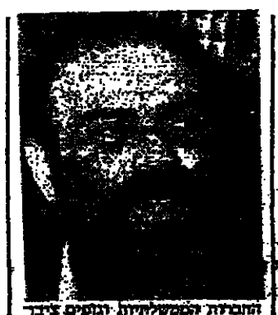

התגובות הממשלתיות הנלפים ציבור־ניות אמרים לאחר.

שר האנרגיה הבטיח כי אין זה מתקבל על הדעת שמדינה כמו ישראל תתגלם מחסכת בזזי אדר, מחסכון של מיליוני דולרים ר־מצונו של רוב הציבור, בגלל שיקולים לא ענייניים.

ביום ו' הודיע שר הפנים יצחק פרץ, מהרצאתו במועדון המסחרי התעשייתי בתל־אביב, שאין ב־מדגתו להנהיג שעון־קיץ בשנתיים הקרובות.

השר הנהיר כי „רמת ברעם", שהחיתה בעבר שעון־קיץ לשנ־תיים נסיון, המליצה שאם רמת המעקב שיתרכיב שר הפנים השנה לא תגיע להחלטה בדבר הנהגת שעון־קיץ — אפשר יהיה להמ־שיך בביטוי הקופה נוספת, בדרך של אי הפעלת שעון־קיץ. זאת, כדי שניתן יהיה להשוות בין זה שנתיים שהיה שעון קיץ לבין ה־שנתיים הקרובות — שלא יהיה בהן שעון־קיץ.

דבר" משרד הפנים הודיע, כי רוב חברי רמת המעקב הגיעו ל־מסקנה, שאין בסקרים ובנתונים שהובאו בפני הודעה משום קבי־עה, שיש תוספת מובהקת בצריכת חשמל בתקופת הנהגת שעון־קיץ. כן הגיעו רובם למסקנה, כי לנוכח הממצאים, „לא נמצא מתאם בין הפעלת שעון־קיץ לבין תאונות דרכים ואין השפעה של אחד על השני". כל חברי הוועדה הסכימו מהנהגת שעון־קיץ תביא לפגיעה בנושאים דתיים.

בתשובה לשאלות הסנים השר פרץ כי רק האמת הנחתה את דרכו. „שום רב פלוני או אלמוני לא השפיע. יכלתי לחיות שפולרי ולהסריו שיהנב שעון קיץ, אך מלום בצד שפולריות צריך הייתי להתבטש למסקנה שנמסרו לי ל־הרב פרץ הודיע, כי „מי ש־רוצה, שיגיש בג"צ. אני לא מפ־חד. יש בידי מסמכים רבים להצ־דיק את שיקול דעתי. צריך שיעת שהנהגת שעון־קיץ נגולה לשיקול דעתי, אבל בג"צ יפסוק".

יו"ר סיעת הליכוד ח"כ שרה דורון הבטה אמש משר הפנים להנהיג שעון קיץ לאלתר.

ח"כ דורון אמרה כי החלטתו של השר פרץ סותרת את עמדת צה"ל, התאוחדות התעשיינים ואת המקובל ברוב המדינות בעולם.

שר ההגנה של מערב גרמניה לארץ בא לדון בשיתוף פעולה טכנולוגי

המשך לשיתוף הפעולה והידוק המגעים הביטחוניים עם ישראל

מאת מלי זלינגר,
המשתרת הבכירה של „דבר"

מערכות הבטחון של ישראל ו־גרמניה המערבית חותרות לגיבוש שיתוף פעולה טכנולוגי ולחילופי מידע בנושא אלקטרוניקה, מער־כות נשק ואמצעי לחימה מזר־חיים ומערביים. לא מן הנמנע גם שיתוף פעולה ליצירת תשתית טכנולוגית, במסגרת פרויקט „מל־חמת הכוכבים".

במהלך ביקורו בארץ של שר ההגנה של מערב־גרמניה ד"ר מנפרד וברנר שמתחיל היום, לא צפויות להתחתם עסקאות, אולם נורמים בחוגים בישראל רו־אים בביקור זה המשך של שיתוף פעולה והידוק המגעים עם הס־ערכת הבטחונית הגרמנית. שיתוף הפעולה שהחל לצבור תאוצה עם כניסתו של ד"ר וברנר לתפקידו ב־1982.

לקראת ביקורו של שר ההגנה ד"ר וברנר, הערכו גורמים בס־חנים בישראל, כי גרמניה המ־לשמור על ברידה של סוריה ב־ערבית שואפת לעזור לישראל מערכת הערבית. הגרמנים מתר־צים את אסטרת ציוד הלחימה ה־הנעני בעקרו, לידון, למצרים ולסעודיה, תוך הסבר שבכך תי־מנע שחיקת חזית סנה בבלחמה אשורית בין ישראל וסוריה. גר־דע, כי כשוטי ה„מרגאדר" שתקי־בל ידון מגרמניה, הגורמים ד־אנה בישראל, עשויים בחלקם מ־תתי־בערמת תוצרת מערב־גר־מניה, ואף כי העסקה היא גרי־מיתי־ודנית, מערב־גרמניה גור־מת 42 אחוזים מרווחיה.

בוטרוס ראלי אורח מפלגת העבודה

שר המדינה המצרי לענייני חוץ, מר בוטרוס־ראלי, יבוא לישראל בראש משלחת של המפלגה הלאומית הדמוקראטית כדי להשתתף בוועידת מפלגת העבודה הישראלית העומדת ל־דיאתת פיום ג'.

נמסר בשבת על ידי מחוז החוץ המצרי בקאהיר.

בעת שהותו בישראל יוועד בוטרוס ראלי עם ראש הממשלה שמעון פרס, וכן עם אישים יש־ראליים אחרים. ודיון עמהם ב־נושאים המעניינים את שתי ה־מדינות.

כמו כן יסבו שיחותיו על יחי־סי מצרים־ישראל.

פיטר פיטרסון ייצג את רייגן בבדיקת תוכנית פרס לפיתוח

בארה"ב תמהים על צפיותיו של פרס מהתוכנית

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — שר המסחר האמריקאי לש־עבר פיטר פרסון הוא המיע־מי הבולט ביותר לתפקיד נציג ממשל־ריגן לבדיקת תוכנית הפיתוח האזורי למזרח ה־תיכון, ש־הציע ראש הממשלה שמעון פרס.

פרסון, שכיהן כשר במשל־ניקסון ולאחר ככן בהנהלת בית־הקפקעות „שוויס לימפן" בתל־אביב, פרס תודיע על הסכמתו לפיטר, שסכומו ייצא לפיר ב־בדיקת האזור.

לפרסון הוצעה הראשונה של לסכת ראש הממשלה בעת ביקור פרס, אין התוכנית צופרת תאומה. לפרסה המבוגה, אימצה אותה בהתלהבות דווקא תנועתו הליכודית ואף האגפים־ישראלית של ליכון לאורוש, בעוד שמר־פיס בכמשל, לקראת הבחילה הנסקים האמריקאית מתייחסים אי־ליה בספקנות מושגנת.

„הבנית פרסל למהיות", מסי שהציע פרס, לא תתרוץ כראוי לכת בקונגרס אז בקרב בעלות־ביתה של ארה"ב, דיווח שלמון „תל סרפים בדרגאל" מהאתמך על מסמל ויינן. בדיוח צריך, כי מקידים אמריקאים מקדמים ב־ברמה „תמיכה ישראלית בסיוע לאומים פרבים", מסום שיש בה „איתות לקונגרס, שישראל אינה עומדת להתנכר הבנתה הסיוע לסרים".

סגן שר־החוץ לענייני מרי־ניים מיקל ארמקוסט יגיע בסוף מנין־יוניק, שם דיוחה לו בהגיעתו על ההתפתחויות בפרשת „אלד־הים. מכיר הקונגרס היקפרי ה־עולמי ישראל יזכיר אמר לפני כן, כי מסמכי „אלדהים נמסרו גם לקיבוו הנשיאי של פרס.

ההחלטה לשנות למסכיריות ה־ארים בהקשה ישראלית לעיון ב־תיק „אלדהים הוקבלה למרחת המלצת שגרירות ישראל בהדמה להיסבב מסמלה הגלולה להתפרש כהתפרצות במערכת הבחירות ל־נשיאות אוסטריה.

כבר־יוניק ציפו אומרל, כי ה־ממשלה תחליט היום אם להסמיך את נתניהו לקבל את תיק 79/724 או שבא לשנר בציג מיחוד ה־עוסק בטשעי־מלחמה נאצים, דוב־מת ניצב־משנה אלכס אישלום, המומקד על תיק איוואן דמיאנוק.

מסירת תיק „אלדהים לישראל כמוצה לחיקי חסיון האומים צל ישראל למסור את תוכן הדיק ל־מנין־יוניק, שם דיוחה לו בהגיעתו על ההתפתחויות בפרשת „אלד־הים. מכיר הקונגרס היקפרי ה־עולמי ישראל יזכיר אמר לפני כן, כי מסמכי „אלדהים נמסרו גם לקיבוו הנשיאי של פרס.

ההחלטה לשנות למסכיריות ה־ארים בהקשה ישראלית לעיון ב־תיק „אלדהים הוקבלה למרחת המלצת שגרירות ישראל בהדמה להיסבב מסמלה הגלולה להתפרש כהתפרצות במערכת הבחירות ל־נשיאות אוסטריה.

כבר־יוניק ציפו אומרל, כי ה־ממשלה תחליט היום אם להסמיך את נתניהו לקבל את תיק 79/724 או שבא לשנר בציג מיחוד ה־עוסק בטשעי־מלחמה נאצים, דוב־מת ניצב־משנה אלכס אישלום, המומקד על תיק איוואן דמיאנוק.

מסירת תיק „אלדהים לישראל כמוצה לחיקי חסיון האומים צל ישראל למסור את תוכן הדיק ל־ישראל.

מזכירות האו"ם נענתה שלשום מיוד לפנייתו הרשמית של שגריר ישראל בימים נתניהו, בעקבות הנחיית משרד־החוץ ולאחר ש־ראש־הממשלה שמעון פרס שב מנורמים אחרים, דוגמת אמצעי התקשורת (או הקונגרס היקפרי בם פרסים גולמיים דוגמת דיוחי מרדיון, עדויות הלשנות־שפרס אומתו. מרסום תוכן חתיק מזהר רק בעת שנעשה בו שימוש מש־פטי.

בשלושת המקרים הקודמים ש־בהם בקשה ישראל וקיבלה תיקים מארהב: פשעי־המלחמה של זר־אים, היוה הבנמקה לבקשת הס־תיעות בחומר בהליך משפטי (נגד אדולף אייכמן, קלאוס באבי ר־יוף מגבלה). נגד ואלדהים אין כל הליך משפטי. ממשלת יש־ראל עלולה, לפיכך, להיקלע למצב שבו יאמר עליה להשתוו)? בתוכנו של הדיק, אלא אם תיוום בצמצה כתב־אישום נגד ואלדהים, אז ל־פחות וחקירה משטרתית מקדימה לאימות הדומר שבתיק.

תיק וולדהיים ימסר לעיונו של נציג ישראלי בארה"ב

ממשלת ישראל התחייבה לשמור תוכן התיק בסוד

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — נציג ישראלי יקבל מחר אז מחרתיים לידיו את תיקי של קורט וולדהיים בביבות משרד המלחמה של האו"ם, אך תנ־חייבות ממשלת ישראל לשמור על סודיות תוכנו של התיק ו־תקדיים המיטול בתיקים דומים מקרים את קדיד תיק וולד־היים גם לאחר שיימסר לידי־ראל.

מזכירות האו"ם נענתה שלשום מיוד לפנייתו הרשמית של שגריר ישראל בימים נתניהו, בעקבות הנחיית משרד־החוץ ולאחר ש־ראש־הממשלה שמעון פרס שב מנורמים אחרים, דוגמת אמצעי התקשורת (או הקונגרס היקפרי העולמי), בהנחה שבתיק נכללים גם פרסים גולמיים דוגמת דיוחי מרדיון, עדויות הלשנות־שפרס אומתו. מרסום תוכן חתיק מזהר רק בעת שנעשה בו שימוש מש־פטי.

בשלושת המקרים הקודמים ש־בהם בקשה ישראל וקיבלה תיקים מארהב: פשעי־המלחמה של זר־אים, היוה הבנמקה לבקשת הס־תיעות בחומר בהליך משפטי (נגד אדולף אייכמן, קלאוס באבי ר־יוף מגבלה). נגד ואלדהים אין כל הליך משפטי. ממשלת יש־ראל עלולה, לפיכך, להיקלע למצב שבו יאמר עליה להשתוו)? בתוכנו של הדיק, אלא אם תיוום בצמצה כתב־אישום נגד ואלדהים, אז ל־פחות וחקירה משטרתית מקדימה לאימות הדומר שבתיק.

אין פיטורים ב„סולל בונה"

מאת יוסף מיכלסקי,
סופר „דבר"

המו"מ בין הנהלת סולל בו־נה לבין ארגון הנג של ועדי העובדים ייפתח מחדש והי־ידיעות על פיטורי עובדים בקרן בחיים אינן נכונות — דבר־אלה מסר לי אתמול שמואל בן־דוד יו"ר ארגון הנג.

הוא ציין שועדי העובדים י־נבטו היום ומחר תוכניות אל־טרנטיביות לתוכנית הבראת ה־חברה של ההנהלה ואני יתחיל המו"מ בין הצדדים.

לדבריו של שמואל בן־דוד, ה־הצעות שהגישה ההנהלה לועדים אי כה אינן הגונות ואין לא יכו־לות לשמש בסיס למו"מ:

אפרים ריינר נשיא „אמפל"

מאת מערכת הכלכלי של „דבר"

מועצת המנהלים של חברת „אמפל" בחרה בשבוע הקרוב את אפרים ריינר לכהונת נשיא החברה.

ריינר הכהן כיו"ר „אמפל" מאז 1983 והמשיך בתפקיד זה, הוד־ליף את מיקל בשה שהתפטרותו נכנסה לתוקף.

בהוך כך, נמסר על התוצאות הסכיליות של חברת „אמפל" ב־1985, החברה מטה כי נצפתה עבוה הידיה מהכנסות ורווחים שאוסיה את שנת 1984 והחצי הראשון של 1985.

הרווח הבנוי לפני מס הסתכם ב־10.5 מיליון דולר לעומת כ־12 מיליון דולר ב־1984.

הרווח הנקי לאחר מס (והבנמה בלתי רגילה) הסתכם בכ־5.5 מיל־יון דולר לעומת 8.8 מיליון דולר בשנה הקודמת. הירידה המשמע־תית יתה ברווח הנקי אחר מס מוסברת בעליה המלולה בהפרשות להשלום מס בישראל בגין הכ־נסה „אמפל" בשנה החולפת.

הירידה הפרשות המס הגיע ל־47 אחוז לעומת 27 אחוז בשנה הקו־דמת — מן הרווח לפני מס.

ישראל מבקשת שצבא ארה"ב יכפיל רכישותיו בישראל

ההצעה הועלתה בעת ביקור פרס בוושינגטון

מאת יוסי מלמן
סופרי „דבר" בארה"ב

שרי המזון של ארה"ב בלתי שולץ, צפוי להציע לפרס המכון בקרוב מרדש מרי לרכש את ומר־ליד השלום באזור.

מקורות מדיניים אמרו כי שולץ הסוכנע מראש הממשלה שמעון פרס שהעיין במימל ארה"ב לזנר ביר את משרבותו לחידוש המ"מ המדיני.

שר המזון שולץ ומקידי משרדו יגמי בשבריעה הקרובים להביא ל־סיום מחלה של המשא ומתן בין ישראל וכצרים על נישום שמר־הבודדות בענין סאנה יכו יעשה כאמן להביא לכיסוי של בשבע מקרים בין מקידים מישראל ידון הנציגים מלשוטיבאים.

המקורות מעיד גם כי כמרים הביטה בחיוב על־הצעת ראש הב־ממשלה בענין „תוכנית מרשל" למזרח התיכון.

כי שהיה ביר בנק ישראל אר־בן גמני ומיזמי התוכנית חזר ל־אמריקה מקודם ודיווח לראש ה־ממשלה על שיחותיו שם.

הוא שבע תגובות חיוביות ב־קשר לתכנית כפי דיר מוסמסא הלל שהוא יריי הבנק הערבי ל־סגן ידיר מדלגת השלמון.

לדברי המקורות הבטיח פימסל ארה"ב לראש הממשלה כי ואבר־שה להשקיע עד 25 מיליארד דו־לר לשיקום הכזרח התיכון והב־ראת הכלכלה תמלה בעירת ה־מיטבה בשוקיו של שבע המדינות הבתעשיות של המערב.

(ע). — שישה בריאים נפצעו ו־68 נפצעו קשה ב־50 תאונות דרכים חמורות שאירעו בשבוע שעבר בכביש הארץ.

(ע). — יפי מצר, בת 25, שנפצעה בשבוע שעבר בעת שחצתה את הכביש בדרוב ורצל בחיפה, מתה בסוף השבוע מפציעה בכיתיהצלים „רמבסלר" בחיפה.

(ע). — משטרת חיפה חיקרת את נסיבות גניבת תיקו של סגן מנהל בנק „איגוד" בעיר התחתית, שהכיל צקים ומסמכים.

מפלגת העבודה הישראלית
הועדה המכינה
לקראת הועידה הרביעית

חברי הועדה המכינה
מוזמנים לישיבה שתתקיים היום, יום ראשון כ"ו באדר ב', 6 באפריל 1986 בשעה 15.30 באולם הישיבות, במרכז המפלגה.

על סדר היום:
1. ענייני מפלגה (המשך)
2. אישור נשיאות הועידה
3. ענייני דת ומדינה
4. שונות.

הבנקים המסחריים דורשים שהממשלה תרכוש את „צים"

מאת שלמה קרסו,
סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

בתנוחתם להצעה שהגי־שה למשלה על ידי יומים לרכישת חלקה של ההסתר לישראל בחברת צים, הביעו בנק „לאומי" ובנק הפועלים דרישה שהממשלה תרכוש את החברה.

בישיבה שהתקיימה בלשכת שר האוצר גיים שלרבי שעבר ובה השתתפו מנכ"ל בנק לאו־מי מר אריאל בנק, מר ריצ־ארד אמנד מבנק הפועלים ופקי־דים בכירים נוספים, הודגמה הסתייגותם של בנק לאומי ו־בנק הפועלים כניסתן הבטח־לה לחזור בה מרכישת חלקה של החברה לישראל בחברת „צים" ובמייה לאמץ הצעות הרבים (בנמה עצבון ואור־רים).

לחברת צים חובות בהיקף של כ־250 מיליון דולר לפני הבנקים והיתרים החבו רכישת חלק מהחברה לישראל ב„צים" בכך שתעשה פריסת הנובות לבנקים ל־7 עד 10 שנים.

הפקידות הבכירה באוצר מציעה שהממשלה לא תש־תלם על צים ולפיכך קיימת הדרישה להשתלטות יהיים שר־יים על החברה.

במגישה עם שר האוצר לא נתקבלו סיכומים והחלטות.

בנק לאומי סירב להגיב על הידיעה בציונו כי אינו נוהג להגיב לפתונות בעניינים הנ־דונים עם האוצר ובמיוחד ב־עייני לקוחות שלו.

(פירוט מצב — ראה מחר במדור הכלכלי).

הלבנונית מאי מנצור מכחישה קשר לפיצוץ במטוס טי.וו.אי.

מאת דליה שרון, כריסטיה

ליכרון (מיוחד ל„דבר"). — עובדי הנקיון בנמל האויר של קאהיר הם האחראים להנחת המטענה במטוס „ט.וו.א." בטבע שעבר, טוען „אובזרבר" הלונדוני היום.

העיתון מצטט מומחי תעופה האומרים כי למרות דחיות מצריות מרעבים אנשי תעופה מזה זמן שנמל התעופה של קאהיר אינו בטוח.

הגברת מי אליאס מנצור מלבנון אשר נחשדה כי בטרוריסטי בסוף הטבע את מעורבותה בפרשה לפרות שמשטרת יוון סגנה שאשה הענה לאותו תיאור רכבה על המרבב 10—אף כבתוך חזיית החרום שמתחתיו הוסמן המיטען.

שלטונות הבטחון בקאהיר טענו כי הגברת מנצור עברה בדיקות קפדניות: מיסגנה נבדק ואילו היא עצמה עברה בדיקה גופנית מה לא נתגלה דבר.

חיים יבין מונה לתפקיד מנהל הטלוויזיה לתקופה של שנה

יעשה כמיטב יכולתו לשקם יחסי העבודה

מאת יעל אדמוני,
סופרת „דבר" בירושלים

מנכ"ל רשות השידור אריה פורת מינה בעם ה את חיים יבין למנהל הטלוויזיה בפועל, לתקופה של שנה. יבין יכנס לתפקידו הבוקר.

יבין אמר אתמול, כי לאח־ר בדיקה מקפת של הנושא סוכנע שעכשיו עליו לקחת את תפקיד ניהול הטלוויזיה. „בסיוע של המנכ"ל ושל צוות העובדים הי־מסור של הטלוויזיה, אעשה כי־יכב יכולתי להביא להבראתה בשיקום יחסי העבודה ולחיסוס בין העובדים, בשיפור מערכת ד־תכניות ובפיתוח החדשות".

מנכ"ל הרשות אריה פורת אמר אמש, כי מינויו של יבין הוא הדבר הטוב ביותר שקרה לטל־וויזיה בשנתיים האחרונות. „חבל שהיה צריך ללחים זמן כה רב לל מינוי זה, שבא באיחור כה גדול. אבל אני בטוח שלאחר מדי, יציר נכנסו לטלוויזיה ימים גדו־לים", אמר פורת.

יו"ר הדרגה המנהל של רשות השידור, מיכה יגן, הביע תקוה שהתקוה שתולים ביבין תתגשמ־נה וכי יבין יתוזק כעמד בתפ־קידה עד סוף הקדנציה.

יו"ר ועד עובדי הטלוויזיה בטל־וויזיה חזי קוקה הביע שמחה על מינוי של יבין, אך נשמע מסוייג באשר ליכולתו לשנות את הבע־יות. „אנחנו בחוזר לו, כדי ש־יוכל להצליח. „אבל לא ניתן ל־יבין יומ חסד. הבעיות מדעיות", אמר קוקה.

ערוך „בבסי מיכאל קרמין בדק אמש על מינוי יבין לתפקיד מנהל הטלוויזיה ואמר, כי הוא שוכר על כך שיבין ישמיד להגיש לפ־חות שתי מהדורות „מבט" ב־שבוע.

חיים יבין מונה לתפקיד מנהל הטלוויזיה לתקופה של שנה

יעשה כמיטב יכולתו לשקם יחסי העבודה

מאת יעל אדמוני,
סופרת „דבר" בירושלים

מנכ"ל רשות השידור אריה פורת מינה בעם ה את חיים יבין למנהל הטלוויזיה בפועל, לתקופה של שנה. יבין יכנס לתפקידו הבוקר.

יבין אמר אתמול, כי לאח־ר בדיקה מקפת של הנושא סוכנע שעכשיו עליו לקחת את תפקיד ניהול הטלוויזיה. „בסיוע של המנכ"ל ושל צוות העובדים הי־מסור של הטלוויזיה, אעשה כי־

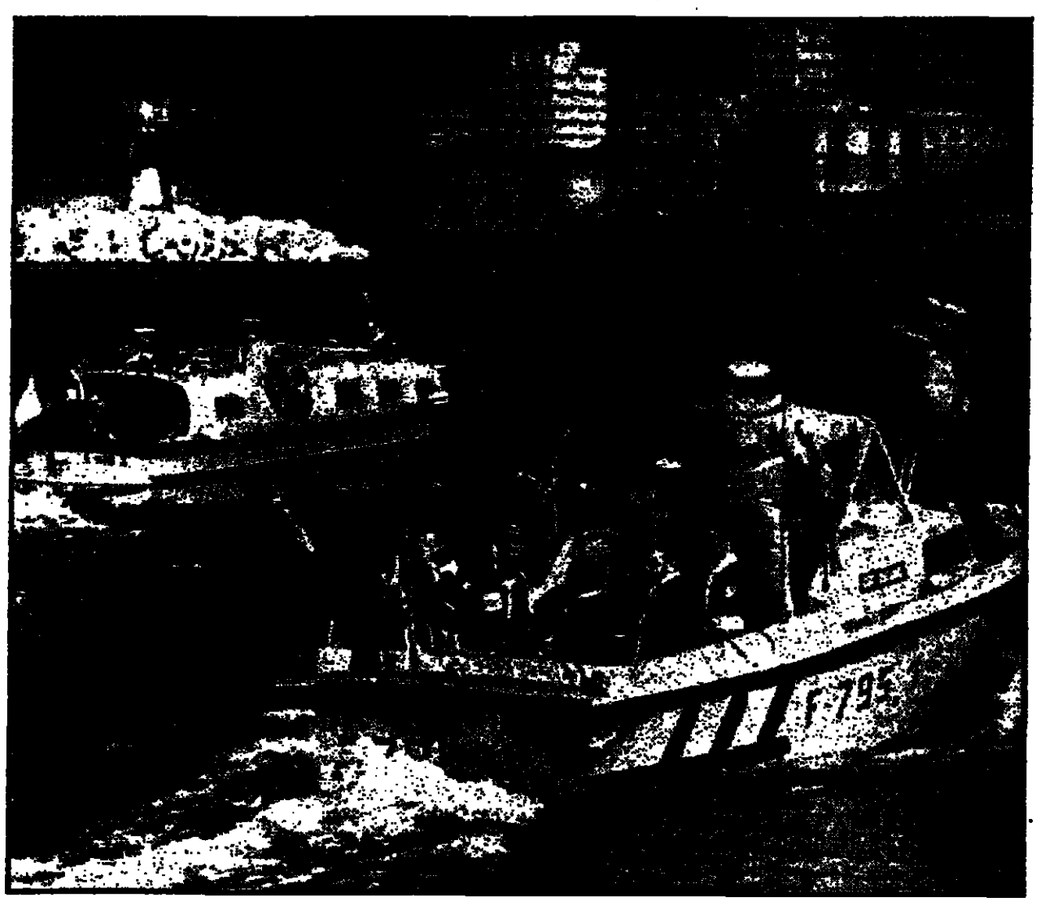

הכוח הצרפתי שהוצב בביירות המונה 43 חיילים, הוצב ב־31 במרס 1984 לאורך הקו הירוק המפריד בין הכוחות היריבים. אתמול יצאו הצרפתים מביירות — אחרי שממשלת צרפת החליטה לסיים את שליחות חייליה שם.

ממשלת גרמניה צריכה לקבל את תכנית פרס לסיוע כלכלי

אומר ראש ממשלת צפון ריין וסטפליה יוהנס ראו

מאת שלמה שפיר,
סופר „דבר"

„תוכנית מרשל של ראש־הממשלה שמעון פרס היא יד־תי ממשית וקונקרטית מכפי שנתפרסמה. אני אעלה תב־נית זו בשיחותי עם נציגים ערביים ומדינות אחרות" — אמר כיום ד"ר ראש ממשלת צפון ריין־וסטפליה יוהאנס ראו, בסיכום עתונאים בתל־אביב.

מר ראו כיהן ביקור רשמי של שבוע ימים בארץ.

הוא אמר, כי תוכניתו של שמ־עון פרס היא לתת עזרה למדינות המזרח התיכון בקשיחקן הכלכליים אולם העזרה לא תוצל לקניית נשק למדינות ערב. לדעת מר ראו צריכה ממשלת גרמניה לקבל את החוכנית. הוא סבור, שגם ממש־לות אירופה אחרות יקבלו את תוכנית, אולם אי־אפשר לומר מתי היא תתגשם.

מנגיזו ידוע, שקרה כבר כי תכניות נידחו תחילה, אולם כעב־בור זמן הן הפכו ריאליות.

בתשובה לשאלה בענין יחסי בשק גרמני למה"ת אמר: "בר־צוני לחזור ולהדגיש את הצורך באיפוק מירבי של מערב־גרמניה בתחום ייצוא הנשק בכלל וייצואו לאיזורי מתיחות ולמזרח התיכון בפרט.

„אמרתי זאת לפני כמה חודשים בריאד ואני חוזר ומדגיש זאת כאן בתל־אביב".

ראו הטעים, כי לאישור מחדש של עקרון זה נודעת חשיבות מר־חדת ערב ביקורו הראשון של שר הפנים המערב־גרמני בישראל, ד"ר מתוזיל היום (יום א'). הוא לא שלל חילופי־מדע וסחרים בין גר־מניה לישראל גם בתחום הבטחון, אך שלל אספקת נשק למדינות ערב ולישראל כאחד.

שר המשטרה חיים ברלב, סגן יו"ר הכנסת דב בן מאיר, ד"ר חיים מלכה חריש ויצחק ארבל, חברי ועדת הפרכויות של הכנס־תות ויו"ר מרכז לבין יוהנס משל היו בין אורחיו של ראו בקבלת־הפנים שערך ערב שובו לגרמניה.

אשר בן נתן נפרד מהאורח ב־מלים חמות וציין את חרומתו רבת־המשמעות להידוק הקשרים בין שתי תנועות העבודה ובין מערב־גרמניה לישראל.

יוהנס ראו צילום: יעקב כץ

רקע

התגברות נסיונות הפיגוע קשורה לועידת „אמל"

מאת שמעון חיים,

התגברות ניכרת במספר נסיונות הפיגוע וידי הקמ־ישות לעבר נמל תעופה ר־רצועת המפתון נרשמה כ־חודש האחרון, ולדעת מקו־רות במחוזיים גי רום לבנין קשורה הפעלת הזו מחדש תנועת „אמל" שהתקיימה בסוף השבוע בביירות.

מסיכומי חודש מארס מת־ברר, כי המחבלים המרגנים השיעים הקיצונים ביצעו 17 נסיונות הטיפה, ויותר משמו־נים נסיונות ידי קטישות ופגי־זים לעבר הגליל ורצועת הבט־חון. בנסיונות אלה נפגעו לפני שבוע ארבעה מתישבי קריית־שמונה.

במהלך החודש האחרון היו לצה"ל 7 נפגעים, אחד מהם הרוג, לצה"ל נרשמו 7 הרוגים ו־21 פצועים ולכוחות יזיעיל"ל 2 הרוגים ו־7 פצועים.

בסוף השבוע הרג בדרום לבנון חייל צה"ל וחבריו נפצע קשה במארב של מחבלים. ה־תקרית ארעה ליד בינת ג'בל, כאשר סיור של צה"ל נתקל במוקש גלוי על אם־הדרך. שני חיילים ירדו לפרקו, ואז פתחה לעברם אש מתאבב. השניים נפגעו במקום ואחד מהם מת בדרכו לבית החולים.

אתמול לפני הצהריים נחתר כמה מילי קטישה ברצועת ה־בטחון, מצפון למערי עיון. הקטישות, בקוטר 122 מ"מ, שוגרו ככל הנראה מהכפרים השיעים שמצפון לרצועת ה־בטחון. הם לא גרמו כל נפ־געים או נזקים.

בצה"ל הוגברה אתמול ה־כוננות, בעקבות דבריו של מנהיג „אמל" נביה ברי שלו־שום, בכנס הארגון בביירות. ברי הבטיח שמלחמת הגרילה נגד צה"ל, צה"ל ותושבי רצועת הבטחון תימשך, עד שאחרון חיילי צה"ל יסתלק מ־דרום לבנון. ברי אמר שאין לארגונו שום אינטרס לירות קטישות לעבר הגליל, אך הוא יעשה כל מאמץ לסלק את צה"ל מהדרום. הוא גילה כי הסאר שהוטמן לסיור צה"ל שלשום, ליד בינת ג'בל, היה של ארגון „אמל".

מזל"ט ישראלי הופל בשמי סוריה

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריסל

לונדון (מיוחד ל„דבר"). — דיפלומטים מערבי חזה בהפלת מזל"ט ישראלי מעל שמי דמשק בשבוע שעבר, כך כתבה „אובזרבר" הלונדוני.

הדיפלומטים טענו, כי חזה בהפלת המזל"ט מזלון ביתו בשעות הצהריים. המזל"ט התפוצץ באויר ונפל מצל הרי קסיון, סמוך לדמשק.

הידיעה ב„אובזרבר" קושרת את ההפלה בפעילות אוירית מוגברת באיזור, בעקבות הכנסת מערכות טילי נ.מ. על־ידי סוריה, ובנסיונה של ישראל לאתר סוללות אלה ולעמוד על מתקני המכ"ם הקשורים בהפעלתן.

פצצה במסבאה במרכז בלפאסט

בלפאסט („דיסר" עתים ועי"צ). — שני אנשים נפצעו קשה אתמול, כאשר פצצה התפוצצה במסבאה באיזור הקניות הראשי בבלפאסט, כך מסרה המשטרה.

דובר המשטרה אמר, כי סברים שאנשי גרילה של „צבא השחרור הלאומי האירי", קבוצה שפרשה מ„הצבא הרפובליקאי האירי", היו מעורבים בפיצוץ.

המשטרה מפתיעה ליד מיסוחיהם של שני המפוצעים בבית החולים, כדי לחקור אותם. אחד מהם נפצע כה קשה, עד כי המשטרה הודיעה קודם לכן, כי מת.

שני אנשים אחרים נפצעו קל בפיצוץ במאב „קינג ארתור", שבו נהגים לבלות צעירים קתוליים.

אשרת כניסה לנכדתו של סטאלין

לונדון (עיב „דיסר" ועתים). — ממשלת בריטניה הקציבה כסוף השבוע אשרת כניסה לנכדתו של הדיק־טטור הסובייטי יוסיף סטאלין, כדי שתוכל להמשיך את לימודיה בבריטניה.

מעורר הענין הבריטי מסר, כי האשרה הוענקה לאולגה פיטרס, בת 16, לבקשת משרד החוץ הסובייטי.

אולגה היא ילדיה ארה"ב, בתה של סוטלאנה אלילויי־בה, בתו של סטאלין, שהיא כיום בת 60.

כזכור, עזבה סוטלאנה לסערב בשנת 1967 והתגוררה שנים אחדות בארה"ב. באותן שנים נישאה למהנדס אמריקני ושמו וליאם פיטרס, ובנישואין הללו נולדה אולגה.

בשנת 1984, הוליטה סוטלאנה לחזור לברה"מ ונטלה עמה גם את אולגה. בזמנו נמסר, כי הבעדת הבאה לברה"מ בניגוד לרצונה, שכן היא נולדה בארה"ב והרגי־שה את עצמה אמריקאית לכל דבר.

בחודש שעבר, גילה העיתונאי הסובייטי ויקטור לואים, הפעיל לעתים קרובות כמקור להמצת אינפורמציה רש־מית, כי סוטלאנה מנסה לשוב שנית את ברה"מ ומבקשת לשלוח את אולגה לבית ספר אנגלי, אשר בו למדה בעבר. לפני שנה לערה"ב.

לואים מסר אז, כי ערוב לחואל שאולגה תקבל את הרשות לצאת, שכן יש לה אזרחות כפולה — אמריקאית וסובייטית.

שר הפנים הבריטי הודיע, כי האשרה לאולגה ניתנת לתקופה של 12 חודשים, ובתום התקופה הזאת יהיה צורך לחדשה.

אמש בקונצרט

שליטה וירטואוזית וגיוון עשיר

מאת יהודה כהן

אמש הגיש הנרטן האיטלקי־היהודי שמואלה סגרה ממילאנו בשגרירות האיטלקית תכנית של מוסיקה קלסית שהוא משמיע בערים הגדולות בארץ.

ויריעציות על נושא של הנדל מאת מאורז בעליאני, שנולד בשנת 1881 בבולוניה אבל חי בעיקר בווינה, מושפעים מבטהובן. ואילו בשלושה קטעי־אופי של אותו מלחין משתקף מפגנוו של רוסיני.

שיר אהבה ומאראנטלה מאת יוהן קאספר מרן נשענים על מנדלסון.

התכנית כללה גם מבוא ושני אפיזודים מאת וילה־לובוס. האמן הצעיר הוכיח שליטה וירטואוזית בכלי, תוך גיוון עשיר בין קלות המרקם המוסיקלי, תוך לעיצוב היצירה הבנה עמוקה, רמת אמנותו מרשה לחזות לו עתיד מזהיר.

הקונצרט נעזר לכבודו של הסנטרן האיטלקי מרצ'לו אבאדו השוהה בארץ כחבר ועדת־השופטים של תחרות רובינשטיין. הוא מנהל הקונסרבטוריון ע"ש ורדי במילאנו. ואגב אחיו של המנצח קלאודיו אבאדו.

פצצה בדיסקוטק במע' ברלין שניים נהרגו; 155 נפצעו

מקום בילוי אהוב על חיילי ארה"ב בגרמניה

מאת אמיר אורן
ומהכנויות הידיעות

מערב־ברלין („דיסר" — עתים ועי"צ). — פראות אזרחי של נפגעת פרוסקות ואבריר־אדם קטועים נראו בליל שבת בדיסקוטק במערב־ברלין, לאר חר פיצוץ קטלני שבו מהרגו שני אנשים, חייל אמריקאי ו־אשה מערב גרמנית, ונפצעו 155 אחרים, מהם 44 אמריק־אים.

הפיצוץ אירע בשעה 01.50 אחר חצות בדיסקוטק „לה בלי" במערב ברלין, מקום בילוי חביב על רבים מ־6,000 החיילים האמריקאיים ה־מרוכזים בעיר.

רבים מן הנפגעים בפיצוץ נמ־צאו קשה.

יומן קצר לאחר הפיצוץ, הוד־קשרו שני גופים שונים הודיעו, כי הם אחראים למעשה. תחילה הודיע אלמוני אל משרדי סוכ־נות חדשות בין־לאומית בלונדון הודיע, כי הפיצוץ נעשה על ידי קבוצת הגרילה הגרמנית המכנה את עצמה „קומנדו הלוגר מיינהוף", הקשורה עם ארגון הגרילה הע־רוני „באדר מיינהוף". האלמוני שדיבר בניב צפון־אירופי אמר: „קומנדו הלוגר מיינהוף עשה את הפיצוץ במערב ברלין. זה כל מה שיש לי לומר".

שעות אחדות אחרי כן, הודיע אלמוני אחר לתחנת פלוריזיה מע־רב גרמנית, הודיע, כי הפיצוץ היה מעשה ידיה של „חזית ה־שחרור הערבית האנטי־אמריק־אית".

הפרעל של התנועה ומינויו של יאסר ערפאת — מקורבו של ברי — להפקיד זה.

יחסן האשם החרים את ועידת תנועת „אמל" יחוד עם כמה מ־תומכיו המהוהים את הדרם ה־מחבר למהיגותו של ברי.

כמרכז מנו לרגב הפקידי ג־מעתה במוסדות התנועה אישים הנמנים על מחנה תומכיו של ברי. הבולטים שבהם: עאפף חיי־דר שמונה לחבר של ברי, בעוד־ עבד־אלקאדר הוסיה שמונה לאחראי על המדיניות של „אמל". ודיב־ מנהל המשרד המדיני, ומוחמד־ חלקים מסוימים במערב בירות ומם בדרום לבנון.

נביה ברי נבחר שוב לעמוד בראש תנועת „אמל"

מעמדו בתנועה התחזק מול „חיזבאללה"

מאת דן אכידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

נביה ברי נבחר בסוף השב־בוע לכהן במשך שנתיים נוס־פות כראש תנועת „אמל" זו־שיעית הלבנונית על ידי זו־ועידה הכללית של תנועה זו.

הוצדה אישרה בנוסף לכך מס־פר שינויים בהרכב מוסדות ה־תנועה. המשנה־ראש, הבולט ביותר הוא הדחת מתחרהו של ברי ראמז אמקנדור, המקיר יו"ר ועדת־ הכספים, המדיניות ומקבל־ נוף המצעב את מדיניות התנועה.

מבחינת ישראל קיים עתה סי־כוי טוב שנבחה ברי יוכל לאכוף את מרחנו האת בישות הפרגמא־טית כלפי ישראל של מוסדות תנועת „אמל".

יחד עם זאת התגבשה עתה אופוזיציה די חזקה לנביה ברי מחוץ למוסדות התנועה, בראשו־ תו של הסן האשם, שהיא בעלת זיקה לתנועה השיעית הקיצונית „חיזבאללה" שמשיג לה תמיכה־ בי־ חלקים מסוימים במערב בירות ומם בדרום לבנון.

משה פרלמן מת בירושלים

משה פרלמן, בעבר דובר צה"ל ומנהל „קול ישראל", מת בשבת בירושלים, בגיל 75.

משה („מוש") פרלמן נולד ב־לונדון ושירת בחיל התותחנים ב־בריטי בדרגת רב סרן. השתתף במערכות אפריקה הצפונית, אי־טליה ויוון כין השנים 1940 ו־1946.

היה פעיל בעליה ב' בארגונה מטעם ההגנה.

בין השנים 1947 ועד 1952 כיהן כדובר צה"ל בדרגת סגן־אלוף ד־בראש לשכת הצנזורה הממשלתית.

עד שנת 1956 היה מנהל קול־ישראל ולאחר מכן היה מנהל שי־רותי ההסברה ויועץ לראש הממ־שלה ושגריר מיוחד בלונדון.

ג'ורג' בוש: „תמיכה בסעודיה"

ריאד („דיסר" ועתים). — סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש שהגיע לביקור בסעודיה, הביע צער על המלחמה בין איראן לעיראק וחזר והביע על תמ־כת ממשל ריגן בסעודיה, כדי לעזור לה למנוע את הרחבת המלחמה.

בדברו בהנאמה בעיין חדש של שגרירות ארה"ב בבירת סעוד־יה, אמר בוש, כי היחסים בין אר־ה"ב לסעודיה חשובים.

„ארה"ב מבינה את הצורך של סעודיה ושל מדינות אחרות ה־חברות במועצת לשיתוף פעולה של המפרץ, להגן על עצמן מפני ההשפעות המלחמה מעבר לב־בולותיה הנוכחיים".

הבינלאומן מתכוון להודיע רש־מית לקונגרס על כוונתו למכור ל־סעודיה טילים נגד מטוסים ונגד אניות בשווי של 354 מיליון דו־לר.

שגריר ספרד מגיע לישראל

פדרד לופז אגוירכנבאר, אשר נתמנה להיות שגרירה הראשון של ספרד בישראל, יצרע כיום אל לנמל חיפה.

את פניו יקבל סגן ראש הטקס, מר אברהם מלדר.

ב־14 באפריל יגיש השגריר את כתב האמנתו לנשיא המדינה ד־בכך ישלם תהליך קשירת היחס הדיפלומטיים בין ישראל ל־ספרד.

שגריר ישראל בספרד, מר שמו־אל הרם, הגיש כזכור את כתב האמנתו למלך ספרד כבר בחודש פברואר.

סגן שר האוצר הציג בפני האמריקנים שיקום הכלכלה

מאת שלמה קרמר
סופרו הכלכלי של „דבר"
בירושלים

בפגישה שנמשכה כשעה ו־

מטבע	שער
דולר ארה"ב	1.4936
לירה שטרלינג	2.1724
מרק גרמני	0.6286
פרנק צרפתי	0.1991
פלורין הולנדי	0.5577
פרנק שוויצרי	0.7532
כתר שבדי	0.1999
כתר נורבגי	0.2027
כתר דני	0.1700
מרק פינלנדי	0.2817
דולר קנדי	1.0733
דולר אוסטרלי	1.0739
רנד דרום אפריקאי	0.7139
10 פרנקים בלגיים	0.3045
10 שילינגים אוסטריים	0.8943
1000 לירות איטלקיות	0.9025
100 יינים יפניים	0.8310
לירה איריות	1.8297
100 פזטות ספרדיות	0.9730
דינר יוגדי	4.1671
10 לירות לבנוניות	0.6638
לירה סורית	0.8439

חצי חצוץ, סגן שר האוצר עמי אמודאי בפני תת שר החוץ האמריקאי דולים את הישגי התכנית הכלכלית.

בפגישה זו משתתפו גם הפרו־מוהים סנגלי פישר חברכרב שמייל הוצעון הכלכלי של משרד החוץ האמריקאי בילי אשר הוגדר על ידי גורמים ישראלים שהש־תתפו כשמרן אף יותר מפרופסור מילטון פרידמן.

סגן שר האוצר הציג בפני הי־מאוחים את נתוני ביצוע תקציב 1986. המצביעים לראשונה על סדר־גת הממשלה ולא הגרסה כפי ש־היה מקובל עד כה.

סגן שר האוצר הציג גם את תכנית התקציב לשנת 1986 ואת דלמות הממשלה לסייע לפעילים על ידי פריסת הוכוזיהם באפ־צעות פיגוי מקורות בשוק הון־על ידי הממשלה ולשובת הפע־עלים.

סגן השר גם הצביע על הי־רפורמה הצפויה בשוק הון לפיה יאפשרו לפי רמות לגיים מקורות באמצעותו ואת בפיחוד על רקע הודות הריבית הקרדיטורית. על השבונות חסכון קצרי מועד.

אנו אבלים עם משפחת שמואלי
בטות חבריתנו היקרה
עדה (אינקה) שמואלי
נהלוויה ביום א' 6.4.86 בשעה 15:00
קבוץ יקום

לזכרנו אבי קריב
אתו באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
מנף מרכזי
הנהלה והעובדים

כמלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
המהנדס
יוסף קריץ ז"ל
תערך אזכרה וגילוי מצבה
ביום שלישי כ"ח באדר ב' תשמ"ו (8.4.86)
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין
בכפר סמיר, חיפה.
נפגשים ע"י השער הראשי.
הודיעו נאבה לכל מנחמינו בעיה הכתב.
המשפחה

על מותו של המנהל הכללי לשעבר
זאב קריב ז"ל
אבל
בית „מקורות"
תנחומינו הכנים למשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתו של
שמעון ליבוביץ
הנהלוויה תצא מבית־חולים ביום ראשון 6.4.86 בשעה 1.00 אחה"צ.
המשפחה
ומושב גבעת־חן

על מותו של
זאב קריב ז"ל
מנכ"ל „מקורות" לשעבר
שותרם רבות למשק המים
מתאבלת
המזכירות הארצית של
ארגון עובדי „מקורות"

לאורי סביר
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
תא הכתבים המדיניים

דבר DAVAR
מאחר עם לפרוב
העורכת חנה אמיר
מזכירת המערכת דוד פרהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
המערכת – „דבר" בע"מ
כתבת בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 399, מ.ד. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות:
טלפונים ישרים 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' המלך מורג 16
בית מאמיה קומה ג'
טל. 222451, 222353, 241306/7
המנהלה: רח' הלל 16,
טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111, מ.ד. 33104

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה פרסי הפקדת שינוי
תכנית מתאר מקומית
ניתנת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוע־דה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן הוופקד, ביחוד עם התשריט המ־צורף אליה, תכנית מס' ר"ג/888, שינוי לתכנית ר"ג/800 (הומלצה לתוקף), שינוי תכנית מתאר ר"ג/340 והתכנית ר"ג/816, ר"ג/ 791/א'.
המשמחים הכלולים בשינוי ה־תכנית ומקומם:
גוש: 6109
חלקות: 101, 102, 103, 223, 222
חלקי חלקות: 304, 113, 12.
רחוב: ז'בוטינסקי.
עיקרי מטרת התכנית:
(א) להפקיע לצרכי ציבור.
(ב) לתקן בהתאם לכך את תכ־נית המתאר מס' ר"ג/340, אשר הוגדרה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2591 מיום 27.12.79 והתכנית מע־רשת מס' ר"ג/791/א' אשר הוג־דרה בדבר מתן תוקף לה פורס־מה בילקוט פרסומים מס' 2820 מיום 3.6.1982, והתכנית מס' ר"ג/800 שהומלצה למתן תוקף, לתכניות מס' ר"ג/816 אשר הוג־דרה בדבר מתן תוקף לה פור־סמה בילקוט פרסומים מס' 2939 מיום 30.6.1983 (להלן — התכנית הראשית) על שינויים.
כל המעוניין רשאי לעיין ב־שינוי התכנית ללא תשלום, ב־ימים ובשעות שהמשרדים האמו־רים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הנראה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכ־נית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חו־שיים מיום פרסום הודעה זו בר־שומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב

נעדר

קרובי משפחתו של חייל לבנוני, עזי אחמד מרחאת בן 21 מצידון הנעדר מאז חודש פברואר לפני שנה חיפשו אחריו לאחרונה גם בישראל ופנו לשם כך אל עורך־דין ואליד פתום מנצרת. במכתב ששיגרו לעו"ד פתום באמצעות הדוד העולמי לחיפוש אחרי נעדרים לבנונים שמקום מושבו בצרפת טוענים בני המשפחה כי. בגם החיית נפצע בחודש פברואר 1985 כאשר ניסה לחצות את נשר נהר האוואלי. לפי הידיעות שהגיעו אליהם באסף החייל על ידי חיילי צה"ל ואושפז בבית חולים בישראל. עו"ד פתום מנצרת שיגר מכתב למשרד הבטחון בו ביקש לדעת אם החייל הלבנוני נמצא במעצר. בשבוע שעבר קיבל תשובה לפיה לא ידוע למשרד הבטחון על כל חייל לבנוני שנפצע ונמצא כעת בישראל.

שמעון ויים

אורחים

בין האורחים הרבים שיגיעו לועידת מפלגת העבודה הנפתחת ביום ג' הקרוב בירושלים יהיו גם פייר מורואה, מי שהיה ראש ממשלת צרפת, הנס קושניק הולגר ברגר חברי נשיאות המפלגה הסוציאל־דמוקראטית הגרמנית, פנטי ויינאנן, מזכ"ל האינטרנציונאל הסוציאליסטי, יון פטריאן, חבר הפוליטביורו הרומני, ומטר ינקוביץ, חבר הפרלמנט האוסטרי ומנהל המחלקה לקשרי חוץ של המפלגה הסוציאליסטית האוסטרית. כן יגיעו גם נציגים בכירים של המפלגות באינטרנציונאל הסוציאליסטי בפרו, בונצואלה וכן חברי פרלמנט מארצות סקנדינביה, בנלוקס ועוד.

שריון

הגיע לביקור

הגיע לביקור בישראל הבמאי האנגלי סטיבן ריאן, שביים בתיאטרון „יובל" את הקומדיה „לבגוד או לא לבגוד" מאת גיון צ'מפן ומייקל פרמודי בכיכובם של ספי ריבלין, ענת מושרי, אריה כנר, בתיה ברק ועונת יקורי־יונב. מנהלת תיאטרון „יובל", מרים עציוני, ראתה את ההצגה בתיאטרון „סטרנד" הלונדוני וכששמעה שאותו מחבריה הוא ג'ון צ'מפן, מיהרה לרכוש את זכויות המחזה. לעציוני יש נסיון מוצלח עם מחזאי זה שכן בעבר רכשה את זכויות ההצגה של המחזות „כולם עם כולם" ו„אולי תשאירי לארוחת בוקר" שנכתבו על ידי צ'מפן בשיתוף עם ריי קוני והיו להיטים מצליחים.

מירי מו

אוצר מילים

„בביקורי הקודמים הרבים למדתי את המלצ'ב שלום, תעבה רבה, אני אוהב אותך. הפעם נוספה מילה נוספת: דוסאצה"כ אמר יוחנן ראו, מי שעשוי להיות הקבלן הגרמני הבא, בפגישה שנערכה לכבודו לפני שבוע מטעם מחוז ה„עבודה" בתל־אביב. בפגישה, בראשות חיים אליהו שפייזר, נכחו גם חיים דב בן־מאיר, חיים אורה נמיר, ומי שהיה שגריר גרמניה, קלאוס שץ המלווה את ראו. שפייזר איחל לראו נצחון בבחירות הכלליות בינואר 1987, בלי שיזרוק לדוסאצה, ואילו האורח הגרמני שיבח את פועלו של שמעון פרס ואמר כי לא רק הסוציאל־דמוקראטים אלא רובו של הציבור הגרמני התרשם מסדיר יותו האמראית של פרס ומחויבותו לשלום, ומי חייב את המשך כהונתו.

ש. שלמה

סמליות

בקונצרט שנערך בליל שבת בבית אנצו סידני בגבעת ברנר סיימה מקהלת „קולות הצפון" מצפון שוודיה את סיורה בארץ שאורגן על ידי המנצח הנרי קלאוזנר מהמרכז לתרבות, ונערך כמחווה להסיד אומות העולם ראול ואלנברג. בקונצרט, שנערך בחסותו של שגריר שוודיה בישראל סאם גלרמן אמר מזכיר הקיבוץ, יצחק תרמוד, לאנשי המקהלה כי יש סמליות בכך שהקונצרט מתקיים בבית אנצו סידני שצנח באירופה הנאצית כדי להציל יהודים, ונערך כמחווה לואלנברג שפעל לאותה מטרה. אנשי המקהלה אמרו כי הם מאמינים שואלנברג עוד חי בשבי הסובייטי ומקווים כי יחזור למולדתו.

דני צדיקני

בלי שריון

„לא אסכים להיכנס בתוך ביתי בדרך של שריון" מצהירה ח"כ שרנה פולדר (בתמונה) חברת קיבוץ גשר בגליונו האזרחי של „יחד" בסאון ותק"ם, ומוסיפה „אני מקווה שיגיע היום שגם במסגרות חיצוניות לא נזדקק לשריון אלא תמצאנה דרכים אחרות לשמירת יחוד וביטוי של מגזרים שונים". במכתב גלוי מוסיפה ח"כ פולדר שיש לעודד את בנות המין הנשי ולמצוא דרכים שתאפשרנה כניסתן לענפי היצור במשק וקיבוצי ובר בבר להכנים יותר גברים לענף הזה־נוך בקיבוץ

עודד בר מאיר

כבוד

כוכב חסף ח"כ דוד מגן (בתמונה) ראש עידית קיריית־גת מחשר משה קצב בראשון לילה את נשיאות ועידת תנועת החרות. העיר הוא מתכוון להחזיק אותה. הוא חולק לו כבוד והזמין אותו להיות אורח הכבוד במופע המרכזי לכבוד יובל ה־30 של בירת חבל לכיש שייערך בהיכל התרבות המקומי ובו תועלה בהופעה בכורה הצגת המחזמר „כך בינו 30 שנה ועוד" בהשתתפות מאה מרושבי המקום.

דני צדיקני

„יחדות הדממה"

15 אלף דולאר נתרמו על־ידי אנשי עסקים ואישים שונים בערב התרמה למען נוער במצוקה שנערך בנתניה במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. הערב אורגן על־ידי המועצה הציבורית לקידום נוער שהוקמה לפני כ־6 שנים בנתניה על־ידי ניצב שאול לוי, מפקד המחוז הצפוני במשטרת ישראל, שכיהן באותה תקופה כמפקד מחוב נתניה. המועצה פועלת לקידום נוער בשכונות העיר ולמניעת עבריינות נוער על־ידי פעילות חינוכית וספורטיבית נרחבת. סקר שנערך בנתניה גילה בבירור כי הדרות לפעילות זו חלה ירידה בעבריינות הנוער בנתניה. המקורות הכספיים של המועצה באים מתרומות של תושבי העיר. שר החינוך שיבח את פעילות מתנדבי המועצה ואמר, כי הארץ משופעת בעשרות אלפי מתנדבים שאין מספרים עליהם דו. „זו יחדות הדממה", אמר נבון.

ח"כ אברהם ורדיגר הוא צייר ויזיק ולאחרונה צייר פורטרט של סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. את הפורטרט שצוייר על פי צילום, קיבל נבון בלשכתו ביום ו' האחרון. בתמונה: מימין: ורדיגר מגיש לנבון את הפורטרט.

המזרח מרוך חיזום עלידי עירית נתניה

נס רפואי: חייל שנפצע קשה בראשו בעת קרב עם מחבלים – החלים

ניסים נחום שמצבו הוגדר אנוש יצא את ביה"ח

מאת אריאלה ראבני,
סופרת „דבר"

החייל נסים נחום, בן 21 מנבעתיים, שנפצע לפני כ־חודש פצעים קשים במחזה, בעת ואתקלות עם חוליית מחי־בלים ברצועת הבטחון בדרום לבנון, ובמצבו הוגדר כאנוש — יצא ביום ו' את בית החולים רמב"ם בחיפה. מצב בריאותו מוגדר כטוב, והוא יועבר ל־בית־לוינשטיין ברעננה, לחמ־שך הטיפול השיקומי.

„נסים קיבל את הטיפול המר־קובל במחלקה. טיפלנו בו בכם שאנו מטפלים בכל פצועי הראש המגיעים אלינו", אומר פרופסור משה פיינמד, מנהל המחלקה ה־נוירוכירורגית בבית־החולים רמב"ם.

נסים הוא הבן הבכור במשפחת נחום, שלה עוד שני בנים, בני 17 ו־8. הוא התגייס לפני שנ־תיים ליחידה קרבית ועבר קורס־חובשים. ב־9 במארס השתתף ב־סיור שנתקל בחוליית מחבלים ברצועת הבטחון בדרום לבנון. במהלך הקרב נפצע חברו של נסים, וכאשר חס להניח לו עזרה רפואית נפצע פרסיטי ריסק ב־מוחו. הוא איבד את הכרתו ו־הובהל בסוסק לרמב"ם.

מצבו הוגדר כאנוש. במחלקה הנוירוכירורגית אמרו לאם, אחות נחום, ולבני המשפחה: „הניסים „משה מסלול לא יפה במוחו", וכי הצוות הרפואי יעשה הכל להצילו. נסים נותח בראשו ברביתים, והוע־בר למחלקה לטיפול נמרץ. במשך ארבעה ימים היה מחוסר הכרה. אבל היתה עמו כל הזמן. ביום הרביעי המתמן שיעור במצבו של נסים והכרתו החלה חוזרת אליו. הוא הצליח לזהות את בני משפ־חתו ליד מיטתו, אך מכיוון ש־סבל עדיין מליקויים בדיבור, בי־קש מאמו מחק רפארץ וכתב: „התקשרו עם הטפקד ושאלו לי שלומו ולשלום אנשי היחידה ש־היו בהתקלות".

פרופ' פיינמד מסבר, כי לאחר שהכרתו של נסים חזרה הושקעו אומדים מהטיפולים הנמרצים, לר־בות הנכשה המלאכותית. מצבו השתפר וכמה מהשיתוקים שסבל מהם חלפו בהדרגה; ובכל זאת, הוא סובל עדיין מכמה הזהמרים נוירולוגיים, שגם בהם מטפלים טיפה.

נסים נזקק גם לטיפול בעינו הימנית. ראייתו משתפרת. כן הוא נזקק לטיפול בכית־הזהה שהב־שבו בו מים.

מנשתי את נסים במחלקה כי־ל־רגית חזה, יום לפני שעזב את בית־החולים, הוא מקוף במרחים, בבני משפחה, מחברים ובידידים רבים. בצד הימני של ראשו הי בגלוה ניכרים עדיין סימני הני־תה. פניו חוורים, אולם מצב רוחו טוב. „אני מרגיש מצויין", הוא אומר. „מקוה להתגבר תוך זמן קצר על הסבלות המוטוריות של הצד השמאלי בגופי".

אמו של נסים נרדה, משה עס־יה, מקיבוץ אושה, מציינים את השישל הרפואי הטסוד והיחס ה־חם של כל אנשי הצוות הרפואי ברמב"ם שעשו, לדבריהם, „מעל ומעבר".

החרפת המאבק למען פעילי עליה בברה"מ עם פתיחת חודש ההיזדהות

הממשלה תשמע היום דיווח על מיספר היוצאים מברה"מ

מאת מרכה ציפוקי
סופרת „דבר" בירושלים

הממשלה תדון הבוקר בהחר־מרה בסבסבם של יהודי ברה"מ וזאת לרגל פתיחתו הבוקר של חודש ההזדהות עם יהודי ברית המועצות.

לישיבה אליה הוזמן גם יו"ר ההסתדרות הציונית א.ל. הילצין יוחלט ככל הנראה על הגברת ה־פעילות הבינלאומית למען יהודי ברה"מ בניגוד לדעת חוגים נר־חבים בממשלה ובסוכנות אשר גרסו שעה. מיגום המפלגה הקו־מוניסטית בפברואר אין להסיל לחצים ביגלאומיים על שלטונות ברה"מ כדי שלא לחבל בסיכוי העליה.

עמדה זו נודגש בממשלה, הובר־מעל לכל ספק, כי הן התקיעות שתלו כוערות הפסנה שהתקיימה בוינה והן כנס המפלגה הקומו־ניסטית לא הניבו כל תוצאה והי־מצב נשאר כפי שהיה וזאפילו הוחמר.

שר הקליטה יעקב צור יסקור את מספרי היוצאים מברה"מ: בכל שנת 1985 יצאו את ברה"מ 1140 יהודים מהם נשרו 70 אחו־ה. בחודשים ינואר פברואר יצאו 163 יהודים את ברה"מ ומתוכם נשרו 76 אחו־ה.

היום נתונים במאסר 17 אסירי ציון. 15 אסירים ששוחררו במ־ריצת הנדרשים האחרונים לא הור־שו לצאת לישראל. מתחילת 1986 נשפטו 2 יהודים בגלל מה ש־כונה פעילות אנטי סוביטית, כי לומר פעילות למען לימוד השפה העברית.

בקרב חוגים הנטפלים בעליה קיימת תחושה והערכה כי השל־מונות בברה"מ ימשיכו במצערים חשישות של מעילים מרכזיים ב־תנועה הציונית מתוך רצון לחבל בתנועה הלאומית. אי לכך יוחלט כי ממשלת ישראל בעזרת גופים בינלאומיים וממשלות „יסיר את הכפפות" ויתחילו בפעולה אגרס־יבית למען עידוד העליה.

יו"ר ההסתדרות הציונית א.ל. הילצ־ין אמר אמש ל„דבר" כי יש הנ־מה מעצם העובדה שאין הסבה במספרי היוצאים.

מאבק ציבורי למען ירוחם: משלחות מירוחם פעלו בסוף השבוע בת"א ובי־ם

ראש הממשלה יקבל היום את נציגי היישוב בלישכתו

מאת אמיר רוזנבלום,
מפר „דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס יפגוש היום בלשכתו נציגי תי־ירוחם, שבמשך שבוע ימים נמצאים בעיות האבטלה בישוב.

משלחת מהעיירה, בראשות ראש המועצה המקומית ברוך אלמקיים, תגיש היום לראש הממשלה עצומת ההזדהות עם מאבקה של העיירה עליה חתומים כ־10,000 איש, תו־שבי גוש דן.

בסוף השבוע קיימו משלחות מיזרחם פעילות מחאה שונות ב־מרכז הארץ ובתן הקמת מאהלים בכיכר מלכי ישראל, קיום עצרת הזדהות בכיכר דיזנגוף בהשתת־פות רבבי שכונות מרכז ודל־אביב והחזאה של עצומות.

יו"ר המועצה הציונית לנוער אבי גאל נגעי אמש אמר, שעקר עם בציבי העיירה. במהלך הפגישה מוקם כל המועצות הציבוריות לנוער בתחומי הארץ ידחפו למאבק רצי־בותי למען ירוחם.

ביום ראשון יועתק מחנה האו־הלים אל מול לשכת ראש הממ־שלה, בעת ישיבת הממשלה ש־תיון גם במצבן של ירוחם ומצעה רמון.

יועץ ראש הממשלה לאזורי פי־תוח אלחנן ישי הודיע למתיצי המאבק, שעם סיום ישיבת הממ־שלה ייפגש איתם ראש הממשלה לדיון נוסף.

שולחן החתמה של אנשי ירוחם בירושלים

תקרית דמים במרכז רעננה

העיתונאי יוסי בר ירה באשתו אח"כ ירה בחמו ולבסוף ירה בעצמו

אמש מת יוסי בר מפצעיו, חמו פצוע קשה

מאת נתן רוזי וחגה שגר,
סופרי „דבר"

העיתונאי יוסי בר מת בליל שבת מפצעיו בבית החולים „בילינסון" בפתח־תקוה, 16 שעות אחרי תק־רית הדמים במרכז רעננה, שב־מהלכה ירה באשתו, בחמו ולבסוף בעצמו. יוסי בר, בן 39, היה ה־כתב לענייני משטרה של העתון „ידיעות אחרונות".

אשתו, ורדה, נמצאה ברצלה ומצבה הוגדר קל. אביה, משה מנדלוביץ, נמצא בגסנו ובריגלי, ומצבו הוגדר כבינוני, אך ציב. גם הבן עידו, בן 9, נמצא קלות משרשות קלינ. הוא מטל ושוחרר לביתו.

ביום ו' בצהריים, לאחר שנודע על מציאתו האנושה של יוסי בר ב„ידיעות אחרונות" מיהרו חמ־שה מחבריו בעורכת לבית החר־לים „בילינסון". הם הורכו לחדר כנס בחלוקים ירוקים לכמה דקות לחדרו. „הוא היה חבוש בראש, מחובר לכסכידים ואנחנו לא יכ־לנו להחיא בהה", סיפר אחד הצלמים.

ידיעות בהחום לוי אשכול

בשעה 7.50 בבוקר יום ו' נש־מע ידיעות בהחום לוי אשכול 11 ברעננה. אבני מטמה ובדיא"ש ש־הופקד מצאו כי העתונאי יוסי בר, שנהג בבמונית מנדר פני 404 שטאל מידיה, התעגש במכר ניתו של אב אשתו כמה מטר־לוביץ, בן 60, כנן כמהל בנק בינעגה. יוסי בר הוסחה אה ש־צופו בכובע ובמשקפי כלאמוני. ב־מכונית חמו היו אחזה עת אשתו לשעבר ורדה, והבני ילדיהם.

יוסי בר שלף אקדח והחל לי־רות. משה מנדלוביץ נפגע מה־ירות בבטנו וורדה נפצעה בירכה. היא הצליחה לחמוק ילדתה לקיבה הכנה של ביתה. הבת, בת 12, רצה אחרי הוריה, מוכסה על שמה התחינה בפני אביה, יוסי, ש„א יפגע באמא. יוסי בר הביע צער באחרי הבת על כחזתה במראה הדיא, וירה בעצמו.

אנשי מד"א אמרו, כי המחרי כהיה יוסי בר בעיו יצא מקדקדו. הוא סיפל עשה אריזה על בדי־עת הבית בחוסר־הבית, והעבר לבית־החולים „מאיר".

מנהל בית־החולים „מאיר", דיר צביאל יגאר, מסר כי משה מנדר ליבין אושפז ביחידה לטיפול גב־ר נוקק גם לטיפול בעינו הימנית. הוא נמצא משתפרת. כן הוא נוקק לטיפול בבית־הזהה שהב־שבו בו מים.

מנשתי את נסים במחלקה כי־ל־רגית חזה, יום לפני שעזב את בית־החולים. הוא מוקף במרחים, בבני משפחה, מחברים וביידידים רבים. בצד הימני של ראשו הי בגלוה ניכרים עדיין סימני הני־תה. פניו חוורים, אולם מצב רוחו טוב. „אני מרגיש מצויין", הוא אומר. „מקוה להתגבר תוך זמן קצר על המבלות המוטוריות של הצד השמאלי בגופי".

אמו של נסים נרדה, משה עס־יה, מקיבוץ אושה, מציינים את השישל הרפואי והסוד והיחס ה־חם של כל אנשי הצוות הרפואי ברמב"ם שעשו, לדבריהם, „מעל ומעבר".

היהודי האחרון מהרי האטלס הגיע לארץ

(עתי"ם). — מאיר בן־חמו בן ה־85 היהודי האחרון ששרד בהרי האטלס שבמרוקו ואשר שנים רבות חי במנותק מעמו ומשפחתו — הגיע לפני ימים מספר לישראל והתאחד עם משפחתו במשב שצם שבחגל לכיש.

בכפרו, מסיבות שונות, ולאחר מכן נותר יחידי חי בין בכפרו, מסיבות שונות, ולאחר מכן נותר יחידי חי בין הערבים בתנאים קשים, כי לא יכול היה לשמור על כשרות וגם לא ידע בדיוק את המתרחש של חגי ישראל.

אחותו עליזה יפרח תושבת עוצם חיפשה במשך כל השנים קשר עמו, גם לאחר שהגיעו ידיעות שהוא גרצה.

לפני שנה סייר בעלה ניסים יפרח עם קבוצה ישראלית במרוקו, בהגיעו לעיר מרקש שמע מפי אחד היהודים הבודדים שעדיין גרים שם, כי לפני זמן לא רב הובא לבית האבות בעיר זו זקן מהרי האטלס. ניסים מיהר לבית האבות ופגש בגיסו מאיר. האיש התחנן שפגיו שיקח אותו לארץ.

כאשר חזר ארצה, פנה יפרח באמצעות שגרירות צרפת בישראל בבקשה לאיחוד משפחות.

לפני ימים מספר נתקבלה בשורה מטעם עובדי משרד הקליטה, כי שלטונות מרוקו נאותו לאפשר את עליתו ארצה.

כאמור, נמצא הישיש אצל אחותו, כשהוא עדיין המום מהמציאות החדשה אליה נקלע. הוא משתדל ללמוד לקרוא עברית ולהתרגל לחיים החדשים בארץ.

נחשפו שרידים של אמפיתאטרון בבית שאן

מאת צבי אילן, מופר „דבר"

מחצית הזירה האחורי המושבים של האמפיתאטרון הרומי בבית שאן נחשפו בחפירה שנסתיימה זה עתה, בניהול ד"ר גדעון פרסטר ופרופ' יורם צפריר מהמכון לארכיאו־לוגיה באוניברסיטה העברית.

החפירות הן מטעם החברה הממשלתית לתיירות, אגף העתיקות והמרצאה המקומית בית שאן, חלק ממפעל רחב של חשיפת עתיקות העיר ושילובן בגן ארכיאולוגי.

האמפיתאטרון, שנבנה מחוץ לחומת העיר, שימש למל־חמות גלדיאטורים וחיות טרף, במרכזו היתה זירה, מוקפת בשורות מושבים. ותחזמה בקיר שגובהו 3.30 מ', שנועד להגן על הצופים מחיות שבזירה.

הקיר והמושבים ניבנו באבני גיר גדולות ומסותתות שהובאו ממחצבות בלבוע.

צורת האמפיתאטרון מאורכת, רוחב הזירה 45 מ' ורוחב המבנה — 64 מ'. אורך הזירה הגיע ל־88 מ' והאורך הכללי של המבנה — 107 מ'.

נראה שהמבנה הוקם במאה השניה לספירה, אולי ביו־מת הלגיון הרומאי ה'6, שישב באיזור.

מופעי־הראוה פסקו כנראה לאחר השתלטות הנצרות בארץ, במאה הרביעית לספירה. לאחר מכן ישבו אנשים רבים, ממטמנת „כלי־חרס" וקנקנים, כבר קחלו עבודה שימוש ראשונית באתר.

„נציב שרות בתי הסוהר נוהג כשופט"

ח"כ שולמית אלוני מר"צ פנתה אתמול לשר המשטרה בדרישה שיבטל מדוע נציב שירות בתי הסוהר רפי סויסה לקח לעצמו תפקיד ביה המשפט וסמכות שאין לו ושחרר במשך תקופת המאסר את שני הצעירים שהוציאו את תורה אנגלוביץ מקברה: השניים שוחררו במשך כל שבע מתקופת מאסרם למשך 72 שעות ובכך ריצו שליש מתקופת מאסרם.

„האיפה ואיפה שנוהג נציב שירות בתי הסוהר באסירים על פי טעמים אידאולוגיים וסנטימנטים, לא יעלה על הדעת שיעשו בימים בהם אלימות חרדית גוברת".

ועידת הנוער נגד גיזענות

מאת עליזה ולן, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

עצומה, הקוראת למפלגת העבודה להקדים את חקיקת החוק למניעת גזענות לנעילת המרשם הגזעי של הכנסת, הוגשה אמש לראש הממשלה שמעון פרס על־ידי צירי ועידת הנוער ב„בית ברל".

כ־1,300 בני נוער, תלמידי שביעיות־סמינריות, השתתפו אתמול בועידת הנוער הראשונה שאירגנה מפלגת העבודה ערב ועידתה.

לכינוס ב„בית ברל" הגיעו בני 16-18 ממיגוזרי האוכ־לוסיה השונים, ביניהם גם מהכנור הערבי והדרוזי. צירי ועידת הנוער קיימו 50 קבוצות דיון במיגוון נושאים, ונטלו בהן חלק חברי־כנסת וחברי הנהגה המרכזית של ההסתדרות.

בנו־הנוער קיימו גם מיצאל בסאלת קיום הרוסציה, שהשתתפו בו כ־50 אחוז מהצירים. התוצאות שהתקבלו בו הן: 221 תמכו בפירוק ממשלת האחדות ו־196 צידדו בקיום הרוסציה.

דו"ח הביקורת ב"כור גניקה"

הכתבה שפורסמה ב„דבר" ביום 2 לאפריל בכותרת „ליקויי השבוטאות ופיזוק בטעלי הסכנקה של כור", עלולה ליצור המנה מעוותת על הביקורת שנערכה בחשיבה זו.

ציין בדו"ח, כי בשנים 84—1983 נמצאו ליקויים בתיפעל המפעלים בתחומים רבים, עם כניסת מנהל חדש לחשיבה זו, המנה 8 מפעלים, החלה ריאורגניזציה החל מרכישת ציוד חדיש שאינשר ייצור מוצרים מאיכות גבוהה, הנהגת נוהלי ייצור ושיווק חדשים וכלה בשינויים ביחזל כמה מפעלים. נוך כדי כך תוקנו מרבית הליקויים שהועלו על־ידי הביקורת וההנהלה החדשה הנחיבה שינויים משמעותיים ליצירת הד תשוזיות לקידום המפעלים בכל ותחומי הפעילות.

ובמסקנת ועדת מבקר ההסתדרות נאמר בעמ' 118:

„ביקורת מבקר ההסתדרות נערכה בתקופה של חוארגנות הקבוצה. מפעליה היו בעת הביקורת בתהליך של מעבר, משימוש בטכנולוגיות מיושנות לשימוש בציוד מתקדם וממוחשב. חלקם של המפעלים, שהיו בעת צירופם לקבוצת המכניקה, למעשה בלתי מפותחים, הפכו במהלך התקופה המבוקרות למפעלים העוסקים בטכנולוגיות חדי־שות, הן בתחום התעופה והן בתחום העיבוד השבבי המתקדם".

שלמה שטנגר
מבקר ההסתדרות
2.4.86

מכון התקנים הישראלי

הודעה על מתן היתר
לסמן מצרכים בסימן השגחה
מכון התקנים הישראלי נתן ליצרן
אליאס ריאד, ת.ד. 10, כפר יסיף
טל. 04-961911 היתר לסמן את מוצריו
דלהלן בסימן השגחה

המעיד על התאמתם למפרט שאושר ע"י המכון:
— מרכבים פתוחים ויעודיים לחובלת מכלי גפ"מ כולל המקנת מפולי הנסדה;
— אוגנים לשנורים משת צרו;
— התקן הגנה מתרכבי (מעל 10 טון);
— מערכות רכיבה.

איינ' מרים מילר
מנ"ל המכון

סמל המחוגה סמל האיכות

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי הגליל העליון
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת כס' 4788 — חליקת מגרשים מחדש בקבוצ' שניר", שהודעה על הפקדתה, יחד עם התכניות המצורפות אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3083 מיום ז' באב התשמ"ד (5.8.84) עמוד 3037.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

נושים בשלמות: 13255, 13275, 13276.
חלקי גושים: 13274, 13256, 13258, 13259, 13271—13274, 13432.

עיקרי מטרת התוכנית:
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם לבנ־ה הקיים והפיתוח בעתיד.
ב. קביעת יעודים ואזורים.
ג. ביטול דרכים קיימות והתוות דרכים חדשות.

התכנית האמורה, במורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, המונקה במשרדי הועדה המחוזית האמו־רה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל העליון שבמועצה האזורית הגליל העליון, קריית שמונה.

וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשר־דים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: ה' באדר ב' התשמ"ו
16.3.1986

ישראל קנר,
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

הדיון בעורר של הדוגמנית עדיה מאירצ'יק נדחה למחר

מאת אמיר רוזנבלום,
סופר „דבר"

בית־המשפט השלום בבאר־שבע דחה למחר את הדיון בעורר שהגישה הדוגמנית עדיה מאירצ'יק בת 24, שנעצרה למשך 14 יום יחד עם עוד לדיון ואמיר כרכם.

הדלושה, וכן ידידה של עדיה בימין חדי, נעצרו לפני כשבוע בבלון „הלך שלמה" באילת, לאחר שבאחד הנוערים נתפס 58 כנות הדואין מן המוג המכונה „קוק פרס".

השופט יהושע פלפל קבע ביום ו', כי אם עד מחר לא יוגשו כתבי האישום בפרשה יוחזרו הבלונה בערבות. שיקבע בית־המשפט. מאירצ'יק, לוזיון וברסט מבוקשים כל קבר לסמים.

הדוגמנית עדיה מאירצ'יק הובאה ביום ו' לפני הנוערים לבית־המשפט בבאר־שבע. עורכת־הדין שלה, נידה לידסקי, ביקשה לשחרר אותה בערבות. „בני המשפחה, שתומכת האופנה הן מסוה למחר בהדואין, כוונת לסחרר מע בריוני", אמרה עו"ד לידסקי.

(ע).— בית־המשפט המחוזי בחיפה הודיע ביום ו' את מעצרם של שלושה צעירים המואשמים בדקה סוכן הסמרטוטו אברהם ודקנו, שנורה למוות בראשו במהלך שוד מזרין.

(ע).— בית המשפט המחוזי בירושלים הורה להפסיק את הליכים המשפטיים נגד משואל בקעבי, בן 41, שהואשם בכך שעזף בגרון את ראש אחיו. השופטים קבעו, כי מתוך חוות־דעת הפסיכיאטרית עולה, שהנאשם אינו כסגל לעמוד לדין בשל היותו חולה נפש.

מסמכי מנהלת מעלה

מפלגת העבודה הישראלית

כנס יוצאי בבל

היום יום א' 6/4/86
כפר המכביה רמת־גן

16:30 — 17:00 רשום וכבוד
17:00 ברכות

ברכת העיר המארחת —
אורי עמיות

שאול סויري מזכיר ראש מועצת פועלי ר"ג
ח"כ נאוה ארד ישבת ראש ועדות המשנה
נוזהת קצב חברת הועדה המרכזת
יו"ר הכנסת **שלמה הלל**
סגנית שר הבריאות
ח"כ שושנה ארבלי אלמוזלינו
רענן כהן יו"ר הכנס
ח"כ עוזי ברעם מזכ"ל המפלגה
ח"כ משה שחל שר האנרגיה
ח"כ ישראל קיסר — מזכ"ל הוסתדרות
ח"כ שמעון פרס ראש הממשלה

סיום 21:00

מנחה הכנס:
מני ויצמן — חבר הועדה המרכזת

— הצבור מוזמן —

חתום על "דבר" היום
ותהיה מעודכן בכל יום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי זה ובמשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, פתח חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הוופקד, ביחד עם הנספח המצו־רף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:

„תכנית מס' חפ/1127 נ"ב — בינוי ברחוב הרופא, קביעת שטח הבניה המותר", הפחתה שינוי לתכניות הבאות:

חפ/229 ה' — קביעת אחוזי הבניה המותרים בצו־רחב התכנון של העיר חיפה באזורים המאו־שרים למגורים.

חפ/1127 — בינוי ברחוב הרופא.

השטח הכלול בתחום התכנית: גוש 10787, חלקה 65.

השטח הכלול בתכנית נמצא בהצטלבות רחוב הרופא עם רחוב מס' 692.

עיקרי הוראות התכנית:

קביעת שטח הבניה ברוטו ה־מותר.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הנראה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הנאמר לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות ל־שינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

משה נלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
אדר א' תשמ"ו
במרץ 1986

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי דיצה ואבי ברס לאשר הוספת בניה ברחוב הל"ה מס' 20.

חלקה: 181 בגוש: 11200, רמות־דרום.

הבקשה כרוכה בעודף בניה ל־מגורים של כ־10 מ"ר מעל ל־מותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העי־ריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, ב־ימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לב־קשה, יעמיאה לפי הכתובת דל־עיל תוך שבועיים מיום הפרסומה

איתמר יצחקין
מהנדס העיר

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב בקשה לחקלה ושיכרש חורב

הועדה המקומית לתכנון ול־בניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה לאחיר על מגרש 472 בגוש 7603, בשכונת בבה ביתר הקלה/הקלות כלהלן:

1. 2.5% על אחוזי הבניה המו־תרים.
2. שינוי גובה בנין מ־8.0 מ' ל־8.5 מ'.

כל המעוניין יוכל לעיין בבק־שה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בש־עות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן האיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני הע־תקים אפשר להמציא לועדה המ־קומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפר־סום.

יצחק ולי־
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפר־סבא

אבלים
על מות
זאב קריב ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
חברת העובדים

לחברנו **אבי קריב**
אחר באבלו במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
עו"ד ד"ר יעקב גלילי ז"ל
נקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר, יום שני, כ"ז אדר ב' תשמ"ו 7.4.86 בשעה 16.30 בבית העלמין קרית שאול.
נפגשים בשער בית העלמין הצבאי. הנסיעה תצא בשעה 16.00 מרחוב אבן גבירול פינת מאנה תל־אביב.
הננו מודים לכל מנחמינו.
המשפחה

בכאב ויגון אנו מודיעים על פטירת יקירנו אהובנו
יוסף אבנשטיין
ההלוויה תצא מביתו ברח' אגרון 18 כפר־סבא בשעה 15.00 ביום א' כ"ו אדר ב' תשמ"ו 6.4.86 לחלקה הצבאית ליד גן הזכרון כפר־סבא.

אבלים: אשתו **גיטה**
בתו: **זיוה ושלמה גולדפרכט**
בתו: **רבקה ויוסי כץ**
נכדיה: **אבי, פלעית ותומר**
ומשפחות קובלסקי

אהרון ויטבלט
(שלושים למותו)

סיפור חייו של אהרון רוטב־בלט ומסכת חייו בארץ משק־פים את תולדות ההתישבות בא"י. היה מחלוצי הישוב ר־בתיו. איש העליה השניה. ע־לה לארץ ב־1913 לאחר פעי־לות ציונית עמוקה בעיירתו אוברוץ — אוקראינה. יחסו־קו בכסף הבוד ושימש מוכיר וסוכנו המושבה בתקופת מל־חמת העולם הראשונה.

ב־1919 היה בין מייסדי „החקלאית" ושימש כמזכיר האגודה עד 1965. זכה בשרם „הוקלאיה" ע"ש חיים ציטר־מן על עבודתו המסורה.

היה בין מביאי הישוב ל־קרית־חיים. מעיל במסירות ציבור שונים: רעד קרית־ח־יים, הקרנות הלאומיות, הקר־אופרציה הצרכנית ותלוואה ר־חסכון. היה פראשוני החס־תדרות.

שיכל את בנו יחידו, יוסף, בעליה לחניתה ב־1938.

קיבל אזרחות כבוד ע"י עי־ריה זיכה את התושבים: „ר־קיד ההסתדרות" ו„יקיר כפר־תבור".

ב־1982 קיבל את פרס ז־עבורה ע"ש נמיר (חנא בן 93), של ממשל זייד המעלא. תרומתו לבנין הארץ וביטוס ההקלאות בה, התמדה ללא ס־יג ונאמנות לכל תפקיד, שב־עים שנות חברות טובה ויח־סי אנוש למופת, מעילות צ־ברית בתחומים רבים ונכו־נות להמשיך ולעבוד בגיל מופלג.

נספר באדר א', תשמ"ו ב־גיל 97.

משה ורשמן
מזכיר מועצת פועלי זיכרון

בית אבן וסיד
אבל
על מותו של
זאב קריב ז"ל
ומשתתפי בצער המשפחה
ההנהלה והעובדים

אנו אבלים על מותו של חברנו
זאב קריב ז"ל
חבר לשעבר במועצת המנהלים
ומשתתפים בצער המשפחה
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אזכרה וגילוי מצבה לפטירת יקירנו
עו"ד ד"ר
אדי אנקורין ז"ל
תתקיים מחר ביום שני, כ"ז באדר ב' תשמ"ו, 7.4.86 בשעה 15.00 בבית העלמין הדרום בגמל ואלון בת־ים.
נפגשים ליד השער הישן.

תודתנו והוקרתנו מוגשת לכל מנחמינו בכתב ובפ"ע בעת יגוננו
המשפחה

הלוח הכללי
הפרסומים והשירותים

דרושים

רחת למכירה
• סלמן מרחב למכירת מדרשת לציון 03'885'885 רח קדי פרנסון "מרי".

הצעת עבודה
• דרוש נהג למשאית היטר מעל 15 טון 421988.
• דרוש רא לטפל לרחבי הארץ 03' 827876
• דרושים בחור נחמה 1. חרש עם בטון לשפות 3 שנים 2. חרש מ.אב.מ.ל. 03'335732.
• בהשלמ"ב דרושות שבוות בתים לכלילה מסכרת שבוה 03'994477.
• לחברת יעל דרושה דרוש בנו בעל רשון לעבודה 15 שן עדיפות לבעל לבעל רשיון מנהיג/ שאפשרות לנסוע ערשות לפר שעיר רח יבנה 44 תל־אביב.
• שליח, רשיון לקבוצ משכורת+ בונוסים 654835,651572.
• למשרד ביטוח בתל־אביב דרושה מזכרת קבל עם מסיון 426396, 432731 בימים א ג 12.00 ד' 9.00 לתיר.
• לבתי רשת־בן דרושות בחורות לעבוד עם הטיפה בשה 03'735811.
• מזכירה עברית אנגלית לסכרות חברת משרה מלאה 282949, 200911 לעשה.

מכירה
• יעקב פייטלין "מכתיבות הבוטות" לשקיות הראשונה מחיר מקסימלי קניה מכירה ואלחות בשטחים 03'330124, 03'334854.
• סלמן מרחב למכירת מדרשת לציון 03'885'885 רח קדי פרנסון "מרי".
• מיאסמות ראשונות 1965" 1964 1963" 03'346184, 03'354856, 03'334138.

מכירות
• מדר אריאה 83 סטיישן אוטומט 27000 ק"מ 03'358978.

מבצעים למכירה
• מבחרי מרפים, עמדים, אוכנות+ תיקיות מתאבות לחברות מתאבים המעלים 239031, 232738.
• אלף חברות מלסטיק של 150 ליטר בסבר הרש בבסר 03'375545 בערב 03'950711.
• "המלשר" מסבבע לחנו נקיון חפלים. מרכזה מל. 03'373458.

רצים לקנות
• עורא קנה הרים מעדים יחדות 837011 הבער 03'837930.
• אלי קנה הרים יחדות חיפולים 836108 הבער 03'889369.
• יחי קנה יחדות מעדים הרים חפלים ומרקות 03'831494.
• שמאל קנה יחדות מעדים הרים 812645 הבית 03'829816.

ריטי ומרוה
• לאחרונה העבוות הרים עיטי מרבה בר־דינגר 94 03'229934.
• חרש לבית הלקוח מסלישיות בקרות הבאת רשיונות 03'323046.
• מסר מרבה מבאות הבעירות לבית הלקוח רשיונות 03'890447.
• חרש בנבון מסיים מסר מרשם ע"י נאה ביתר 03'222719.
• חרש.חרש חרש נאמה מבן בראשת "הרקל" רדינגר 155 03'256537.
• מרבה כוא לעשיות אלישבע 4 פינת יהודה הלוי 66 03'623113.
• מבבע מבבע מסרים בחירה אינטרמיות ע"י מסרשיות מבבי 7 03' 284513.

נקיון ואחזקה
• "המלשרים" מבבע מבבע נקיון חפלים. הבעה בחרות 03'310030.

שיקות
• חרש מבבעת מבבעת מבבה מבבעת בבית ביתי־אמריקה בת"א ב־4.86 12.4 שעה 20.00 הבבה מרקחת 10.4.86 10.00 ד' 14.00 11.4.86 ב' 14.00 12.4.86 10.00 ד' 14.00 10.00 22.00.

פרסום
• לבעלי חיה ישראלים הרוצים נקבל מדרמרים מלמרה. מלמרים 03'280943, 03'294442, 200666.

דרושים
• לאחרונה מבבע מבבע מבבה בחירה אינטרמיות ע"י מסרשיות מבבי 7 03' 284513.
• "המלשרים" מבבע מבבע נקיון חפלים. הבעה בחרות 03'310030.
• רוח יוסף יעקב אלון הבחרה מבבע מבבה אבה אלבבה תל־אביב.
• אלדר מרדכי משה נרש רשמנה. מלא בלה ליבי מרשה רשמ"ה.
• לבעשים יכול שמחה אבי יצחק רוח מרים. נלאון מיכל אליעע רוחה רשמ' הבחרה.
• מבבע יצחק משה נרש יחיה שה מבי רוחה.

דרושים
• מבבע מבבע מבבע בחירה אינטרמיות ע"י מסרשיות מבבי 7 03' 284513.

נרשמו לרשאן
• יחיקאל בן יעקב מאלל רוח ישראל. אשקלון. בן שבת ביבה בת אלי רוחה ישראל, אשקלון.
• חיים רמן בן חיים רוח ישראל, נשב תל־אביב. דיין בביה בת יוסף נרשה ישראל, אשקלון.
• חיקון מאיר בן אלטרס רוח מרוס, אשקלון. קישרוב דוגל אביגיל בת מרים רוחה ישראל, אשקלון.
• ורבנבו אמרים בן אברהם רוח מרוס, אשקלון. בבן בלהיה בת אליהו רוחה ישראל, נשב עבבה.
• נרשון שלום בן שאול רוח ישראל, אשקלון. בארשטאנ שרה הלבה בת יוסף רוחה אבנטרה, אשקלון.
• אילר משה בן ומרגן רוח ישראל, אשקלון. בבן בילה בת מתי רוחה ישראל, ירושלים.
• מרלבנן מרים בן מרדכי רוח מרוס, אשקלון. ישרם שלמה בת משה רוחה ישראל, נשב עבבה.
• שבירת שמואל בן מרגן רוח מרוס, אשקלון. אלחיר מלכה בת שלום רוחה ישראל, אשקלון.
• קרבסקל רחמן בן אביבחר מרבה בדש פולין ישראל רשמ"ה. מיבבי רבאלה בת ביטים ומטר רוח מרוס ישראל עדה.
• בן יחמן יחיי מנורדכם אייריה רוח מטר־הרדן. לוי מתי אברהם נרשה רשמ"ה.
• מלה רחי רחמים אלשבבר רוח רשמ' הבחרן. רחמי אביטל אבבבה שב רוחה רשמ"ה.
• פירחן חיי נישון רוח רשמ"הבחרן. פרידמן מרגש לין שמם רוחה רשמ' הבחרן.
• רוזבבר אברהן רחי פרץ רוח רשמ' הבחרן. חיי עבה יחקאל רוחה רשמ' הבחרן.
• לבבלסקי קבבה חיי רוח מרה"ה יראל מאלי אלחם רוחה רשמ"הבחרן.
• מרבבהרסקן אברהם אברהם רוחה בבר־סבא. אליהו מרים עיבי רוחה ובבלה.
• רחם יחקי יעקב אלבן רשמ"הבחרן מבבם מבה אריה אלבבה תל־אביב.
• אלדר מרדכי משה נרש רשמנה. מלא בלה ליבי מרשה רשמ"ה.

דרושים
• לבעלי חיה ישראלים הרוצים נקבל מדרמרים מלמרה. מלמרים 03'280943, 03'294442, 200666.

הצעת עבודה
• לימודי דרושים שמרים מבבמים וקבוצי מלאים אבר הבן 03'244974.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, כהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא: תכנית מס' 4341 שינוי לתכנית מתאר מס' 297 — תעשיה ומלאכה, יוקנעם עילית, שהודעה על הפקדתו כיום עם התשריט המצורף אליה, מורכבת בילקוט הפרסומים מס' 2968 מיום ו' חשון התשמ"ד (13.10.83) עמוד 151.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 11098.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: תכנון מחדש לשטח שישמש להקמת מלאכה לתעשיה ומלאכה ודרך הקצאת שטח צבורי פתוח ושטח ציבורי.

השינוי האמור כצורתו שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחוד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה: וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מבוא העמקים שבית־כרמל 20/5, נצרת־עילית, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

תאריך: י"ח באדר א' התשמ"ו
27.2.1986

בבית משפט השלום — לתביעות קטנות — חיפה
תיק 365/86

התובע: יוחם רוברסם ע"י נמי בן עדיד ר. רוברסם משד' רוש־שילד 63 ת"א.

נגד

הנתבע: אייל ריצות ת.ז. 5392673 שכתובתו כיום אינה ידועה.

הזמנה לדין

אל הנתבע הנ"ל. הואיל וה־תובע הנ"ל הגיש נגדך תביעה לבימ"ש השלום לתביעות קטנות בתיק הנ"ל, הנך נדרש בזה לה־גיש כתב הגנה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב לש־מיעה ביום 6.5.86 בשעה 9.30 בפני כבי' השופט מר ג'וביאן.

והיה ולא תגיש כתב הגנה ב־מועד שנקבע לכך, ולא תתייצב למשפט ביום האמור, ייתן מס"ד פראות בית המשפט.

(—)
בפקודת בית המשפט

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי מרום הגליל
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרום הגליל שבמשגב מרחן הופקדה תכנית מפורטת מס' 5347 וחלוקת מגרשים מחדש — הוודע והסביבה — כיתר עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: —
גושים בשלמות: 11075, 11076, 11107, 11108.
חלקי גושים: 11088, 11102, 11106—11104, 11448—11443.

עיקרי מטרת התכנית:
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיזית בעתיד.
ב. קביעת יעדים ושימושים.
ג. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הנראה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הנאמר לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות ל־שינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרום הגליל.

תאריך: ה' באדר ב' התשמ"ו
16.3.1986

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מרום הגליל
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרום הגליל שבמשגב מרחן הופקדה תכנית מפורטת מס' 4074 – חלוקת מגרשים לבניה, ראמה"ג' ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:–
גוש 19170 חלק מחלקה 2.
גוש 19171 חלק מחלקה 171.
גוש 19174 חלקי חלקות 24, 25, 27, 28.

עיקרי מטרת התכנית: לקבוע חלוקת שטחים לפי יעדים, רשת כבישים ודרכים, מלאכה, שטחי צבור ושרות וחלוקת מגרשים.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הנראה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

תאריך: כ"ב אדר א' התשמ"ו
3.3.1986

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, כהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא: תכנית מס' 4341 שינוי לתכנית מתאר מס' 297 — תעשיה ומלאכה, יוקנעם עילית, שהודעה על הפקדתו כיום עם התשריט המצורף אליו, מורכבת בילקוט הפרסומים מס' 2968 מיום ו' חשון התשמ"ד (13.10.83) עמוד 151.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 11098.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: תכנון מחדש לשטח שישמש להקמת מלאכה לתעשיה ומלאכה ודרך הקצאת שטח צבורי פתוח ושטח ציבורי.

השינוי האמור כצורתו שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחוד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה: וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מבוא העמקים שבית־כרמל 20/5, נצרת־עילית, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

תאריך: י"ח באדר א' התשמ"ו
27.2.1986

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם

אוסלו	2 – 8	בהיר
אמסטרדם	2 – 10	מעונן
מאו איריס	15 – 25	מעונן
הלסינקי	4 – 2	מעונן
הונג קונג	19 – 24	מעונן
רומא	5 – 15	מעונן
דמשק	14 – 5	נשום
מוקיו	7 – 13	מעונן
מדרנגו	0 – 12	מעונן
יוהנסבורג	12 – 26	בהיר
לונדון	3 – 9	בהיר
ליסבון	10 – 16	מעונן
מאדריד	6 – 15	בהיר
מונטריאול	6 – 13	מעונן
ניו־יורק	11 – 23	מעונן
מנן מאלו	19 – 29	מעונן
פאריס	5 – 12	מעונן
פרנקפורט	5 – 12	נשום
צ'יריך	5 – 8	נשום
ריו דה ז'נרו	20 – 34	בהיר
שטוקהולם	1 – 6	בהיר
שיקאגו	0 – 14	נשום

swissair

הבואאר של עמותת אוליארגון נשים ליברליות בשיתוף עם קרן לב"י - הקרן למען בטחון ישראל, יתקיים בבית ציוני אמריקה, רח' פריש 1, אבן גבירול, תל־אביב. הבואאר יתקיים ביום שני כ"ז באדר תשמ"ו ב־7.4.86 משעה 3 אחה"צ וביום שלישי ה־8.4.86. משעה 9 בבוקר ועד 8 בערב.
בבואאר יוצגו למכירה מצרכי מזון, מתנות, כלי מיטה, בוטיק יד שניה וכו' בתחידים זולים ואיכות מעולה. ההכנסות קודש לקרן לב"י, לטיפול מועדוני קשישים בת"אביב ולסיוע לבתי ספר טיפוליים.
הציבור מוזמן

משרד הבינוי והשיכון
רשם הקבלנים

סיווג קבלנים בשומים

בהתאם לסעיף 6 לתקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בבאיות וסיווג קבלנים רשומים תשמ"ד – 1984, עדכנו היקפי הסוגים בכל קבוצה.
להלן היקף הסוג בכל קבוצה, מעודכן ליום 1 באפריל 1986 על פי המדד שפורסם ב־15.3.86:

קבוצה	קבוצה א' באלפי שקלים	קבוצה ב' באלפי שקלים	קבוצה ג' באלפי שקלים	קבוצה ד' עקר בית מסחר
סג				
.1	170	290	425	1,250
.2	340	580	850	2,500
.3	780	1,160	1,770	5,000
.4	1,560	2,320	3,400	10,000
.5	בלתי מוגבל	בלתי מוגבל	בלתי מוגבל	בלתי מוגבל

היקפי הסוג משתנה מדי שלושה חודשים. העדכון הבא יהיה ב־1 ביולי 1986.
קבלן רשאי לבצע עבודות הנדסה בבאיות רק במסגרת הסיווג שאושר לו. ביתר של כל קבלן שנקבע לו סיווג בהתאם לתקנות מצויה הודעה מתאימה.

אריה בר־אדון, רשם הקבלנים

רוכש דירה,
רכוש דירתך רק מקבלן בעל סיווג מתאים להיקף הבניה המבוצע על ידו

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי אשדוד
הודעה בדבר איחוד תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, כהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 4833 — חלוקת מגר־שים מחדש, שטרת הסכיבה, שהודעה על הפקדתה, יחד עם התש־ריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3202 מיום ג' בסיון התשמ"ה (23.5.85) עמוד 2424.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים בשלמות: 18045, 18047, 18048, 18062.
חלקי גושים: 18044, 18046, 18049, 18051, 18054, 18055, 18057, 18058, 18127, 18129, 18131—18526, 18758, 18780.

עיקרי מטרת התוכנית:
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיזית בעתיד.
ב. קביעת יעדים ושימושים.
ג. ביטול דרכים קיימות והצרת דרכים חדשות.

התכנית האמורה. בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה, וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה — אשדוד שבקניון יבריון. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: ה' באדר ב' התשמ"ו
14.3.1986

ישראל קניג,
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

הועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת־השרון

בתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6541 חלקה 316 שלם, מהות הבקשה: הוגשה מטה למרכיב רישום זכה נקבע 3 מגרשים ג, א, ד בשטח 4 מגרשים 52, 51, 50, 49 שב. ת. ג ע 490, מה"כ שטח מגרשים ג, א, ד מוגש לפרוק. שטח המגרשים 52, 51, 50, 49.

כל מי שיש לו התנגדות לאישור המסיה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת לעיין בתוקף הפרסיה. התנגדות תתקבלנה בשטח 14 יום מתאריך קבלת הודעה ע. מהנאמה לרוח במקום הודעה הנ"ל.

מ. גרבר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור תכנית מקומית

נמסרה בזה הודעה, כהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, אישרה בשר שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית מס' גז/14/29.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גושים: 3722—3724, 4396, 4399, 4400, 4408, 4409, 4421.
חלקי גושים: 3706—3709, 3721, 3725, 4397, 4398, 4405, 4409, 4411, 4422, 4424, 4425, 4392.

עיקרי הוראות שינוי התכנית:
ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש. קביעת יעדים, הוראות קביעת מערכת דרכים וביטול דרכים קיימות. ביטול משינוי יעוד, מתן היתר בניה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 3060 התשמ"ד שב' 2604 ובמעון בשר „דבר", מתאריך: 24.6.84 ובמעון הרב „מריב" מתאריך: 24.6.84 בשפה העברית ובמעון בקר נטיף „קל המשפרי" מתאריך: 24.6.84 בשפה הערבית.

שינוי התכנית האמורה בצורה שבה אושרה ונוצרה, הופקדה, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית, וגם הן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לדרים קל המעוניין האמור לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש,
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז ירושלים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לס־עיף 149 לחוק הנ"ל, כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי גלעד, רחוב התורם 71 כפר שמריהו בקשה המתיחסת לקרקע שב־מקום: כפר שמריהו רחוב דרך השדות גוש 6674 חל־קה 268 ומהווה הקלה לגבי הכו־תר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, והיינו: הקלה של 6% מהמגרש.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ב־רחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הראוה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למש־רדי הועדה המקומית האמורה ב־כתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לבראו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי אשדרי
הודעה בדבר איחוד תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, כהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 4833 — חלוקת מגר־שים מחדש, שטרת הסכיבה, שהודעה על הפקדתה, יחד עם התש־ריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3202 מיום ג' בסיון התשמ"ה (23.5.85) עמוד 2424.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים בשלמות: 18045, 18047, 18048, 18062.
חלקי גושים: 18044, 18046, 18049, 18051, 18054, 18055, 18057, 18058, 18127, 18129, 18131—18526, 18758, 18780.

עיקרי מטרת התוכנית:
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיזית בעתיד.
ב. קביעת יעדים ושימושים.
ג. ביטול דרכים קיימות והצרת דרכים חדשות.

התכנית האמורה. בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה, וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה — אשדרי שבקניון יבריון. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: ה' באדר ב' התשמ"ו
14.3.1986

ישראל קניג,
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

יש דין ויש דיין

מאת הרב יחיאל יצחק הלוי

מאמרו של יקיר צור, „דיין לי ודיין לכם" („דבר" 13.2) ד' אדר א' תשמ"ו, כולל פרטים לא מדויקים. ברצוני להבהיר את העובדות כמוויתן:

רו"ח מבקר המדינה מס' 35 עליו מתבסס הכתב בדבריו נגד הרבנים הראשיים לישראל דהיום, מתייחס כל כולו לנושא הבחינות לדיינות בתקופה שקדמה לבחירתם של הרבנים הראשיים לישראל מרן הרב אברהם כהנא שפירא שליט"א ומרן הראש"ל הרב מרדכי אליהו שליט"א.

„כיבושה", כלשון כתבכם, של הרבנות הראשית לישראל על־ידי רבנים ואברכים מישיבת „מרכז הרב" על שלוחותיה, לא היה ולא נברא. אין הם זקוקים ל„כיבוש" הרבנות, כי כאן ביתם ומשכנם. הבחירות לרבנים הראשיים לישראל ולמועצה נערכות על־ידי גוף בחר חוקי, המורכב מכל חלקי הציבור לגוזיו ולעדותיו ומיוצגים בו כל הגופים הציבוריים המרכזיים במדינה. אם נבחרו הרבנים הראשיים דהיום, הרי היה זה „כיבוש" רבים מכלל הציבור, ולא של מתנה זה או אחר. האברכים, רובם מ„מרכז הרב" המועסקים בתפקידים חיוניים שונים, עושים מלאכתם בהתנדבות.

השינוי, כביכול, בהרכבם של האברכים הבאים לפני כשש שנים, עת התחלנו לערוך בחינות חסויות בכתב לצורך קבלת כתב הסמכה „יורה יורה" מהרבנות הראשית לישראל. הבחינות היו פתוחות לכל דיכפין, מבין ציבור אברכי הישיבות מכל החוגים, ומוערך פורסם בעתונות היומית בכל מועד. אלא שלבחינות אלה הועדפו לבוא רובו אברכים מישיבות הקראות „הסדר", ושמתבכם מכנה אותם המתנה הלאומי. מה פסול בכך, איני יודע. בשש השנים הללו, כשמערכת הבחינות לרבנות היתה מקושה, מעמיקה ויסודית, נטלו בה חלק מאות אברכים מישיבות הסדר. מה חטאם, שרוזקא הם, הבוחרים נפשם על הספרא הסייפא, עברו את הבחינות, וחבם בהצלחה ואף בהצטיינות?

אברכים אלה הוסמכו לרבנות בזכות ולא בחסד. החלטת המועצה בקוורצ'יה קודמת קביעה כי יש צורך לעבור ברבנות הראשית בחינות הסמכה „יורה יורה" לפני הבחינות לדיינות. הם נענו לאתגר וניגשו לאותן בחינות, מבלי שנמצעה כהא זה זכותם של אברכים מכוללים אחרים לגשת לבחינות. אני רוצה לציין כי בשנתיים האחרונות ניגשים לבחינות לרבנות אברכים מישיבות חסידיות במספר הולך וגדל. גם ראשי הכוללים הללו פונים ומבקשים שאברכיהם יגשו לבחינות אלה. הבדק ושאל מתבבם מה הן הסיבות? אומר לי אברכי ואגלה את אוזנו: פשוט, הבחינות נאמנות, חסויות, הגונות, ומועילות הן מקובלות ונדרשות על־ידי כל החוגים גם ללא השאיפה לקבל שכר ומשרות, אלא לשמן בלבד.

הבחינות לרבנות ולדיינות הן חסויות ונערכות על־ידי ועדות בחנים שממנה המועצה מבין שופטי הרבנים הדיינים בארץ. מחציתם ספרדים ומחציתם אשכנזים. הם בלבד בודים את הבחינות ללא יריעת שמות הנבחנים ושבעים את ציוני המבחנים. ציוני מבחנים ולא נבחנים. תפקידה של המועצה מצטמצם לאישור תוצאות המבחנים ולהענקת כושר לאלה שעברו את הבחינות. לא זכור לי אפילו מקרה אחד, בח"י שנות עבודתי ברבנות, כי מי שעבר בחינות לא זכה לקבלת כושר, ולו נמנה על כל חוג רבני שהוא. ואם מצויים עתה במספר גדל רבנים ודיינים מוכשרים ומעולים מפידותיהן של הישיבות המכונות „לאומיות" „הסדר", למה ובמה ייגרע חלקם?

הטענה שהפעם כביכול הוכנו שאלות הבחנן כדי להכשיל בוגרי „ישיבות ספרדיות", אין לה שחר. הבאים משערי הישיבות בארץ הם אברכים מכל שכבות הציבור – ספרדים, אשכנזים ותימנים. כולם כאחד דרכי לימודם ושרשי יניקתם הם בתלמוד הבבלי ובפסיקת ההלכה של ראשונים ואחרונים וכל נושאי כליהם שכתבכם מכנה אותם בעלי „האותיות הקטנות".

אשר למועדי הבחינות ובדיקתן כעבר החוק נעשה נסיון לקיים שלושה מבחנים תכופים לדיינות בשנה וחצי. התוצאה היתה שמספר הנבחנים היה מועט, ומספרם של אלה שעברו לא עבר את המניין. ההנחה הבסיסית היא כי בקביעת מועדי הבחינות יש צורך להתחשב במערכת הכוללים כולה או רובה, ולא להיות נתון ללחצו של ראש כולל זה או אחר.

מכאן אנו למדים שלא הקדמת מועדי הבחינות היא העיקר, אלא הכנתם כראוי של המועמדים לבחינות היא תמציתה ועיקרה של הבעיה. לבחינות מסוג זה יש צורך בהכנה רבה, בלימוד ובעיון של כמה שנים בכל נושא.

עבודת הבחנים היא רבה ומטופחת. ובדיקת המבחנים מצריכה שעות רבות ועיון רב בספרות שלמה של ש"ס ופוסקים לדורותיהם. כל בחון בודק את המבחנים לבדו. ולאחר מכן מתכנסים חברי הועדה יחד ומחליטים בגורלו של כל אחד. הקלה היא בעיניו של הכתב מלאכת ההכרעה בשאלות אלה: מאמץ ועמל של שנים רבות מושקע ע"י אברך במבחנים אלו וקבלת החלטה במבחנו, לחיוב או לשלילה, היא ודיצת דין. ויש אומרים דיני נפשות. אז מה סבור כתבכם, שבכה, כלאחר יד, מחר בכל האפשר, יפסק הדין בדיבו של הנבחן.

לרבנים הראשיים לישראל, כמו לכל חברי המועצה, אין יד במערכת הבחינות עצמה ובבדיקתן. הכל חסוי גם בפניהם. ודק בגמר בדיקתן, כשהתוצאות מוגשות בישיבת המועצה, באים גם הנאמנים ששמות הנבחנים ומספריהם החסויים ברשותם, ומגלים לועדה, למועצה ולרבנים הראשיים בראשה, את שמותיהם ומספריהם. מאותה שעה יודעים מי עבר ומי לא עבר. היש במדינה מערכת בחינות סבוכה; קשה וחסויה יותר מאלה, ילמדנו הכתב ר"צ היכן.

מכאן לועדת המינויים לדיינים: זו, כמו ועדת המינויים לשופטים, מתכנסת רק כאשר מתפנות משרות. רק באחרונה נתפנו שתי משרות בבית־דין הגדול. עומס העבודה על הדיינים הנותרים, כולל הרבנים הראשיים לישראל, הוא רב מנשוא, משום כך ביקשו הרבנים הראשיים, והשר לענייני דתות, כיו"ר ועדת המינויים, לבנסה. פתאום קפץ עליהם הגוז של מן הדא. הוגש בג"ץ. בתשובתו קבע היועץ המשפטי לממשלה כי הועדה, בהרכבה הנוכחי, חוקית אך כינוסה מעוכב עד להחלטה בבג"ץ.

מי מבקש לשנות את הרכבה של הועדה, זאת כבר רומז כתבכם בשורות האחרונות, ומכאן ובעטיה של כל הכתבה וכל התרעומת המצוצה מאצבעותיהם של אחרים, בבחינה הכיה סופו על תחילתו.

דיין לי ודיין לך

מאת יקיר צור

במאמר התשובה אין הכחשה עובדתית לפרטים בכתבה, אלא רק ניסיון לתת פרשנות שונה לעובדות.

1. נכון שרו"ח מבקר המדינה מתייחס לתקופת כהונתם של הרבנים הראשיים הקודמים, אלא שהרבנים הראשיים דהיום היו אז חברי מועצת הרבנות הראשית ואף נימנו עם קבוצה קטנה של מקורבי הרב גורן שסייעה לו בעניינים העומדים על הפרק. יתר על כן, התופעות שרו"ח מבקר המדינה התריע בפניהן, לא רק שלא תוקנו אלא אף החמירו בתקופת כהונתם של הרבנים הראשיים הנוכחים.

2. אין זה משנה אם „כיבוש" הרבנות הראשית נעשה על ידי „מתנדבים" או על ידי עובדים בשכר. המגמה כפי שתוכרן עליה בגלוי בפעם מזגרי „מרכז הרב" לכבוש את הרבנות היא לכבוש את כל עמדות המפתח ברבנות ובדיינות. עינו של הכתב אינה צרה בכיסוסם של תלמידי הישיבות הציוניות למשרות של רבנות ודיינות, אבל אם בדרך לכך נעשים מעשים של אפליה הנוגרים את כללי המינהל התקין, על כך יש להצטער.

3. הדיון של התנאי המוקדם של בחינות לרבנות דוקא על ידי מועצת הרבנות הראשית לגשת לבחינות דיינות נעשה בתקופתו של הרב גורן מתוך אותה מגמה שבה ממשיך הרב שפירא – לחסום את הדרך לבחינות לדיינות לאברכים ולתלמידי חכמים שאינם נמנים עם החוגים של הרבנים הראשיים ומקבלים תעודות הסמכה לרבנות מגדולי תורה ידועים אחרים. מכיוון שיש הכרל במגמת הלימודים וצורתם בישיבות „ההסדר" לבין כוללים אחרים שבחלקם לא עוסקים בלימוד החומר עליו נבחנים בבחינות לדיינות, מביאים האברכים את עצמם לבחינות אלו באופן אקסטרני, לא בתקשת הלימודים. עצם קביעת המסלול בצורה שהרבנות הראשית קבעה הביאה בפניהם מחסום ראשון בדרך לדיינות. גם אלה שעמדו בבחינות הללו או שהתחילו את תהליך הבחינות עור לפני שתוקנה התקנה, נאלצים, בגלל הסחבת, להמתין זמן רב עד לסיום התהליך.

4. נכון שהכתב עצמו לא לסר בישיבה, אבל רבים הם המהלכים, שכן השקיעו שנים רבות בלימוד הדיינות ועל ידי סחבת מיותרת נגרם להם עוול. אין במאמר־התשובה הכחשה לכך שהשאלון האחרון בבחינות לדיינות אכן הוכן בדוכנו המכריע על ידי הרב אליעזר שפירא, בראשיו של הרב הראשי, וכי נבחנים רבים, בני עדות המזרח, הם אלה שהתלוננו על שהמבחן נעשה מראש בצורה ובאופן שאינו תואם את שיטות הלימודים המקובלות בישיבות הספרדיות, ולכן נועד להכשיל אותם.

5. לגבי מועדי הבחינות לדיינות, יש במאמר־התשובה סתירה פנימית. מצד אחד מוסברים הקשיים הגדולים לערוך מבחן בחיקי גדול למספר גדול של נבחנים ומצד שני נטענה טענה שאין סעם לערוך מבחנים תכופים בגלל מספר הנבחנים המועט. אדרבא, אם ייערכו מבחנים תכופים למספר קטן של נבחנים תוכל ועדת הבחינות להשלים עבודתה בזמן קצר ויחוסך צער וסבל מעשרות הנבחנים המחכים כיום חודשים ארוכים לקבלת תוצאות הבחינה. הטיעון אודות הצורך בהכנה בלימוד ובעיון של שנים בדי להבין אינו לעניין. מדובר באברכים שכבר למדו שנים רבות והכינו עצמם אך לא מאפשרים להם לסיים את תהליך הבחינות.

ראוי גם להזכיר את החלטתה של ועדת המינויים לדיינים ופנייתה של אישים אחדים למועצת הרבנות. זאת בנוסף להמלצות המשתמעות מדו"ח מבקר המדינה, לעיין יש לערוך את הבחינות לדיינות כל שנה במועדים קבועים ברומה לבחינות הנערכות באוניברסיטאות או ע"י לשכת עורכי הדין – המלצות אשר משום מה בחרים הרבנים הראשיים להתעלם מהן.

6. אשר לנושא ועדת המינויים לדיינים, מאו המינויים האחרונים לפני הבחירות האחרונות לכנסת, התפנו במערכת משרות רבות, מלבד המשרות הפנויות בבית הדין הרבני הגדול. אולם ועדת המינויים לא כונסה, מסיבות הידועות אולי לרבנים הראשיים. די אם נזכיר את פסידתו של אחד הדיינים בבית הדין האזורי בפתח תקוה, הצורך בדיינים נוספים לעבודת בית הדין של קרית־ארבע ומטרה נוספת שהתפנתה עם הדחתו של מנהל בתי־הדין הרבניים ומינוי דיין אחר במקומו. אין גם כל קשר בין השלמת הרכב ועדת המינויים כדי שתוא מחמנת כחוק לכל דבר ועניין לבין הצורך בדיינים. הועדה צריכה להיות בהרכב חוקי, מוכנה לכל צורך, אפילו כדי לאשר בקשות של דיינים לפרוש לגימלאות בתנאים מסוימים. הטענה שהעלתה סיעת ש"ס בבג"צ היתה שהעובדה שההרכב לא שונה ולא חודש היה קשור בניסיון למנוע בחירת חברים חדשים לועדה כמתחייב מיחסי הכחות החדשים במלאת הנוכחית. על נכונותה של טענה זו יצטרך בית המשפט העליון לתת את הדעת.

7. האחרון אחרון, לא מקד אכזב של אנשים מיתממים המבקשים לגלות בורות בנושא ולהורישה לאחרים, היזה בסיס למאמר זה, אלא מידע מדוייק ונכון של אנשים המקורבים לרבנות הראשית ויודעים היטב את רזי הדברים. יתרה מזו, לאחר פרסום המאמר, בשיחה אישית עם אחד מבעלי התפקידים הבכירים ברבנות הראשית, אישר האיש באוזני כי אכן נכונה ומדוייקת התמונה המוצגת במאמר.

סדר קדימות במעשה ההתיישבותי

מאת אברהם כץ־עוז

כמו בכל עניין אחר, גם להתיישבות נחוץ סדר עדיפויות. השטחים מחוץ למאמץ הלאומי. הערבה, הנגב הבקעה והגליל קודמים

במדינת ישראל אנו עדים מזה שלושה דורות לעשיה התיישבותית ייחודית ומגוונת המתפרשת על אזורי הארץ השונים. רק חלק ממנה התנהל על־פי יד מכוונת. ברובה, הושפעה עשייה זו מלחצים שונים של קבוצות, תנועות וגורמים פוליטיים נוספים.

לפיכך, כדי למנוע בזבוז ויחסות מסעה של משאבים, יש לקבוע סדר קדימות לאומי; בלעדיו אמנם מתבצעים דברים אך מחוץ השנת המטרות מתאדר.

כיצד עלינו לכלכל את המעשה ההתיישבותי בתנאי השנים הקרובות? מה הן העדיפויות ומהו סדר הקדימות?

בדרך האלימינציה אני מבקש להציע תחילה שלושה אזורים ממסגרת המאמץ הלאומי המרוכז. הראשון שבהם הוא חלקו של אזור יהודה ושומרון, המאוכלס בצפיפות באוכלוסיה ערבית. תחומה במורת, החל מאזור מחולה בצפון הבקעה, 3־5 ק"מ ממערב לכביש אלון הצפונה; עכור דרך אזור המדרדות המזרחיים ודלילי האוכלוסין ממערב למישור; מעלה ארומים, דרך יקיר, מוסיה, כרמל ומעון; עד לנטע ולשמרים שילד דהריה; במערב, כל האזור, למעט גוש עציון, סביבת לטרון־מודיעין וסביבת קדני שומרון־דיתן. כול שאר השטח חייב לצאת מתחום הערדיות ומסדר הקדימות הלאומי.

האזור השני אשר יש להוציאו מסדר הקדימות הוא אזור רצועת עזה, לדבות האזור הקרוי „אזור התיישבות" שבדרומה, ולמעט חלקים בצפון הרצועה באזור נתיב העשרה־ניסנית. בשטח זה של 350 קמ"ר מתרכזת אוכלוסיה חסרת אחוזות של 550 אלף נפש, הגדלה בקצב המכפיל את האוכלוסיה אחת ל־17 שנים (בשנת 2000 יהיו בשטח זה – 1,100,000 תושבים).

לשני אזורים אלה, למעט טיפול בבישוון הפנים ובצרכים השוטפים של האזרחים היהודים שם, (חינוך, בריאות, מים וכו'), אין לתת כל עדיפות שהיא.

בשאר אזורי הארץ, לדעתי, צריך הסדר להיות כדלקמן:

א. הערבה הדרומית והצפונית ואזור הנגב הדרומי־מזרחי (לא כל הנגב אלא רק חלק מוגדר מתוכו.)

ב. בקעת הירדן, יס המלח, מדבר יהודה ודרום הר חברון – יתיר.

ג. הגליל הצפוני־מרכזי, שמתפרש על פני הנקודות חניתה־יראון־רביד־חנתון־מצפה אביבים־חניתה.

ד. אזור הנגב המרכזי, הבשור, לב־הנגב ופיתחת־שלום.

ה. אזור הגולן.

ו. אזור הדרום, הגליל המערבי והגליל המזרחי.

ז. אזור חולת חלוצה.

ח. אזור המרכז, העמקים החוף.

כ. אזור הדר הגבה בנגב.

צריך לזכור שההערפה צריכה להינתן רק לאזור מוגדר. כל הרחבה של אזור בעקבות לחצים שונים גורמת לשיבוש סדר העדיפויות, שכן המשאבים מוזרמים לאזור גדול מן המתוכנן.

מסדר הקדימות המוצע להלן יובן, כי אני רואה שישה אזורי פיתוח מוגדרים. אזורים ד"ח"ט אינם נכללים בסדרי ההערפה הלאומית במשך עשר השנים הקרובות. משמעות הדבר, כי אין עושים השקעות בסיוע לאומי באזורים אלה, ואת המשאבים מעבירים לאזורים המועדפים אי"ל.

יישומו של סדר־הקדימות כולל:

1. התארגנותם בהתאם של גופים ומוסדות (משרדי־הממשלה והממשלה לדוגמה)

2. הערפות בביצוע תשתיות – בכישים, מים, חשמל, אנרגיה, תקשורת, מערכות חינוך; הכנתן המחקר והפיתוח על פי עדיפויות אלה.

3. ויסות השקעות הון ומתן הקלות כספיות על־פי סדר־הקדימות: באזור א' לדוגמה יהיה שחרור ממס יקבל המשקיע פטור ממס למשך עשר שנים, ובאזור ו' למשך שנה בלבד.

4. שחרור קרקע לאום לצרכי שיכון, תעשיה, חקלאות ותיירות בתנאים של מחיר מ־0 עד 10 בלוח עולה.

5. רמת זכאויות שיכון על פי סדר יחד מ־10 ל־0.

6. ביצוע פרוייקטים לאומיים בהתאם לדרישת עדיפותם של האזורים. לדוגמה: יסלל קו רכבת לאילת להובלת פחם במקום נמל פחם באשדוד כאשר מודדים לסון פחם בערך זהה.

7. קביעת עלות החיבור הבריאות, בהתאם.

8. הקצאת תקציבי העם היהודי (הסוכנות) בהתאם.

9. ריכוז משאבים ותקציבים על־ידי מערכת „מניסטריון אזורי", שיהיה אחראי על כל הפעולות המתבצעות באיזורי.

10. הקיקה בנושא סדר הקדימות הלאומי והמשמעויות התקציביות הגלומות.

11. אם אמנם יהיו בעתיד בחירות אזוריות בישראל – ישמרו זכויותיהם של אזורי הפיתוח הלאומיים (מספר האוכלוסין ישוקלל עם הערפה הלאומית של האיזור, משך 25 שנה.

קשה לפרוץ פריצה גדולה בתחום התיישבות הפיתוח, כל עוד נמצא המערך ההתיישבותי בכל רחבי המדינה בקשיים ובמצוקה כאלה של היום. מיתר, ואף נגרם בכך נזק חינוכי, לחרבות בהקמת פרוייקטים חדשים, בעוד ישובים ומפעלים מתמוטטים לנגד עיניהם; המשימה הראשונה אשר בה צריכה תנועת העבודה להתמקד, היא חיזוק והצלה של המערכות הקיימות.

לצורך הכנתה המדוייקת ויישומה של התוכנית המוצעת, תוקם במסגרת משרד־החקלאות, במשותף עם משרד התכנון, רשות משותפת לתכנון ולבניה, ומועצה ציבורית, אשר תגיש את החומר תוך זמן מוגבל לאישור ולחקיקה.

והראשונים באו לפני 450 שנה

מאת עמרם גבאי

הקהילה הגדולה של יהודי מרוקו בישראל מציינת בימים אלה 450 שנה לעליית המקובלים ו־40 שנה לעלייה החלוצית וההמונית לארץ־ישראל.

הסימן המוכהק למאבק העליה הוא הפרשה הטראגית של האוניה „אגוז" („פיסס"), אשר טבעה בראשית שנות ה־60 מול חופי ספרד, כאשר על סיפונה 43 עולים ממרוקו, אשר גנבו את הגבול על־מנת להגיע לחופי ישראל, אולם לא זכו. פרשת „אגוז" הפנתה את תשומת־לב העולם החופשי לזכותם של היהודים לעלות לישראל. בעקבות הזעקה על גודל האסון אף הודעו היחסים בין ישראל למרוקו. בשנים האחרונות בעקבות ההפשרה ביחסים, מתנהל מו"מ להבאתן של 24 נופות שנמשו מהמים לקבורה בישראל. יתר הנופות לא נמצאו עד עצם היום הזה.

ראשית העלייה החלוצית ממרוקו החלה בשנת 1946, כאשר שליחי הפורצה הספרדית יצרו קשר עם נציגי המנדט הבריטי, כדי להעניק אישורי כניסה לישראל, ואכן כ־20 איש וכו להגיע בדרך זו ארצה. שנה לאחר מכן, הוקמו תאי מחתרת כמעט בכל הערים ברחבי מרוקו, כדי לארגן קבוצות עולים. ואכן, בתקופה זו, שנקראה תקופת ההעפלה, גויסו האוניות „שבי־ציון", „הפורצים" ו„יהודה הלוי", אשר הוחשו את גלי העלייה הראשונים. הגל הגדול של עלייה המונית לישראל היה בשנים הראשונות שלאחר קום המדינה, אם כי היתה גם תנועה לארמבוטלה של עלייה, עד לשנת 1956, עת קיבלה מרוקו עצמאות, וסגרה את שערי העלייה הלגלית.

בראשית שנות ה־50, כשהגיעו גלי העלייה לממדים של עד 1000 עולים ביום, סבלו עולי מרוקו מעלבונות ומהשפלה: ביטויים כמו „מרוקו סכין" ומאמרים פוגעים ומסיתים בעתונות המקומית („הארץ" 22.3.49), שכינו את יהודי מרוקו „עגלים כרוניים", „שונאי עבודה", „בורים ופרימיטיבים" ו„חולים במחלות כיף", לא הוסיפו כבוד לישראל, ולעם היהודי. ובוודאי לא לעולי מרוקו. נוסמה לזאת הגזירה של עלייה סלקטיבית, אשר אביה מוליזה הוא ד"ר חיים טיבא, מנהל בשרד הבריאות דאז, אשר אמר: „ביזוס ליהודי מרוקו הבריאה היא בידינו. יש למנוע עלייתן של משפחות ללא מפרנסים ולאסור בהם של חולים תכים על חשבון העם היהודי" ולפי ספרו של שמואל שגב „מבצע יכין"). ואכן, הלה בתקופה זו הפוגה בקצב העלייה.

העולים ממרוקו באמצע שנות ה־50 פתרו למעשה בעיות בלכליות ובמחוניות בזן התחבכו ראשי הישוב בישראל. מספר חניה דהאן, סופר וחוקר תולדות יהודי מרוקו: „בפני הממשלה עמדו שתי בעיות עיקריות – לאכלס אזורים סוכמים ולהקים ישובים חדשים של עולים. אלה ההבצעה, הלכה למעשה, לפי תוכניתו של לוי אשכול (ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית דאז) „מהאוניה לכפר", אשר הודבה אלפי עולים ממרוקו לבנית חבלי לכיש, תכנן ושובל, ובן להקבתם של 64 מושבי עולים ועירות פיתוח.

עם כל הסבל של הבלי־הקליטה החלה לצמוח בנחיות משמעית מקרב יוצאי מרוקו, אשר התפתח כלכלית ופוליטית ועמדו ברשות עצמם. כיום נחשבת קהילת יוצאי מרוקו לקהילה הגדולה ביותר בישראל, והיא מונה כ־580,000 נפש כולל ילדים שנולדו לעולים יוצאי מרוקו.

„זוהר" עצמאי

תודת הקבלה חדרה למרוקו כבר בתחה העשירית וחכתה לפופולריות רבה, הן אצל החכמים והן אצל פשוטי העם. היא באה לידי ביטוי בפיוטים ובמנהגים, המביעים עדנה וכמיהה לשיבה לציון. לפי מחקרים שנעשו על תודת הקבלה, מסתבר שהמקובלים במרוקו הסביבו את חותבם על הפירושים ל„זוהר", מבלי להסתבך על הכפרשים של צפת וטבריה.

בין חכמי הקבלה, שהתפרסמו בעולם בשל שמם ובשל חיבוריהם רב הלקח של חכמי הקבלה במרוקו. פרופסור י. תשבי קובע בספרו „משנת הזוהר", שבכל פרקני „הזוהר" חכמי מרוקו היו החשובים ביותר. במחקר שנערך על־ידי משה חלמיש, „במדה ובמערב" במצאת אוניברסיטת בר־אילן, מונה המחבר 150 שמות של מקובלים ביהדות מרוקו ו־77 חיבורים ופיוטים קבלים, שחוברו על־ידם.

משרד האנרגיה והתשתית

האגף לשימור אנרגיה

חוברות הדרכה לשימוש אנרגיה

המשרד יזם בשנים האחרונות הוצאת חוברות הדרכה לחסכון אנרגיה במגזרי המשק השונים.

להלן רשימת החוברות המוצעות למכירה ביחידה לחסכון אנרגיה במכון הישראלי לנפט ולאנרגיה:

שם החוברת	מחיר לצרכן
חסכון אנרגיה במשק המים	10 ש"ח
אנרגיה במשק הבית	10 ש"ח
שימור אנרגיה במערכות מזוג אויר	10 ש"ח
השימוש החסכוני בקיטור	10 ש"ח
חסכון אנרגיה במתקני שריפה	10 ש"ח
מדריך להסקה דירתית	10 ש"ח
סע וחסוך (חוברת הדרכה לנהג)	1.5 ש"ח
בתים סולאריים בישראל	10 ש"ח
מדריך לשילוב כח וחום בישראל	30 ש"ח
SOLAR ENERGY IN ISRAEL	15 ש"ח

פרטים בדבר תוכן החוברות ניתן לקבל במשרדי היחידה.

ברשות היחידה גם 10 סרטי הדרכה לחסכון אנרגיה בשפה האנגלית. ניתן להשאיל אותם לגורמים המעוניינים להציגם.

לשכת הפרסום הממשלתית

יחידה לחסכון אנרגיה בתעשיה, תחבורה ומשק המים. מכון הישראלי לנפט ולאנרגיה
רחוב האוניברסיטה 26 ת.ד. 17081. תל־אביב 61170, טלפון 03-414271, 03-426823

מפגינים ברחבת קולנוע „היכל" בליל שבת (צילום: י.פ.א.)

נציג לפרס ממשלה צרה תמורת סגירת „היכל" – אמרו נציגי המפד"ל בפתח־תקווה

מאת יעל פישביין,
מופרת „דבר"

ראשי המפד"ל בפתח־תקווה יעשו השבוע נסיון לשכנע את כל הסיעות הדתיות בכנסת ללבת לפירוק הקואליציה ולהקמת ממשלה צרה בתמורה לאי־העלאת קולנוע „היכל" בשבת.

"נציג לפרס, שיפסיק את הפעלת קולנוע „היכל" בפתח־תקווה, האיצטדיון ברמת־גן והכרמלית בחיפה בתמורה לתמיכת כל הסיעות הדתיות בביטול הסכם הרוטציה", אמר איש המפד"ל בפתח־תקווה אשר מאיבסקי. „מי שילך איתנו, נצטרף לממשלה בראשותו, ולא חשוב עם זה פרס או שמיר. הציבור אולי לא יאהב את זה, אבל אין לנו ברירה. בהפגנות בלבד לא נצליח לסגור את „היכל" בשבת".

מאות חניכי „בני עקיבא" ותושבים דתיים אחדים הפגינו בליל שבת נגד פתיחת הקולנוע. „בפנין הנפנין עד שיבוטל רוע הגזירה", אמר במהלך ההפגנה הרב הראשי האשכנזי של פתח־תקווה בדוך סלומון. הרב הראשי הספרדי משה מלכה, השתתף בהפגנה על־פי הוראת הרבנים הראשיים לישראל, אף כי לדעתו ההפגנה גורמת לחילול שבת. הוא פרש אחרי זמן קצר בניסוק שאינו חש במתר.

הח"כים אלוני, שריד, צבן וירשובסקי השתתפו בהפגנה נגד של אנשי ר"צ. „לא ניתן לפרס להקים ממשלה צרה על חשבון הציבור החילוני. שישכח מזה בלעיבו הוא לא יוכל לעשות את זה", אמר שריד בשם הד"כים.

260 שוטרים אבטחו את פתיחת קולנוע „היכל", ועל אף התחזיות שהקהל לא יבוא מפחד ההפגנה, נמבכו כל הכרטיסים לשלושת הסרטים שהוקרנו בליל שבת.

פסיכיאטרים: ההתאבדות היא תופעה מידבקת – ויש למתן הפרסומים עליה

(ע). – קריאה לעתונות ולאמצעי התקשורת לגלות איפוק ולמנוע דרמטיזציה בפרסום מקרי התאבדות, בעיקר של בני נוער, כדי למנוע גל של התאבדויות – השמיעו ביום ו' נשיא מנדרוד־ארגון, פרופ' אריה דראל, ומנהלי בתי־חולים פסיכיאטריים ברב־שיח על הנושא, שנערך בבית־סוקולוב בתל־אביב.

פרופ' אריה דראל סיון, כי פרסומים בולטים על מקרי התאבדות, בעיקר של בני־נוער, עלולים לגרום לגל של התאבדויות, כפי שאירע באחרונה בקרב בני נוער ותלמידי בתי־ספר בירושלים. התאבדות איננה בדרך כלל אירוע פתאומי, אלא תוצאה של מאבק פנימי של אדם הנתון ללחצים פנימיים וחיצוניים. הבריעת תלויה באיזון עדין, וכל פרסום על מקרה דומה עלול להשפיע עליו. לכן, רצוי לפרסם על מקרים אלה לא בכותרת גדולה בעמוד הראשון של העתון, אלא באותיות פסיס בעמוד האחרון.

ד"ר ברכה גאוני, מנהלת מחלקת הנוער של בית־חולים „שלותה", טענה, כי הפרסום בעתונות הוא אחד הגורמים המאיצים את התופעה של התאבדויות בקרב בני נוער. הדרמטיזציה של הפרסום משתלבת עם הנטייה של בני הנוער להתבלם, והם מוצאים פורקן ללחצים שלהם בדרך זו.

הדברת הוסיפה, כי לדעת הפסיכיאטרים ההתאבדות היא מידבקת [illegible] הוריעלו, היה תוצאה של סימפטומים דומים, אשר התפתחו לא בגלל סיבה אורגאנית אלא בשל סיבה פסיכוגנית. באחרונה ניסתה נערה להתאבד, ובביתה נמצא לקט של קטעי עתונים על מקרי התאבדות. בני נוער משפעים גם כשהם קוראים על אנשים העולים לראש גג ומאיימים להתאבד, ולבסוף משיגים סיוע בשיכון או בעזרה סוציאלית.

מנחה הסימפוזיון, יוסף לפיד, ציין, כי לפני שנים נהגה העתונות לכתוב במקרים כאלה על „מות בסיבות טראגיות", אך בספר של דבר ידע כל קורא שמדובר בהתאבדות. סקר של דוכר מר"א הוכיח, כי גם כאשר ניסו למנע דיווח לעתונות על מקרים כאלה, לא חל שינוי בספר המתאבדים. העקרונות של חופש העתונות וזכות הציבור לדעת משרתים את צרכי הציבור, גם אם הפרסום כרוך בחשיפה של סרגדיה אנושית. בהעדר פרסום אמין יגברו הרכילות ומסע הלחישות, הנזק יהיה גדול יותר. עם זאת גם הוא סבור, שיש מקום לאיפוק ולטעם טוב בפרסום.

פרופ' עמוס שפירא מהפקולטה למשפטים של אוניברסיטה תל־אביב וחבר מועצת העתונות, אמר, כי יש להתמודד עם הבעיה באופן ענייני וחזיתי, ולא על־ידי ניפוץ הראי של העתונות המשקפת את המציאות. אין סקר שהוכיח, כי הימנעות מפרסום על התאבדויות מונעת [illegible]

ראש אכ"א: רק 30 שחזרו בתשובה עזבו את צה"ל

30 חיילים הפסיקו את שירותם בצה"ל בשנה האחרונה משום שחזרו בתשובה. ראש אכ"א, אלוף מתן וילנאי, שמסר נתון זה ל„במחנה" אמר, כי בדק את הנושא לאחר ששמע תלונות מועדת החינוך של הכנסת על אלפי מקרים, כביכול, של חיילים שחזרו בתשובה והשתחררו מצה"ל.

צה"ל אינו מנהל מעקב אחרי מספר החיילים החוזרים בתשובה, אלא אחרי אלה מביניהם המפסיקים את שירותם. ד"30 מקרים הם מספר קטן מאד יחסית לכלל המשרתים.

ראש אכ"א גילה, כי בקרוב תצא הוראת מטכ"ל שלפיה לא יאושרו ביקורי חיילים במוסדות שמחוץ לצבא, אלא על־ידי קצין שדרגתו לפחות תת־אלוף. המגמה היא, שהצבא יזנח את אנשיו במוסדותיו, כל זאת מחשש לעידוד פוליטיקה בחינוך בצה"ל.

מש' הבריאות יחליט בעניין האחות שנגרמה בהלה בצפון

(ע). – משרד הבריאות ותבקש להחליט אילו צעדים יינקטו נגד האחות מחוז המין הקרמי בקריית־שמונה, שהודיע ב־1 באפריל לבית־החולים הממשלתי בצפת על פינוי המוני בקריית־שמונה וגרמה להכרות מצב חירום בבית־החולים.

חקירה שניהל בית־החולים העלתה, כי את הטתיחה עשתה אחות בשם פיני בן־הרוש. היא החמנה לבירור במשרדו של המנהל, ד"ר גבי דיקשטן, והוא נזף בה קשות. כאמור, ההכרעה הסופית על הצעדים שיינקטו נגדה תעבירה למשרד הבריאות.

המשטרה הביאה לבידמ"ש עד ראשי שיכור כלוט

(ע). – שופט בית־המשפט המחוזי בנצרת, עבדול רחמן זועבי, תקף ביום ו' את משטרת מרחב העמקים, על כי אנשיה הביאו לבית־המשפט עד ראשי בפרשת חשיפת רשת סוחרי סמים כשהוא שיכור כלוט ואינו מבחין בין ימינו לשמאלו.

השופט הורה בהחלטתו, כי החלזול של אנשי המשטרה בבית־המשפט ייבדק על־ידי מפקד המחוז הצפוני, ניצב שאול לוי, והוא יראג לכך, שהאחראים למעשה המביש יוצו את הדין ומסקנת החקירה יועברו לבית־המשפט עד סיומה.

השופט גם דרש לבדוק אם העד היה רק שתוי, כפי שהתרשם, או שהיה גם מסומם.

העד מסעוד נפאע, שהיה סוכן סמוי של המשטרה, הביא למעצרם של 35 סוחרי סמים מנצרת והכפרים בסביבה והוא משמש עד ראשי במשפטם.

משפטם של שישה מהם נפתח ביום ו' בנצרת. המשטרה הביאה את נפאע כעד, אך הוא היה שיכור, צחק צחוק פרוע באולם בית־המשפט, לא השיב לעניין ולא הבין כלל מה רוצים ממנו. יצויין, כי נפאע היה נתון במעצר הגנה של המשטרה.

פרקליטיהם של הנאשמים פנו לשופט בבקשה שיזכה את שולחיהם עקב התנהגות העד. השופט לא נענה לבקשה, אך ציווה לשחרר בערבות של 3,000 ש"ח.

עובדי תנועת המושבים לקרן התנופה לצמיחה

עובדי תנועת המושבים הודיעו ליו"ר המועצה הציבורית של קרן תנופה לצמיחה, יצחק בראברן, על הצטרפותם לקרן ועל הסכמתם לניכוי שלושה ימי עבודה משכרם למטרה זו.

יו"ר הועד ז. עוזרי ציין בהודעתו, שלטרות המצב הקשה במושבי העובדים עדים העובדים לנעשה במשק, ולכן החליטו לסייע ליחומת ההסתדרות לעידוד הצמיחה ולקידום מפעלים, כדי למנוע אבטלה נוספת.

הרב אורי בלוי נתפס מנסה לצבוע תחנת אוטובוס בי"ם

חרדים רגמו אוטובוסים בעקבות מעצרו

מאת אריאל בן־עמי,
מופר „דבר"

מנהיג נמורי קרתא, הרב אורי בלוי מאה־שערים בירושלים, נתפס ביום ו' האחרון בעת שניסה לצבוע תחנת אוטובוס בשכונת בית־הכרם בעיר. באותו זמן נתפסו שני חרדים נוספים לאחר שצבעו תחנות אוטובוסים בעיר.

קאופרסיב „אגר" הפסיק את התחבורה לשכונת מאה־שערים, לאחר שחרדים רגמו אמש אוטובוסים בעקבות מעצרו של הרב אורי בלוי.

ביום ו' סמוך לשעה 12.00 בצהריים הבחינו שוטרי ניידת סיור ברב אורי בלוי מחזיק פחית צבע בידו ומנסה לצבוע תחנת אוטובוס בשדרות הרצל. בלוי נעצר מיד והובל לבית המעצר במגרש הרוסים.

הרב אורי בלוי, בן 69, הוא בנו של הרב עמרם בלוי, שהיה מנהיג נמורי קרתא במאה־שערים. אחרי פטירת אביו נהפך למנהיג נמורי קרתא, ולפני שנים אחדות הכהיג את זורקי האבנים בשכונות בכב"ש רמות. הוא נעצר או על הפרת סדר, ועל־פי הסכם עם המשטרה הוגלה לבני־ברק והכניסה לירושלים נאסרה עליו למשך חודשים אחדים.

ביום ו' האחרון, סמוך לשעה 12.00 בצהריים הבחינו שוטרי ניידת סיור ברב אורי בלוי מחזיק פחית צבע בידו ומנסה לצבוע תחנת אוטובוס בשדרות הרצל. בלוי נעצר מיד והובל לבית המעצר במגרש הרוסים.

הרב אורי בלוי, בן 69, הוא בנו של הרב עמרם בלוי, שהיה מנהיג נמורי קרתא במאה־שערים. אחרי פטירת אביו נהפך למנהיג נמורי קרתא, ולפני שנים אחדות הכהיג את זורקי האבנים בשכונות בכב"ש רמות. הוא נעצר או על הפרת סדר, ועל־פי הסכם עם המשטרה הוגלה לבני־ברק והכניסה לירושלים נאסרה עליו למשך חודשים אחדים.

ביום ו'

הפה של המדינה

מאת חגי אשד

היה נרמה שזה כבר עבר לו. עכשיו הכל חזר. התסמונת של 90 אחוז כישורים וכל היתר. כל בריחות מודעי. עכשיו זה יותר גרוע. לא 90 אחוז אלא 100 אחוז ולא שר חוץ, אלא ראש ממשלה. הוא מכיר את כל מי שכיהנו בתפקיד, וכל המתחרים האחרים וכולם קטנים עליו. נאום יצחק מודעי.

גם ההסתדרות לא פונקציה בשבילו. הוא לא זקוק להסכמתה להבראת המשק. לא לשחיקת השכר שהיתה. לא לאישור התקציב, למרות הפגיעה החברתית הקשה הכלולה בו. לא להתאפקות, עכשיו בעניין העלאת שכר במיגזר הציבורי. יצחק מודעי הגדול מצפצף על כל הגמדים הללו. הוא יכול לכופף לכולם את שתי הידיים ביד אחת. הוא מצפצף גם על „ראש הממשלה המעופף" שלא עושה כלום חוץ מלהיות אחראי ל„גזל" של פריטת אשראי של „טולל בונה", כדי לא לזרוק לרחוב 14 אלף פועלי בניין יהודים וערבים, וגם של קופת־חולים, שמספקת שירותי בריאות לרוב האוכלוסיה. יצחק מודעי מצפצף על חוק האחריות המשותפת המדיבר אותו כשר אוצר להגן על מדיניות הממשלה שהתקבלה ברוב, גם אם בניגוד לדעתו. כולם קטנים עליו. גם החוקים. גם הנימוסים הטובים, גם השכל הישר.

בלי הסכמה של כל מיגזרי המשק לא תימשך ההבראה הכלכלית. גם ההסכמה של התעשיינים להקפאת מחירים. גם ההסכמה לפריטת אשראי לטווח ארוך, בלי להגדיל את הנפח של האשראי ועוד הסכמות רחמנות. האת כולן השיג בעבר רשיג בעתיד ראש הממשלה שמעון פרס למרות ההתנגדות של יצחק מודעי והפרובוקציות הבלתי־פוסקות שלו נגד ההסתדרות ונגד כל גורמי המשק האחרים. ליצחק מודעי יש מזל שמראייניו שוכחים להזכיר לו את העובדה שחסרים לו 90 אחוז הכישורים להבראת המשק ולשמעון פרס הם ישנם. 90 האחוז של הסכמה ושיתוף פעולה בין כל גורמי המשק שהם 90 אחוז של הצלחת המדיניות הכלכלית בעבר, בהווה ובעתיד.

האמת היא שיצחק מודעי יודע זאת. הוא אמנם לא פרופסור אבל בכל זאת – אינטליגנטי ואלגנטי. ממש איש כלבבו של דוד לוי. כמעט כמו פרופסור משה ארנס. ועוד נשמע רבות על יצחק מודעי ודוד לוי גם בצמרת הליכוד וגם ליד שולחן הממשלה. שניהם מייצגים את שני הקטבים המנוגדים בזירה הכלכלית־חברתית בעם ובמדינה וגם בליכוד. עוד נשמע עליהם.

והאמת היא שאנחנו כבר שומעים. ועוד איך. יצחק מודעי רוצה לפרוץ אל צמרת הליכוד, ביחד עם חבריו הליכודים לפי „התנאים המשוגעים" שדוד לוי העניק להם באיוולתו. עכשיו הוא מתחרט. הספיקה לו „החזרה הכללית" של ועידת „חירות" ביחד עם סיעת „לעם" שהכריעה את הכף נגדו לטובת שמיר וארנס. בלי הקולות של „לעם" היה דוד לוי זוכה בבוב ברור ללא ערעור.

עכשיו יצחק מודעי מתחרה באריק שרון מי יחזור מהר יותר וחזק יותר אל „הסוון" של ההסתה הפרועה נגד ההסתדרות ו„סולל בונה" והקיבוצניקים „המיליונרים" מבריכות השחיה והבורסה

עכשיו זה עלול לקרות בועידת הליכוד כולו. הליכודים יכריעו לגבי הרכב רשימת חברי הכנסת של הליכוד, ואילו הם עצמם יש להם שריון. דוד לוי לא יוכל לבחור בין יצחק מודעי לבין נרעון פת או משה נסים ואילו יצחק מודעי יוכל לבחור בין דוד לוי לבין משה ארנס. מסכן דוד לוי, לקח לו זמן לתפוס את הטעות הפטאלית שהוא עשה. עכשיו הוא יודע. עכשיו הוא לא ייתן. עכשיו יש ליצחק מודעי בעיה. איך להתגבר על דוד לוי. איך להיות יותר מרזן מטרזן. זה קשה.

במקום להסתער על דוד לוי מתנפל יצחק מודעי על שמעון פרס ועל חבריו במפלגת העבודה. הוא רוצה לעשות להם פרובוקציות שיגרמו למשבר של ביטול הרוטציה והקדמת הבחירות. יצחק מודעי זקוק לאווירה של משבר כדי שיוכל לאיים על צמרת „חירות" וגם על דוד לוי – „או שאתם מכניסים אותי מיד לצמרת עם שריון לליכודים וזכות להכריע ביניכם, כמוסכם, או ש... הכל פתוח". אולי יצחק מודעי ישנה את הסגנון בן לילה ויסכים להמשיך להיות „שר אוצר סכני" אצל שמעון פרס, לשנתיים חצי נוספות. ואולי משהו אחר. ריה לבדה בשעתה. עכשיו זקוק יצחק מודעי לאקדח של משבר קואליציוני והקדמת הבחירות כדי להתפרץ דרך הדלת הנעולה של הליכוד ולסלק את שמיר הסף דוד לוי.

מעניינת התקבלה בין מודעי לבין אריק שרון בעניין זה. גם אריק שרון זקוק לאקדח של משבר כדי לתבוע לעצמו את השליש המגיע לו לדבריו במוסדות „חירות". פה קבור הכלב. זה מה שנושך עכשיו את יצחק מודעי. לכן הוא מרבר בחוצפה פרובוקטיבית בתוכנון על „ראש הממשלה המעופף" ועל מעשה ה„גזל" וכל היתר.

כמו אז, בתקופת „90 אחוז הכישורים" של „בעל יד הנבט", כמו בתקופה שלא היה ברור אם יצחק מודעי בעל המבט המפחיד הוא „העיניים של המדינה" או האיש בעל הפה הגדול הזכאי לתואר „הפה של המדינה". עניין העיניים עבר לו. עניין הפה חזר ועוד איך. עכשיו יצחק מודעי מתחרה באריק שרון מי יחזור מהר יותר וחזק יותר אל „הסוון" של ההסתה הפרועה נגד ההסתדרות ו„סולל בונה" והקיבוצניקים „המיליונרים" מבריכות השחיה והבורסה. זו רק התחלה.

ועידת מפלגת העבודה תצטרך להחליט איך להגיב על הפרובוקציה של יצחק מודעי. האם היא תרצה לסייע לו בתרגיל הפריצה שלו נגד דוד לוי או לא. גם שמיר יצטרך להחליט אם לאפשר לשמעון פרס להחזיר על יצחק מודעי את האחרה שהוא הפנה בשעתו כנגד אריק שרון. זו אפשרות. אפשר לסלק את יצחק מודעי מהממשלה וללכד את הליכוד סביבו. או להשאירו בחוץ. את יצחק מודעי היא לא מטריזה. להיפך. הוא איש שאוהב להמר על כל הקופה. הכל או לא כלום. עכשיו או לעולם לא. אחריו המבול. הוא הימר על הליכודים. הוא רצה להמר על המדיניות הכלכלית מהתחלה כלי להיהרר על הסכמה ושיתוף פעולה. גם עכשיו הוא רוצה להמר על הכל. פה גדול יש לו „הפה של המדינה". כולם קטנים על הפה שלו. מה שלא יהיה, צריך לכוון אותו לגודלו האמיתי.

דבר היום

להסיק מסקנות

יתכן שראש הממשלה רשאי למחול על כבודו שלו ולבלוע את הטקצים הפומביים ששולח לעברו שר האוצר המבלה חופשת סקי בשווייץ ובשומו טוען נגד נסיעות עבודה של ראש הממשלה. אולי זה רק עניין בין שניהם. אך בשום אופן אין ראש הממשלה רשאי לעבור לסדר היום על דברי הסתה דמגוגיים שהרשה לעצמו שר האוצר כלפי תנועת העבודה: מחברו להסיק מסקנות כלפי שר האוצר.

אין זו תגובה מוגזמת על דברים גלויים שאמר מר מודעי לסופר „הארץ" ולסופר „חדשות". הוא מתייחס להחלטות הממשלה בדבר סיוע ל„סולל־בונה" – שאגב אינו בא מקופת האוצר, אלא ממלוות מקרנות הפנסיה – וקורא לכך „גזל" וגם „תביעה ציונית של לשד העם לתועלת סקטוראלית". אין טעם להיכנס לגופם של עניינים. לא לעובדה כי מר מודעי דאג שקבלני הסקטור הציבורי יקבלו בדיוק מה שמקבל „טולל־בונה", לא לשאלה איזה סקטור תרם יותר לבניין המשק ואיזה סקטור הרס אותו. אחרי ככלות הכל, מר מודעי יודע שרוב בעיות הכלכלה שלנו ביום זה פרי החטאים של הממשלות שהוא היה בתוך שר כלכלי בכיר. ואולי לא מיותר להזכיר כי המכס – קיר: האוצר – עדיין לא הצליח כראוי לגבות מחברת „רבלון" את הכספים המגיעים לקופת המדינה מתרמית יבוא של החברה שנעשתה בימים שיצחק מודעי עמד בראשה, כאשר מוצרים מוגמרים הצנו כזוהר גלם. תראו מי מדבר על יניקה ציבית של לשד העם לתועלת סקטוראלית.

אם כך מדבר עכשיו שר האוצר שראש הממשלה עשה בשבילו את העבודה המלוכלכת של הטלת גזירות, איך הוא ידבר אחרי הרוטציה? איך הוא ידבר אחרי ליכוד הליכוד, כאשר חתירתו להיות מועמד פשרה לראשות הליכוד תהיה מעשית יותר?

אדם שאין לו מעצורים, אמור שיהיה שר אוצר.

השמים הם לא הגבול (ב') / דן אבידן

הכל בשמו של „הפוסק העליון"

הממונה יושב בדמשק

יש הטוענים שהרחת החיה מאחורי הקמת תשתית זו היה שגרירה לשעבר של איראן בדמשק, עלי אכבר מחתשמי. לפני יותר משנה נעשה נסיון להתנקש בחייו של מחתשמי, והא ניצל ומתה לשר בממשלה האיראנית החדשה.

מיום הקמתה פועלת תנועת „חיזבאללה" בדיקה הדוקה למשטרו של האימאם חומייני. על פי הגדרה הרוחנית בלבנון, מעביר חומייני את הנחיותיו לראשי „חיזבאללה" באמצעות המועצה־העליונה לענייני במחון באיראן שעם חבריה נמנים הנשיא, יו"ר הפרלמנט והמפקד העליון של משמרות המהפכה האיראנית. ידוע כי נציגים של תנועת „חיזבאללה" מבקרים לעתים תכופות בטהראן לקבלת הוראות וסיוע כספי. התיאום בין הצדדים מתבצע גם באמצעות נציגי המשטר האיראני בביירות ובדמשק ובאמצעות נציגים איראניים בבירות המבקרים מדי פעם בלבנון. האדם הממונה מטעם משטר חומייני על הרשת הסיוע הכספי לתנועת „חיזבאללה", הוא „אלחאג' אלמחג'", אלמחג' אלמחג' שמקום מושבו בדמשק. יראה זה הוא בעל הסמכות היחידה להקצות כספים לטובת ארגון „חיזבאללה" בין מכספי תרומות שנאספים על ידי בני הדתה השיעית בלבנון. איראני אחר שתופס עמדה חשובה במסגרת הפעילות השיעית המיליטנטית בלבנון הוא צאדק אלמוסאוי. אדם זה עומד בראש תנועה אידיאולוגית הנקראת „התנועה האיסלאמית בלבנון" והרוגלת בהפיכתה של מדינה זו לרפובליקה איסלאמית. למרות הקירבה האידיאולוגית בין תנועה זו לבין „חיזבאללה" אין קשר ארגוני ביניהן.

המבנה האירגוני של תנועת „חיזבאללה" מעיד אף הוא על דיקתה ההדוקה למשטר האיראני. ברמה העליונה כפופים מנהיגי התנועה לאימאם חומייני. חומייני עצמו ממנה את מנהיגי התנועה בלבנון. מנהיגים אלה באים מקרב חכמי־דת של הדתה השיעית המקורבים בהשקפת עולמם הדתית והפוליטית לתורות החומייניזם. באופן תיאורטי נחשבים כל המוסלמים בלבנון כצאן מרעיתה של תנועת „חיזבאללה". זאת מתוך הנחה שכל המוסלמים בלבנון, ובראחבי העולם האיסלאמי, צריכים להתלכד סביב תורת החומייניזם וסביב מנהיגותו של האימאם חומיני. חכמי־דת נחשבים למתווכים בין המורי המאמינים לבין מנהיגותו של חומייני. מוקדי הפעילות העיקריים של התנועה בלבנון הם המסגדים, ה„חוסייניות" (המרכזים החברתיים של בני הדתה השיעית) וכן ארבעה בתי־מדרש דתיים שהוקמו על ידי אנשי „חיזבאללה" במערב־ביירות, בבעלבק ובכפר צידקין בדרום לבנון.

הגיוס ל„חיזבאללה" הוא ממושך, קשה ובשלבים: הבשרה רוחנית ופוליטית – שנה, ורק אחר־כך מעבר לאימונים צבאיים

כמה זה עולה לאיראנים

המבנה ההירארכי של התנועה בלבנון מורכב ממועצת הנהגה עליונה („מג'לים שורא") המונה 12 חברים, רובם אנשי דת, מקצתם אנשי צבא. ההחלטות במועצה מתקבלות ברוב קולות. במקרה של חוסר הכרעה מחליט האימאם חומייני כיצד לנהוג. מועצת הנהגה העליונה מחולקת לשבע ועדות: ועדה רעיונית, כספים, מדינית, צבאית, חברתית, הסברה וועדה משפטית. ועדת ההסברה מפיצה שני פידסומים מטעם תנועת „חיזבאללה": ירחון בשם „אל־סבילי" (הדרך) ושבועון בשם „אל־עהד" (הברית). בנוסף לכך מפיצים ראשי התנועה מדי פעם כתבי־דת וכרוזים שונים שבהם הם מסבירים את השקפת העולם של התנועה ומנתחים את האירועים הפוליטיים בזירה הלבנונית ובעולם האיסלאמי בכללותו. כמה מחכמי הדת, העומדים בראש התנועה, חיברו ספרי־דת הנחשבים לספרי־הלכה חשובים בתורת האיסלאם השיעי. למועצת ההנהגה העליונה של התנועה קיימות שלוחות בשלושת המחוזות העיקריים שבהם מרוכזת האוכלוסיה השיעית: במערב־ביירות, בבקעת ובאיזור הדרום. שלוחות אלה בנויות בצורת מועצות־הנהגה משניות ולהן קשר ישיר למועצת ההנהגה העליונה. כל אחת ממועצות־המשנה מפוצלת אף היא לשבע ועדות, וכל ועדה דואגת לפעילות השוטפת בתחום שהיא אחראית לו. מקורות המימון של התנועה הם בעיקר כספי התרומות הנאספים ממוסדות הצדקה השונים של הדתה השיעית בלבנון. „חיזבאללה" אחר שהיא ממנה את פעילותה בכותחת עצמה. יחד עם זאת ידוע שהתנועה זוכה לסיוע כספי נדיב מאיראן. השלטונות האיראניים תורמים מדי שנה יותר מ־4,5 מיליון לירות לבנוניות לצורך פרנסתן של המשפחות השיעיות שבניהן נהרגו בפעולות סיכול בדרום־לבנון או נמאבקים הבין־עדתיים בלבנון.

תהליך הגיוס לתנועת „חיזבאללה" הוא ממושך ומפרך. בשלב ראשון עובר החניך תהליך של אינדוקטרינציה והכשרה רוחנית ופוליטית לקראת גיוסו. תהליך זה עלול להימשך יותר משנה. רק לאחר שעבר את שלב האינדוקטרינציה הוא מתגייס לשורות הארגון ועובר שורה של אימונים צבאיים. כל שלבי הגיוס מתבצעים על־ידי פעילי התנועה מהדרג הבכיר והמדיני בכתי־אולפנא דתיים ובמחנות אימונים מיוחדים.

המצע הדעיוני של תנועת „חיזבאללה" זהה בעיקרו לרעיונות תורת החומייניזם. מטרתם העיקרית של פעילי התנועה היא, כאמור, להפוך את לבנון לרפובליקה איסלאמית חומייניסטית. כשלב־ביניים לקראת מימוש מטרה זו הציבה לעצמה התנועה שני יעדים: ראשית, להילחם עד חורמה בנוכחות הישראלית הישירה והעקיפה בדרום־לבנון, שנית, למוסס את משטרו של הנשיא ג'ומייל ולשים קץ להגמוניה הנוצרית במערכת הפוליטית הלבנונית. בכלל, גורסים פעילי התנועה כי המאבק בישראל צריך להימשך גם לאחר נסיגת צה"ל מדרום־לבנון ופירוקה של רצועת הבסתון. יחד עם זאת ידוע שב„חיזבאללה" ישנם מנהיגים המערערים על קביעה זו בטענה שהסיבה להילחם בישראל עד להשמדתה גרון מראש לכשלון, ובתור שכזה הוא אסור על פי תורת האיסלאם. תוגים אלה – שהם כבראה קבוצת מיעוט – מתנגדים, בדומה למנהיגי תנועת „אמל" – לידי הקיצוניות לעבר „שובי אצבע". הגליל בטענה שהאיסלאם השיעית בדרום – המהוה פוטנציאל לגיוס לתנועה – [illegible] מדי כזה בגלל צערי התגמול הנרחבים שנוקט צה"ל נגד התושבים השיעים, ובתוצאה מכך נוצר ניכור בין התושבים לבין הנהגת התנועה.

ככל הידוע, לא הוכרע לפי שעה הדיכוח לכאן או לכאן בתוך תנועת „חיזבאללה" כיצד לנהוג כלפי ישראל. עד עתה נראה שידו של הזרם הקיצוני היא על העליונה, והוא אף מצליח לרכוש לו תומכים בקרב השוליים הקיצוניים של תנועת „אמל" המתנגדים למדיניותו הזהירה של נביה ברי כלפי ישראל. לאור יחסי הכוחות בתוך תנועת „חיזבאללה" ולאור העובדה שתנועה זו הולכת ומתחזקת בלבנון, אפשר להעריך שישראל תצטרך להתמודד לאורך זמן עם פעולות הטיהור מגבול לבנון שיבוצעו על ידי אנשי „חיזבאללה" או בהשראתה.

לצחוק או לבכות? לצחוק

מאת ניבה לניר

לא נעים לי, אבל מכל הדברים האחרים, רב בדמאיר, ח"כ ולשעבר מנו ראש עיר, מוכיר לי שתי בריחות. קודם כל הסיבה: ביום חמישי שעבר (3.4.86) מפרסם הח"כ הנמרץ ושימה ב„ידיעות אחרונות". אני מורה שלא רצתי לקרוא אותה. מה לעשות, כל אחד וסדר העדיפויות שלו. אבל כיתון שמישהו אחר מרה וקרא וטילפן, הגעתי אל ה„הצעה שאי־אפשר לסרב לה" – כך כותרת המאמר. נעזוב את הטקסט ונלך ישר לתכל'ס: בדמאיר מציע למפלגה הליברלית ולמפלגת העבודה את הסידור הבא: הליברלים לא יתאחדו עם „חירות". הם יילכו למערך (רשימה משותפת, בריתן) עם מפלגת העבודה. בבחירות הבאות יקבלו על החשבון עשרה מקומות ברשימה לכנסת, עד למקום 44. כיתון שלא רק הנמרצות מאפיינת את בדמאיר אלא גם קודמו של זהירות, הוא מגביל את הברית לשש שנים.

מנמקותיו של בדמאיר, אפשר, להסיק כמה מסקנות: ראשית, הוא יפנה את מקומו בכנסת הבאה למנוע לבכל אפשרות. מר לבעצמו בשורה לא כלכך רעה. שנית, כיתון שלמפלגת העבודה לא רי שבדמאיר מפאר את רשימתה בכנסת, עליה לעשות מאמץ ולשפרה עוד יותר בדיוקנאותיהם של בני שליטא, אלי קולס והאחרים. שלישית, כיתון ששנים רבות אין הציבור יודע מי הם וכמה הם מצביעי המפלגה הליברלית, מפלגת העבודה תיקח על עצמה את הפרוייקט לשטר את הנתונים האלה בבעלמים החשובים ביותר בפוליטיקה הישראלית. ורביעית, בדמאיר רוצה כבראה, משתוקק, מתאוה, לא יכול להתאפק מלראות את מפלגתו חוזרת אל ספסלי האופוזיציה. לקחת את הליברלים ולמות.

כמה מידידי במפלגת העבודה כבר שמעו את הצעתו של בדמאיר. הוא הניח אותה בפני ראשיה, ואלה, אמרו אחדים, נמנעו מלתת לה פומבי מחמת כבודו של בדמאיר. הם כבראה מפרשים את עניין הכבוד פירוש שונה לחלוטין מזה שהח"כ אמון עליה. שיהיה.

הסיפור הזה מוכיר שתי בריחות. את זו על האם היהודיה, המסתיימת בפואנטה „שגם אני הייתי צחקת אם האידיוט לא היה שלי". השנייה, ידועה לא פחות, על שבוע הבימוס ברוסיה, שם אומר בפואנטה מי שאומר „אז אני אלך לעזאזל". זה רבותי מה שיקרה למפלגת העבודה אם בדמאיר יקבע את פרצופה.

מנהיג ליכודים בדמאיר

פדלאללה, מוסאווי, אל־טופיילי והאחרים

נולד בעיראק. לפני עשרים שנה עבר ללבנון ובמהלך הקרבות עקר מרובע אחד בביירות לרובע שני ושלישי. חיבר ארבעים ספרי הלכה. אב לאחד־עשרה ילדים. קורא למוסלמים להשמיד את מדינת ישראל. השיח' מחמד חסין פדלאללה

מנהיג „חיזבאללה", השיח' פדלאללה נואם

מי הם מנהיגי תנועת חיזבאללה הבולט שבהם הוא השיח' הלבנוני מחמד חסין פדלאללה העומד בראש הזרם האיסלאמי האקטיביסטי בלבנון. פדלאללה נולד בעיר נג' שבעיראק. אביו, שמת אשתקד, היה חכם־הלכה ידוע בלבנון בשם עבד אל־ראזק פדלאללה. מוצא המשפחה מהכפר עיבאתא באזור העיירה בינת־ג'בייל בדרום לבנון. מחמד חסין פדלאללה למד את תורת האיסלאם השיעי מחכמי־הדת הגדולים של העיר נג'ף. בין מוריו היו חכמי הדת מוחסין אלחכים – ממנהיגי תנועת „אל־דעווה" שהוצא להורג על־ידי השלטונות העיראקים – חוכמי־הדת אבו אלקאסם אלח'וי.

בתום לימודיו בעיראק הגיע פדלאללה לדרגת „מוג'תהיד" כלומר, לבעל סמכות לפסוק פסקי־הלכה. בשנת 1966 עקר פדלאללה מעיראק ללבנון והשתקע ברובע אל־נבעה שבמערב ביירות. ברובע זה פעל פדלאללה עד לשנת 1976 כדי להפיץ את תורת האיסלאם האקטיביסטי בקרב אלפי הפליטים השיעים שהגיעו לביירות מאזורי הדרום והבקאע ובניסיון לשקמם מבחינה רוחנית וחברתית. הוא הקים ברובע בית אולפנא ללימוד ההלכה האיסלאמית שבו הוכשרו חכמי־דת שיעים רבים. ב־1976 נפל רובע אל־נבעה לידי הפלנגות במהלך מלחמת האזרחים. אז עקר השיח' פדלאללה לרובע הדרומי של מערב־ביירות שבו הקים בית־מחסה ליתומים על שם מורו בנג'ף, האימאם חואי. במשך שנות פעילותו השיח' בלבנון חיבר השיח' פדלאללה כארבעים ספרי־הלכה המשמשים עד היום מקור השראה למנהיגי תנועת חיזבאללה. השיח' פדלאללה נשוי לבתו של חכם־דת השיעי נור אל־דין מן הכפר ג'וויה. הוא אב לאחד־עשר ילדים, שבעה בנים וארבע בנות. מצד אימו מקורב פדלאללה למשפחת אל־בזרי שהיא אחת המשפחות הנכבדות בעיירה השיעית בינת־ג'בייל שבאזור רצועת הבסתון ובעיר המחוז החשובה צידון. עמדתו כלפי ישראל היא קיצונית ביותר. הוא אומר בגלוי שעל המוסלמים לחתור להשמדתה של ישראל, גם אם יפנה צה"ל את אדמת דרום־לבנון. לפני יותר משנה ניצל פדלאללה מניסיון התנקשות בחייו, כאשר ליד ביתו ברובע ביר־עבד במערב ביירות התפוצצה מסגית תופת. תומכיו האשימו את סוכני משטר ג'ומייל וסוכני ה„אי־אי" וכן גורמי שמאל לבנונים.

מנהיג נוסף של תנועת חיזבאללה הוא עבאס מוסאווי. הוא נולד ב־1952 בעיירה אל־נבי שית באזור בעלבק. מוסאווי רכש את השכלתו הדתית במכון ללימודים איסלאמיים בצור ואחר כך בבתי האולפנא של חכמי העדה השיעית בנג'ף שבעיראק. בשנת 1978 חזר מוסאווי ללבנון והשתתף בהקמת בית־מדרש להלכה איסלאמית בבעלבק. ב־1982 ניכנה עבאס מוסאווי עם מייסדי תנועת „חיזבאללה". עד היום הוא משמש כאחד ממנהיגי התנועה באזור בקעת הלבנון. מוסאווי נשוי ואב לחמישה ילדים.

מנהיג נוסף של התנועה באזור בקעת הלבנון הוא השיח' צובחי אל־טופיילי. טופיילי נולד לפני 38 שנים בכפר בריתאל שבבקעת בעלבק. בשנות בחיתו עקר לנג'ף ושם למד את תורת האיסלאם השיעי האקטיביסטי מפי חכם־הלכה מחמד באקר אל־צדר. עם שובו ללבנון עסק טופיילי בפעילות מיסיונרית ובראשית שנות השמונים הצטרף לקבוצת אנשי חיזבאללה.

אבראהים אמין נחשב לדמות של תנועת חיזבאללה ולאחר ממנהיגיה באזור ביירות. הוא בן 33, ילד הכפר אל־נבי אילא שבאזור חזלה בבקעת הלבנון. בוגר בתי האולפנה של העדה השיעית בנג'ף ונשוי לתושבת הכפר וואנוויה ברדום לבנון בת למשפחת אבראהים שמתוכה צמחו כמה חכמי־דת שיעים בלבנון.

חסן נצראללה, מנהיג חשוב נוסף של תנועת חיזבאללה, נולד בשנת 1953 בכפר אל־באזוריה בנפת צור. בוגר בתי האולפנא של העדה השיעית בנג'ף, נשוי לתושבת הכפר אל־עבאסיה ברדום לבנון ואב לשני ילדים.

הכל בשמו של „הפוסק העליון"

הגיוס ל„חיזבאללה" הוא ממושך, קשה ובשלבים: הבשרה רוחנית ופוליטית – שנה, ורק אחר־כך מעבר לאימונים צבאיים

כמה זה עולה לאיראנים

המבנה ההירארכי של התנועה בלבנון מורכב ממועצת הנהגה עליונה („מג'לים שורא") המונה 12 חברים, רובם אנשי דת, מקצתם אנשי צבא. ההחלטות במועצה מתקבלות ברוב קולות. במקרה של חוסר הכרעה מחליט האימאם חומייני כיצד לנהוג. מועצת הנהגה העליונה מחולקת לשבע ועדות: ועדה רעיונית, כספים, מדינית, צבאית, חברתית, הסברה וועדה משפטית. ועדת ההסברה מפיצה שני פידסומים מטעם תנועת „חיזבאללה": ירחון בשם „אל־סבילי" (הדרך) ושבועון בשם „אל־עהד" (הברית). בנוסף לכך מפיצים ראשי התנועה מדי פעם כתבי־דת וכרוזים שונים שבהם הם מסבירים את השקפת העולם של התנועה ומנתחים את האירועים הפוליטיים בזירה הלבנונית ובעולם האיסלאמי בכללותו. כמה מחכמי הדת, העומדים בראש התנועה, חיברו ספרי־דת הנחשבים לספרי־הלכה חשובים בתורת האיסלאם השיעי. למועצת ההנהגה העליונה של התנועה קיימות שלוחות בשלושת המחוזות העיקריים שבהם מרוכזת האוכלוסיה השיעית: במערב־ביירות, בבקעת ובאיזור הדרום. שלוחות אלה בנויות בצורת מועצות־הנהגה משניות ולהן קשר ישיר למועצת ההנהגה העליונה. כל אחת ממועצות־המשנה מפוצלת אף היא לשבע ועדות, וכל ועדה דואגת לפעילות השוטפת בתחום שהיא אחראית לו. מקורות המימון של התנועה הם בעיקר כספי התרומות הנאספים ממוסדות הצדקה השונים של הדתה השיעית בלבנון. „חיזבאללה" [illegible] את פעילותה בכותחת עצמה. יחד עם זאת ידוע שהתנועה זוכה לסיוע כספי נדיב מאיראן. השלטונות האיראניים תורמים מדי שנה יותר מ־4,5 מיליון לירות לבנוניות לצורך פרנסתן של המשפחות השיעיות שבניהן נהרגו בפעולות סיכול בדרום־לבנון או במאבקים הבין־עדתיים בלבנון.

תהליך הגיוס לתנועת „חיזבאללה" הוא ממושך ומפרך. בשלב ראשון עובר החניך תהליך של אינדוקטרינציה והכשרה רוחנית ופוליטית לקראת גיוסו. תהליך זה עלול להימשך יותר משנה. רק לאחר שעבר את שלב האינדוקטרינציה הוא מתגייס לשורות הארגון ועובר שורה של אימונים צבאיים. כל שלבי הגיוס מתבצעים על־ידי פעילי התנועה מהדרג הבכיר והמדיני בכתי־אולפנא דתיים ובמחנות אימונים מיוחדים.

המצע הדעיוני של תנועת „חיזבאללה" זהה בעיקרו לרעיונות תורת החומייניזם. מטרתם העיקרית של פעילי התנועה היא, כאמור, להפוך את לבנון לרפובליקה איסלאמית חומייניסטית. כשלב־ביניים לקראת מימוש מטרה זו הציבה לעצמה התנועה שני יעדים: ראשית, להילחם עד חורמה בנוכחות הישראלית הישירה והעקיפה בדרום־לבנון, שנית, למוסס את משטרו של הנשיא ג'ומייל ולשים קץ להגמוניה הנוצרית במערכת הפוליטית הלבנונית. בכלל, גורסים פעילי התנועה כי המאבק בישראל צריך להימשך גם לאחר נסיגת צה"ל מדרום־לבנון ופירוקה של רצועת הבסתון. יחד עם זאת ידוע שב„חיזבאללה" ישנם מנהיגים המערערים על קביעה זו בטענה שהסיבה להילחם בישראל עד להשמדתה גרון מראש לכשלון, ובתור שכזה הוא אסור על פי תורת האיסלאם. תוגים אלה – שהם כבראה קבוצת מיעוט – מתנגדים, בדומה למנהיגי תנועת „אמל" – לידי הקיצוניות לעבר „שובי אצבע". הגליל בטענה שהאיסלאם השיעית בדרום – המהוה פוטנציאל לגיוס לתנועה – [illegible] מדי כזה בגלל צערי התגמול הנרחבים שנוקט צה"ל נגד התושבים השיעים, ובתוצאה מכך נוצר ניכור בין התושבים לבין הנהגת התנועה.

ככל הידוע, לא הוכרע לפי שעה הדיכוח לכאן או לכאן בתוך תנועת „חיזבאללה" כיצד לנהוג כלפי ישראל. עד עתה נראה שידו של הזרם הקיצוני היא על העליונה, והוא אף מצליח לרכוש לו תומכים בקרב השוליים הקיצוניים של תנועת „אמל" המתנגדים למדיניותו הזהירה של נביה ברי כלפי ישראל. לאור יחסי הכוחות בתוך תנועת „חיזבאללה" ולאור העובדה שתנועה זו הולכת ומתחזקת בלבנון, אפשר להעריך שישראל תצטרך להתמודד לאורך זמן עם פעולות הטיהור מגבול לבנון שיבוצעו על ידי אנשי „חיזבאללה" או בהשראתה.

ביקורכם בארצות סקנדינביה יהפך לחוויה בלתי נשכחת.

הקיץ אנו מפעילים שלוש טיסות שבועיות לקופנהגן - בימי שלישי, רביעי ושבת. קשר מידי מקופנהגן לכל הערים הראשיות בסקנדינביה ולכל הקוים הביניבשתיים שלנו. אנו מציעים מחירים קבוצתיים לכל היעדים בסקנדינביה.

SAS

רח' בן יהודה 32. טל. 03-292233. תל-אביב.

מכתבים למערכת דבר

יולי נודלמן וטענותיו

ברצוני להתייחס לפרסומי השונים – באמצעי התקשורת, בשבועות האחרונים, של ד"ר יולי נודלמן. שה שציבור הרופאים עדיין לא הגיב על דבריו של ד"ר נודלמן אומר דרשני. למעשה גם אנוכי אינני עונה לו אלא פונה יותר לציבור הצופים והקוראים המכובד שקרא והאזין לדבריו ובוודאי התרשם והושפע מהם.

זורה לי מאד ודבריו גרמו לי עגמת נפש רבה, בעיקר משום שרופא אחד מעמיד עצמו מצפונית ומוסרית מעל לציבור שלם של רופאים, העושה עבודתו נאמנה, בדצינות ובמסירות רבה. למותר לציין לזכותם של אלפי רופאים אלה, כי יש לנו בארץ רפואה ציבורית לתפארת. עומד רופא זה ומטיף לכולם מוסר, מכפיש ומלכלך.

אינני מאמין שאדם שאומר את האמת על פגמים במערכת „יזוק" מעבודתו. אני בטוח שד"ר נודלמן היה נמק בסיבוי לו היה אומר אותם הדברים על המיסמך שם כפי שהפיץ אותם כאן בארץ, דרך אמצעי התקשורת.

עבדתי מספר שנים באירופה ואני מכיר את המערכת שם היטב ואם רפואה לראשיזונית כפי שנהוגה שם היא רפואה טובה, הרי אני מעדיף את הרפואה „המושחתת" כאן בארץ שעליה מתריע כל כך ד"ר נודלמן. אצלנו בדרך כלל יוכה מר אלמוני שהוא נתמך סעד לאחוו טיפול רפואי מסוד ואיכותי, כפי שיוכה לכך מר פלוני שהוא עשיר מופלג.

אין ספק, שקיימים אצלנו יוצאים מן הכלל (והבעיה החמירה לאחר שביתת הרופאים האמלה ב־1983) ועל זה כואב לרבים מציבור הרופאים, אך להסיק מהמיעוט מסקנות על הכלל רב המרחק, והעולל שבעשה לכלל לא יסולח.

הרפואה שבארה"ב רחוקה מלהיות שיוויונית והרפואה האיכותית להוציא מספר מרכזים מפורסמים, לא נופלת מרפואה האיכותית שבארץ ובארץ היא בדרך כלל נחלת הכלל אך איננה נחלת הכלל בארה"ב.

המערכת המשפטית המפותחת בארה"ב שהתפתחה בגין תביעות נזיקין על רשלנות רפואית, הפכה את הרפואה שם אולי לאיכותית יותר אבל בוודאי ובוודאי לא להומנית יותר, משום שזו רשאה ירה מאד וחלק ניכר של ציבור החולים בארה"ב לא נהנה כלל מהרפואה האיכותית, כי הוא איננו יכול לשלם עבורה. המערכת המשפטית הזו, שד"ר נודלמן רוצה כל כך ביקרה, גרמה לכך שרופא בארה"ב ישתדל לעבור ליד חולה בדרוב מבלי לעזור לו על מנת לא להיחשף לתביעה משפטית.

רק רופא שלא עושה כלום לא שוגה. אין רופא שפה ושם לא שגה, ואינני מאמין לד"ר נודלמן שבמשך 30 שנות עבודתו לא שגה אפילו פעם אחת, אך להפוך כל שגיאה לעילה לתביעה משפטית על רשלנות בביכול, כפי שהדבר נהוג בארה"ב, יהפוך את הרפואה בארץ לגיהנום עלי אדמות ובוודאי יפגע בגורם ההומני שבטיפול הרפואי. אין דבר המעיק יותר על רופא מצפוני מאשר ההרגשה שהוא טעה בשיקול־הדעת ובעתיד הוא יעשה כל מאמץ על־מנת לא לשגות שנית, זאת עושים רוב הרופאים, להוציא אולי פה ושם מספר חריגים.

אך מזה להקיש לגבי הכלל וכאילו קיימת בארץ נטיה לטשטש עובדות ולהעלים מעשים הגובלים ברשלנות רפואית בביכול, גובלים בהצאת דיבה.

המחר הוא שלא שמעתי מפי ד"ר נודלמן את כל האמת מדע מרק מעבודתו. האם באמת ד"ר נודלמן מרגיש שרפואה זו שליחות, בטוחני שציבור חולים גדול ממתין לו באות מעיידות הפיתוח על מנת שיספל בהם במסירות גדולה ובאיכות המקצועית הגבוהה (כפי שד"ר נודלמן מעיד על עצמו), שם כרופא דגל יוכל לעשות רפואה סובה כלבבו וציבור החולים בעיירות הפיתוח (שהוא בדרך כלל מקופח מעט) יחזיר לו תודה והערכה על שליחותו, ואם יישאר לו הזמן והחשק שימשיך ד"ר נודלמן את מלחמתו הצודקת מתוך המערכת בצורה מכובדת וקונסטרוקטיבית.

פרופ' מיכאל לוי
מנהל מחי אורתופדית
בית יהסמל – אילת

למה שתקו עד כה?

קרוב ואלהים נבחר לתפקיד מזכ"ל או"ם ב־21 בדצמבר 1971. ב־8 בדצמבר 1976 הוא נבחר לקדנציה שניה. במשך עשר שנים כיהן ואלהים בתפקיד המזכיר הכללי של או"ם בהיותו בעל הסמכות ובעל הרעה הבלעדי של המוסד הבינלאומי על מוסדותיו וסוכנויותיו מרחבי תבל, בידיו היו הסמכויות והכלים והאמצעים לקבוע מהלכים ועובדות (כולל ארגונם והצבתם של חילות ומשקיפי או"ם) רבי השפעה ועוצמה. במוסד הבינלאומי זה אנו חברים כשאר מדינות תבל וחברות או"ם. קולנו ומודאגותינו הושמעו בו והיתה לנו הזכות המלאה להשמיע, להתריע, למחות ולעתים גם למנוע קבלת החלטות, מיניים וכו'.

משום מה לא „חשדתי" בקורס ואלהיים בעשר שנות כהונתו, כיד רמה וחזקה, כמשתייך לקבוצת חסידי אומות העולם ונראה היה לי שאינו נמנה עם המחבבים במיוחד את עם ישראל וארצו. משום מה התייחסתי אליו כלמוקצה מחמת מאוס.

הפעם הוא רוצה להיבחר לתפקיד נשיא (חסר משמעות כשלעצמו) במדינתו הוא, כשלתפקידו ולהשפעתו, עם ייבחר, לא תהיה משמעות כלפי עם ישראל, בוודאי ובוודאי לא בהשוואה לתפקיד אותו מילא באו"ם.

לכן אני שואל את ראשי הקונגרס היהודי העולמי שהיימו רק לאחרונה נשתקו מאז 1971 הצעקה. והמפרסמים רק עתה המיסמכים על פעילותו של קורט ואלהיים בקצין נאצי בימי מלחמת העולם וכו' וכו'. למה שתקו הם והמפרסמים אליהם, גם כן לאחרונה, היגוסלאווים, בעשר השנים בהן כיהן ואלהיים בתפקיד עולמי בלעדי, רב והשפעה והעוצמה, במוסד בו הננו חברים וכו יכולנו אולי גם למנוע בחירתו (ולשתי קדנציות) ו/או להפריע לו במילוי תפקידו?

האין מקום לחשוש פן, וחילה, נגרר עתה ראשי הקונגרס היהודי העולמי על ידי מכוזבי מלחמת בחירות פנים־ארצית באוסטריה, והוציאו מגנזכיהם הוכחות ומיסמכים שהיה המקום החובה להשתמש בהם ולפרסמם בעיתם?

אני חרד מאוד פן, עקב גילויים אלה ובימים אלה וזוקא יאשימנו בהתערבות בגושא זר לנו, פנים־ארצי שאין לו ולהיהות כל שייכות?

אני פונה לח"כ המכובד, שהגיש בימים האחרונים הצעה דחופה לסדר־היום בפרשה זו לשקול היטב האם עליו כבבוד העם בציון, ועל כנסת ישראל להיגרר עתה לדיון סעון ותמרגון בגושא ובקשר לאיש שבוודאי ידע עליו ועל עברו כל שנות בהיותו במוסד בו אנו חברים ובתפקיד שבעיגנו באו"ם אולי גם תמך (על כל פנים לא התנגד) לבחירתו.

בצלאל בליי
תל־אביב

אנחנו על הסף

מדוע המדינה הזאת, שחלמנו ונלחמנו עליה, מתפוררת סביב כולנו? התפארנו שבמדינת היהודים לא יהיה רעב, ושכנם רעבים: לא תהסר עבודה לכל דורש ואלפים נזרקים לרחובות: לא יהיה אדם בלי בית ותראו מה קורה מכל הצדדים במערכת הבניה.

שמישהו יקום ויסביר: שיסביר למה מפעלים שעבדו במלוא הקיטור עד לפני שבועיים פתאום מוצגים ככלי ריק? (כפי שראינו בטלוויזיה על מפעלי שער הנגב).

האם הבנקים אשמים? האם כולם מרמים את כולנו? האם כל הבנין של המדינה היה מושתת על בלונים פרחים באויר?

למה כלכלנים אינם מסבירים לעם? לא כולם „עם הארץ", אך במבוך של כלכלה מודרנית אי־אפשר למצוא את הידיים ואת הרגליים ביחוד כאשר כל כך הרבה חטר. מנהיגים זורקים מספרים ומיסמאות ולך תבין משהו!

הטלוויזיה היא כלי שרת הסברתי של המדינה ובמקום להביא למסך את כל העכרים הנוצצים ומתנדנדים שיביאו את אנשי הכלכלה או מישהו אחראי מטעם הממשלה שפשוט יתן לנו כמה שיעורים בכלכלה.

יש רושם שנוסף על כל החוליים של המדינה תתוסף בקרוב עוד מחלה – שגעון כללי. אנחנו על הסף.

רנה ירחי
בית השיטה

למה רק חלק

מכתבי זה הוא תגובה לדברי מזכ"ל מפלגת העבודה הז' עוזי ברעם. אותזיל בשלוש מלות התשובה שלו „לחבר שהתייאש להיות נאמן" – בכאב רב קראתי. הפעם אני קראתי את דבריו בכאב רב. ברעם כותב שהוא מודע לכך שהגימלאים נפגעו באחרונה. ובכל זאת תשובתו היא: מפלגת העבודה לא תיתן ידה לפגיעות נוספות ובהתאם לכך מתבשת הצעה שתענה על החלק העיקרי של דרישות הגימלאים. למה רק חלק? ולמה פגיעות נוספות אם קיימת שרולה של 65 חברי כנסת. האם אי־אפשר לסכל את רצונם של אלה הרוצים לפגוע בגימלאים? איפה הכוח שלנו? ומה עם הפגיעות שכבר פגעו בגימלאים?

יחד עם זאת אינני מסכים לדעתו של ברעם שהוא מכבד את החלטתו (של כותב המכתב) שלא להתביע עוד בעד מפלגת העבודה מתוך „ייאוש של חבר נאמן". אם הוא באמת נאמן, האם מפלגת העבודה הוקמה רק למען שמירת זכויות הגימלאים? ומה עם כל יתר תפקידי העבודה שעשתה למען המדינה? האם נחלק את המפלגה למפלגות של כל סוג פעולה בנפרד? גם הופעה בבחירות בנפרד לא נראית לי, אם גם הרשימה תקבל 2־3 מנדטים. זה יכניס שינוי העמדות של כל יתר חברי הכנסת? הנזק האלקטורלי למפלגה עלול להיות גדול.

שמואל בן דוד
רמת השרון

לשחרר את הקיטור

רוסציה עליך ישראל – הספירה לאחור מגבירה את לחץ הקיטור משני הצדדים. צריך להיות ברור שסוכרחים לקיים הסכם ולא לבקש אמתלאות להפירה. כי אם אנחנו נראה רוגמה של הפרת הסכמים, כאיש אחרות לאומית.

עתה בהתקרב מועד הרוסציה גובר והלחץ ומוכרחים לשחרר את הקיטור. כיצד? תחליט הכנסת על הארכת מועד קיומה של הכנסת הנוכחית מארבע שנים לשש, ועל ידי כך לאפשר לממשלה הזאת בראשותו של שמעון פרס לפעול פעולות קונסטרוקטיביות מתוך נשימה ארוכה.

לדעתי, כל השפויים והאוראים בכנסת ובעם לא ישללו את הרעיון הזה, ובא לציון גואל.

יעקב רענן
בית אבות אפעל

זכות נבוא לשכיבנו לתבע קיום הסכם.

הכל יודעים שלפיבנו בעיות חמורות: כלכליות, חברתיות (חינוך), ושליטיות־בטחונית. להיחלץ מן המיצר נוכל רק על ידי ממשלה המקובלת על רוב מכריע ונרחל של העם. מסביבנו יהום סער של שכניבנו המוכסכים והמסיתים זה את זה נגדנו, ודם יהודי נשפך כמעט יום יום למרות הניסים הרבים שקורים לנו כל פעם במקום אחר.

אחרי מלחמת לבנון והנפשות היקרות שנפלו שם נתעוררה מחשבה אולי יפנה הפעם העם לצד אחר ויכריע. העם לא הכריע. ולכן יש לנו ממשלה של מחלוקת בחירתו (ולשתי קדנציות) ו/או להפריע לו במילוי תפקידו?

האין מקום לחשוש פן, וחילה, נגרר עתה ראשי הקונגרס היהודי העולמי על ידי מכוזבי מלחמת בחירות פנים־ארצית באוסטריה, והוציאו מגנזכיהם הוכחות ומיסמכים שהיה המקום החובה להשתמש בהם ולפרסמם בעיתם?

אני חרד מאוד פן, עקב גילויים אלה ובימים אלה וזוקא יאשימנו בהתערבות בגושא זר לנו, פנים־ארצי שאין לו ולהיהות כל שייכות?

אני פונה לח"כ המכובד, שהגיש בימים האחרונים הצעה דחופה לסדר־היום בפרשה זו לשקול היטב האם עליו כבבוד העם בציון, ועל כנסת ישראל להיגרר עתה לדיון סעון ותמרגון בגושא ובקשר לאיש שבוודאי ידע עליו ועל עברו כל שנות בהיותו במוסד בו אנו חברים ובתפקיד שבעיגנו באו"ם אולי גם תמך (על כל פנים לא התנגד) לבחירתו.

בצלאל בליי
תל־אביב

תנו לחיות למשפחת קונצ'אק!

(„דבר" 14.3.86) אנו התתומים מסה, תושבי באר־יעקב, מביעים את תמיכתנו הנמרצת במשפחת קונצ'אק – משפחת היגוסלבים הנהדרת, אשר גרה ביישובנו.

אנו פונים למשרד הפנים בבקשה להעניק להם תעודות זהות וחכות לחיות בישראל. אנו מכירים את כל בני המשפחה המופלאה הזאת ולא נסכים שיגרשו אותם מכאן.

נחום עמישדי
מחבר מ.פ. באר יעקב
ועוד 24 חתימות

בעקבות הכתבה של נתן רזעי

ל„הפועל" ת"א אין קשר למרתון

יצחק בדנר תחת הכותרת „מה מריץ את צ'יץ'" („דבר" 24.3.86), כותב על המרתון ברחובות תל־אביב, ולא מרייק בפיסקה האחרונה: „אני יודע שגם הפועל תל־אביב שותף" – כותב בדנר, ולא היא: מרתון תל־אביב מאורגן על־ידי מרכז הפועל ועירית תל־אביב בשיתוף עם „ידיעות אחרונות" והועד הפועל של ההסתדרות. ל„הפועל" ת"א אין כל נגיעה אליו. ועם עובדות הרי לא מתוכחים.

צבי אידילמן
דובר מועצת פועלי תיאטרון

אי־אפשר לסכל את הפגיעה בגימלאים

מכתבי זה הוא תגובה לדברי מזכ"ל מפלגת העבודה הז' עוזי ברעם. אותזיל בשלוש מלות התשובה שלו „לחבר שהתייאש להיות נאמן" – בכאב רב קראתי. הפעם אני קראתי את דבריו בכאב רב. ברעם כותב שהוא מודע לכך שהגימלאים נפגעו באחרונה. ובכל זאת תשובתו היא: מפלגת העבודה לא תיתן ידה לפגיעות נוספות ובהתאם לכך מתבשת הצעה שתענה על החלק העיקרי של דרישות הגימלאים. למה רק חלק? ולמה פגיעות נוספות אם קיימת שרולה של 65 חברי כנסת. האם אי־אפשר לסכל את רצונם של אלה הרוצים לפגוע בגימלאים? איפה הכוח שלנו? ומה עם הפגיעות שכבר פגעו בגימלאים?

יחד עם זאת אינני מסכים לדעתו של ברעם שהוא מכבד את החלטתו (של כותב המכתב) שלא להתביע עוד בעד מפלגת העבודה מתוך „ייאוש של חבר נאמן". אם הוא באמת נאמן, האם מפלגת העבודה הוקמה רק למען שמירת זכויות הגימלאים? ומה עם כל יתר תפקידי העבודה שעשתה למען המדינה? האם נחלק את המפלגה למפלגות של כל סוג פעולה בנפרד? גם הופעה בבחירות בנפרד לא נראית לי, אם גם הרשימה תקבל 2־3 מנדטים. זה יכניס שינוי העמדות של כל יתר חברי הכנסת? הנזק האלקטורלי למפלגה עלול להיות גדול.

שמואל בן דוד
רמת השרון

מודיעין

טלויזיה

5.30 „תבל ומלואה" – פרק עשירי: „עולמות נפרדים".
6.30 כיצד הוגשות (ערבית).
6.32 „הענק המרחם" – פרק שישי: „ברוס באנר הוא הענק" (תרגום ערבי־עברי).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 עד פוא – תובני הבוקר, עם להקת „העקרבים", „לא זי־טופ" דקשים מתוך הסרט „ספייגל טפ", פארודיה על להקה דמיונית של רוק כבד. להקת „דמעות במקום פחדים" בהופעה חיה וסרטוני ויזיאו של אחת הלהקות החדשות והמבטיחות ברוק הבריטי: „קניבלים צעירים ואיים". מנחים: ענת דולב ומנחם גרניק.
9.00 מבט לחדשות ומוסף „שער ראשון".
9.45 „ענב הוא הלילה" – פרק חמישי: השנה 1928. ריק ברומא. הוא פוגש את רחמארי בעת הפרסה, מסתבך בתגרה עם נהג מונית ומובל למעצר. אביה של ניקול מבקש לראותה, בשכבו, כביכול, מבחין בהתחזקותה של ניקול, והיא עצמו עולה על נקיבה. הבריחה. מקשקה.
10.35 מה השאלה? – תכנית שבועית המוקלטת בהשתתפות קהל במקומות שונים בארץ. הקהל מציג שאלות מעניינים דיומא, לפני צוות של משיבים.
11.15 „בופר בלבי" – פרק רביעי: השוטר הצעיר עיקב אחר החוטף ומכה אותו באלה שבידו. פרחזים שהוא נתקל בהם אחר־כך נעצים בו סכין.
11.40 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 תלמוד, שניים אחוזים: בעייא, חלק 2.
08.40 מסך לסטרות (יסודי): מי אני?
09.00 אנגלית ד.
09.20 השעה שלנו: הסנדל העני והמלך.
10.10 אנגלית ד.
10.30 פרשי מחמה: מבחשות.
11.00 חשבון ה: ודכון לעשרוני.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה ה'ד: המזרח הקרוב, פסיפס אנושי.
12.00 מסרות (על יסודי: ברוך השמרשה.
12.25 אנגלית ס.
1.00 אנגלית י.
2.00 כלכלה: קו ייצור.
2.20 סלם והעלה: ון 00 לבזוקן.
2.40 הכה נגלה את הטרפסקיבה.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: צמיחת המדינות באפריקה נקודת מבט, רמבו־רש.
4.00 רחוב סומסום: שיגי אופי.
4.30 תיבה 2, פרק י"ד: רון קישון.
5.00 ערב חדש. מנחה: דן מרגליה.

רדיו

קול המוסיקה

7.07 פרץ קרייזלר: מבחר קטעים (י. פרלמן, כינור / ס. סונדרס, פסנתר).
07.30 שחרית מוסיקלית – באר: קונסטה חילונית מס. 208 („הנדיר") ה. ויטל קסטנו / נ. מקיר"ה. וילסון, ג'נסון / ד"ה. הסימס. רים רשה"ש / ג. מלקולם: מוצרט: קונצ'רטו בדו מג'ור לשני כנורות ק. 190 מ. פרלמן / ס. צוקרמן / ד"ה. הקאמ. הישראלית / צוקרמן ברהמס: ולטים על שירי אהבה, ספר שני / הקונצ'רטו בפסיגנן / ר"ליגנן: מנדלסון: סימפוניה מס. 5 „הפרטנית" מ"ה. פילהרמונית / ר. מוטי.
09.30 קונצרט בוקר – מה: אחוזת המלך רנה המשיית פרדאנה: דביסי: הפרלודים לפסנתר, –ספר ראשון) (אריה ורדי: סטרווינסקי: „הנמיר", אוברה קצרה לפי אנדרסן (מלכים / המקה. ד"ה. של וטינגטון / סטרווינסקי: בסוסנן: סימפוניה מס. 4 בסי במול מג'ור (ד"ה. הפיל. הבלכותית / א. דוראסי.
12.00 ההזרות הסמיכות לפסנתרנים ע"ש רובינשטיין – השלב הראשון, הזם הרביעי.
14.05 אמנים באולפן – אליזבט רחלון, עוגב – באר: פנטסיה ופוגה בסול מינור, על נושות בבלו לשבר בכר, יגן, קינה ונהי: ויגה: מוקמה אלף: 3 קטעים.
15.05 בין חברים – יצירות „מתוקנות", קטעים מתוך בוקרנה: קונצ'רטו לצלו מס. 1: קודלה: „לה פוליה": הירדן קונצ'רטו לצלה מוטוגסקי: „כרים גוזנוב".
16.00 קונצרט מנחה – הומל: קונצ'רטו במי מג'ור לחצוצרה ותז. ו. כאש / ד"ה. קאמ. „ארטאוס", קודלה: „לה פוליה", בסול מינור ק. ברכן, חלילית / א. בילסמן, צלו / ג לאוגרדנו, צ'מבלו, בסוסנן: רביעיה בסה מגלה, לכלי קשת, אפ. 18, מס. 1 (רביעיית לינדוזיו: באר: סחיטה בסי מינור לאלטה פלוז בעיבוד לגיטרה (א. פיסקה מרקופייבו: קונצ'רטו מס. 3 לפסנתר ותזמורת (ב. אוזרייך / הפיל. מבדלין / ק. אנאדוז: ראובל: „אמא אדוה" (הסימפ. מפסמבוג / א. פרבין.
18.30 מוסיקה לימים ראשון – באר: קנסטה מס. 160 (פ. שריה: מבוד / כלי הקשת של פסטיבל לוצרן / ס. שרייבר: פוצ'ינה: מיסת גלוריה (ז. קוראנס: מגור / ה. פריי: בריסון / הזמרים האמברוזיים / ת"ה. פילהרמונית / ק. שימונה: אנסוניו ויואלדי: סטאבאט מאטר (ז. הוסמר אלט / ת"ה. פסטיבל באך האנגלי / ד. קלוד מלגואר.
20.05 ערב טוב – הבדל: הפתיחה לאופרה „אגריפינה" (סיינס מרטין / ב. מרינגא באר: סונטה מס. 5 לחליל ולצמבלו (ז. בנט / ב. מלקולם.
20.30 הקונצרט הקאמרי הסבעי – מתוך „ערבית מוסיקלית", תכניתו של מיכאל הרן – בסהנגה: שלישיה לפסנתר אופ. 70 מס. 2 (ע. קרטובסקי, פסנתר / ר. ידמן: כנור / ס. הרן, צלו: פרוקו: קונטרסטים (מ. בראה: כנור / ר. לסר: קלרנית / א. וולקנר: פסנתר: ביל אוזנה: קטעי ג'ז (שלישיית הג'ז הישראלית: פיקי גרנט, שמעון, צ'מבלו – קפרן: אורדר מס. 3: באר: סרטוטי צרפתית מס. 5 במי מינור.
22.30 מסורות מוסיקליות בארץ.
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – צרפתית למתקדמים: שיעור מס' 28
12.05 בשרונות הבשם.
14.06 תכניות לילדים – „שירים הם חברים של ספורים": „קיפוד קטן בחדר" מאת נעמי ישעיהו: „מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי־הבר" מאת סלמה לגרלף: לקראת שיחה.
14.45 חתול בשק.
15.30 „עולם המדע" (ש.ש).
16.05 השבוע שלי (ש.ש).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „צמיחת המדינות החדשות באפריקה".
19.05 מחשבת ישראל.
22.05 תפוח הזן.

רשת ב'

10.05 עניני חברה וחוצה.
18.06 מסיבת עתונאים.
18.45 הזם בסמרט.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 „אחר בשבחיך".
22.05 תזמורות כלי־נשיפה – בקשתך.
23.05 צלצול שליטי.

רשת ג'

18.05 הנאצר הלועזי.
21.05 אחם עתיק.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – השכל והיקום: לידתה ומותה של השמש. מראה פרופ' ארנון דר.
16.05 „דרך ספרד".
17.30 כותת – עניני צבא ומלחמה.
17.50 יומן מסרט.
18.05 „שעה קלה על כלכלה".
23.55 „שיחת הצות" – ד"ר אבי רביצקי.
00.05 ציטוטי לילה משודרות.

בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי: להתאהב 9.30, 7.15, 4.30
אלנבי: סילברדו 9.30, 7.15, 4.30
אסתר: תרגיל לרוצחים מתחילים 9.30, 7.15, 4.30
בן־יהודה: נפגש בסמבר
גורדין: הטיפול האמיתי 9.30, 7.15, 4.30
נתן: פעמים במשך הזדים 9.30, 7.15, 4.30
דקל: זו כלכותא – הצנה
דיזינגוף: הכבוד של פריצי 9.30, 7.15
הצות: מסיבת הסקס
הוד: גושות להוטים 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: בני וקלייד 11.15
חן 1: שורת המקהלה 9.45, 7.20, 5
חן 2: נטי גאן 9.40, 7.25, 5
חן 3: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 4: רומן על בטוח 9.40, 7.20, 5, 1.30, 10.30
חן 5: הטפחיה הזיקנן 7.45, 6, 4
סיפורה של מארי 9.40, 1.30, 10.30
ליטור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1: גבירתי האמאן 9.45, 7.30, 5, 1.45
לב 2: מטורה
מוזיאון תל־אביב: סתרורים 9.30, 7.15, 7.15
מוריה: לילות לבנים 9.30, 6.55, 4.15
מקסים: הער 9.30, 7.00
סינמה 1: חזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: הסמיכה שטה 9.30, 7, 4.30
סמודיה: להב משולש 9.30, 7.15, 4.30
מאיר: מסע עסקים של אבא 9.30, 7
פריה: ספינלטפ 9.30, 7.30
צהרונא: חיל הלילה 8.30, 2, 4, 10, 12
צפון: אלני 9.30, 7, 4
תמר – רמת־אביב: מים מים 9.30, 7.15, 11.45
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבלין: אוכלים להוטים
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15, 4.30

יפו

הזרוע הישראלית:
מי מפחד מהשכן ממול 9.50

ירושלים

אריאל: גופות להוטים 9.30 7.30
אורנים: מטר
אדמון: סוניה האורמה 9, 7, 4.30
בית אגרון: מרק ברזל 6.15
סיפורי קנטרבורי 8.00
נהג מונית 10.00
הצות – מונטנגרו
האולם הקטן בגיתי האומה:
ראן 8.30
הבירה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.30
גיל אור: פעמים במשך הזדים 9.15, 7, 4.30
ספיר: זכרונות מאפריקה 9, 5.45
סמדר: בוגר בי 9.15
עדן: יומו של אלוף 9, 7, 4.30
רון: התפרו המכבי 9.15, 6.45, 4.15
מימשל: הטיפול האמיתי 9, 7

חיפה

אורה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
אורלי: סיפורה של מארי 9, 6.45
אמפיתיאטרון: משוגע להוטים 9.15, 7, 4.30
ארמון: תרגיל לרוצחים מתחילים 9, 6.30, 4.30
עצמון: נפגש בסיבוב 9.15, 7
רון: לילות לבנים 9, 6.30
מאיר: גבירתי האמאן 9, 6.45, 4.30
קרלבאך: מסע עסקים של אבא 9.30, 6.30
רון: להתאהב 9.00, 6.45, 4.30
שבים: הר הכרמל: הטיפול האמיתי 9, 6.00

קרית־ביאליק

מפרה: בירדי 9.15, 7.15
מביון: בני וקלייד 9.15, 7

קרית־חיים

בית הנבר ראן 9, 6

קרית־ים

ניצן: מטרה 9.15, 7

קרית־מוצקין

אורנית: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45

אשדוד

אסתר: מזאן מזאן 9.30, 7.15
אשדוד: שנת הדרקון 9.30, 7

אשקלון

אסתר: רומן הרמים 9.30, 7.30, 4.30
מאיר: גבירתי האמאן 9.30, 7.15
רון: לילות לבנים 9.30, 7.15

באר־שבע

רון: משאלת מות III 9.15, 7.15

בת־ים

אורנים: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עצמאות: מלכודת קטלנית 9.30, 7.15, 4.30

הרצליה

הימה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00

חולון

אריאל: מסע עסקים של אבא 9.30, 7.00
מגדל: סיפורה של מארי 9.30, 7.15
מתנים: קרית שרת: שושנת קוהיך
הטבלה 9.30, 7.30
הקרנגים 2.30
בואו נשתגע 4.30
סברי: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15, 4.30
ריטה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

סבריה

אביב: הבוכו הגדול 9.30, 7.15

כפר־סבא

עמל: המאבק 9.15, 7
רון: משאלת מות III 9.15, 7

לוד

אורלי: משאלת מות III 9.15, 7.15
נוה זיו: לחב משולש 9.15, 7.15

נהריה

הוד: המאבק 9.30, 7.15

נתניה

סמדריה: תפילה לשמות 9.15, 7, 5
אסתר: משאלת מות III 9.15, 7, 5
שרון: נפגש בסיבוב 9.15, 7, 5

פתח־תקוה

שרון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
היכל 1
מחץ הקלחא 9.30, 7, 4.30
היכל 2
הכבוד של פריצי 9.30, 7, 4.30
היכל 3
חוזה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30

קרית־שמונה

שניר: שנת הדרקון 9.30, 7

ראשון־לציון

נעמה: הכבוד של פריצי 9.30, 7
ראשון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רחובות

בית הנבר: ארבה ולא כלום 9.15, 7
הדר: הכו ואיש השלג
רון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

אורנים: שורת המקהלה 9.30, 7.15, 5
ארמון: פילמרדו 9.30, 7
לילה: שושנת קוהיר המטולה 9.30, 7.15
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
שבים: לילות לבנים 9.30, 7

רעננה

אורנים: רוקי 4 9, 7, 4.30

רמלה

אורנים: חוזה לעתיד 9.30, 7.15

„דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהתה

רסיטל
פנחס צוקרמן
כנר
לין הארל
צ'לו
מארק נייקרוג
פסנתר
בהשתתפות:
חיים טאוב, כנר
דניאל בנימיני, ויולה

בתכנית מיצירות באך, סטרווינסקי ובראהמס
תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום חמישי, 24 באפריל 1986, 8.30 בערב

כרטיסים ניתן לרכוש:
בתל־אביב בקופת התזמורת, היכל התרבות, מדי יום בשעות 10—1, וב.קסטל" רחוב אבן גבירול 153, טל. 03)444725).
בחיפה במשרד התזמורת, בית הקרנות, בימים א, ב, ד, ו בשעות 10—2, ביום ששי בשעות 10—1 וביום שלישי בשעות 4—7.
בירושלים במשרד „קלעים", רחוב שמאי 8, מדי יום בשעות 9—1, 4—7, ביום ששי 9—1 בלבד.
הנחה לחברי התזמורת לפי חלוש מס' 106 או 107.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
קונצרט למנויים מס' 7
הלמוט רילינג
מנצח
פולנים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות,
8.30 בערב
סדרה 6: הערב – 6.4.86
סדרה 7: מוצ"ש, 12.4.86
סדרה 8: יום א', 13.4.86
ירושלים, ביני האומה
יום ב', 7.4.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 6
הלמוט רילינג
מנצח
פולנים ומקהלה
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ב', 8.4.86
סדרה 2: יום ג', 9.4.86
סדרה 3: יום ה', 10.4.86

פילהרמונית
קונצרט מס' 4
הלמוט רילינג
מנצח
פולנים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 14.4.86, 8.30 בערב

הודעה לשוחרים
ביום שני, 7 באפריל 1986
בשעה 5.00 אחה"צ
תתקיים בבית האחרונה הרצאה
הנושא: „רקוויאם מתה"
המרצה: ב. ריזיזים.

מבצע תנשיות
טבע תנשיות
פרמצבטיות בע"מ.
בתי מרקחת ליום ראשון 6.4.86
תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
מרקחת הנמה – הנגב 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
מיגשים – שפרינצק 20 – 9321067
בוגרבורג – רמת־גן
הן – רבוטינסקי 99 רמת־גן – 7514434
בת־ים – חולון
קופת־חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
כללית – בני מאיר, רחובות – 452381
מוקד מידע מלאי
של קופת חולים הכללית הנמצא אינפורמציה על מרקחות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, צורה ראשונה, מרקחות המחוזות בשבת המוצ. וכן אינפורמציה על הנתונים הרשמיים בישראל.
תל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־433500.
מרקחת שיבים
לעורר הראשונה
אחוד תל־אביב
רחוב ברקוביצ'ה 49 תל־אביב – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' ושבת הנ בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנמן 26, קומה ב' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
אלמקס
לכל המשפחה!

מפעל הפיס

תכנית הגרלה „חיש־גד" 4/1985
(20,000 ש.ח.)

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם לתכנית הגרלה „חיש־גד" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3259 מיום 17.10.85, עמ' 528.

1. תחילת מכירתה של הכמות הנוספת של כרטיסי „חיש־גד" 4/1985 (20,000 ש"ח) ב־4.4.86.
2. כמות הכרטיסים הנוספת היא: 2,464,500 כרטיסים.
3. הכמות המדויקת של הכרטיסים הזוכים היא: 784,036 והסכום הכולל של הפרסים הנכללים בכרטיסים אלה הוא: 2,666,132 ש"ח.

אליעזר גורן
מנהל כללי

/רב 2.4.86

הודעה על בוטנה למתן צו הריתבה
לפי חוק הסכמים קיבוציים תשי"ז – 1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים תשי"ז – 1957, אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרוחיבים את תחולת ההסכמים הקיבוציים הבאים:

1. הסכם קיבוצי כללי (7013/86) שנח

המובילה איבדה גובה והאלופה החמיצה הראשונה

מכבי פ"ת – הפועל ת"א 0:1
מכבי ת"א – בית"ר י"ם
הפועל חיפה – מכבי יפו
שמשון ת"א – הפועל פ"ת 1:1
שעריים – הפועל י"ם
מכבי נתניה – מכבי חיפה
באר־שבע – בני־יהודה 0:0
כפר־סבא – מכבי יבנה

קבוצת הפועל ת"א נחלה הפסד שלישי העונה, ושני בשלושת המחזורים האחרונים, אך שמרה על הפסגה הלאומית בעור שיניה. מכבי חיפה שוב נשלה לכבוש את המקום הראשון, אך צמצמה את הפער בין שתי המליצות לנקודה אחת בלבד.

הפועל ת"א נחלה תבוסה מרכבה את משה פיני, אולם מכבי פ"ת מרסה את קלפה הנכרה עליה 0:1. מכבי חיפה, שהתייצבה למפגש השלישי ב„מרתון" באצטדיון ר"ג לאחר הפסדם של „האדומים", נהנתה מיתרון מסיבלוני, אך היא לא הספיק לה–תיקו אפס כול מכבי נתניה.

בשעה ששתי הראשונות בדירוג הפגינו ריפיון, צץ גורם חדש במאבק האלופות–מכבי ת"א. אכן, חניכיו של שנהר התקרבו בצעדים איטיים ומדודים אל המקום השלישי לאחר שרשמו בצמוד מרשים בימק"א 0:1 על ביתר"ר ירושלים. היה זה הנצחון השלישי ברציפות של המכבים, והוא העמיד אותם במרחק של 5 נקודות מלבד מתפסנה.

6 מבין משחקי המחזור ה–23 הסתיימו בתיקו ויצרו קשון במעט מלא בכל מערכי הטבלה. המנצחות מכבי ת"א ומכבי פ"ת, שיפרו את עמדותיהן ואילו הזיתר נאסר נקודה אחת מכלי לנע כלפי מעלה או מטה.

בדרום, אישוא, שגם בתחתית נשמר „צילום המצב" מתחדר תקודם לאחר ששני קרבות–הכרעה בין האחרונות בדירוג (הפועל חיפה–מכבי יפו, מכבי שעריים–הפועל ירושלים) הסתיימו בתוצאה זהה – 1:1.

בשני משחקים נוספים לא הוכרע שערים (הפועל באר–שבע – בני–יהודה, הפועל כפר–סבא–מכבי יבנה) ואילו שמשון והפועל פ"ת נפרדו בתיקו 1:1. התוצאה מחדר זל מהבקעות – 8 שערים בלבד.

רפי כהן ממכבי פ"ת שולח את הכדור לרשת הפועל ת"א כאשר יהודה עמר (שרוע) מנסה לחסמו.

הליגה הלאומית

	המבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נק'
1.	הפועל ת"א	23	12	8	3	19-38	44
2.	מכבי חיפה	23	12	7	4	15-34	43
3.	מכבי ת"א	23	10	9	4	20-29	39
4.	בית"ר ירושלים	23	11	5	7	24-33	38
5.	בני־יהודה ת"א	23	9	8	6	11-12	35
6.	שמשון תל־אביב	23	8	9	6	29-27	33
7.	הפועל באר־שבע	23	8	8	7	13-17	32
8.	מכבי פתח־תקוה	23	9	5	9	30-28	32
9.	מכבי נתניה	23	8	6	9	24-28	30
10.	הפועל כפר־סבא	23	7	8	8	28-24	29
11.	הפועל פתח־תקוה	23	7	7	9	30-28	28
12.	מכבי יבנה	23	7	7	9	23-17	28
13.	מכבי יפו	23	5	9	9	28-18	24
14.	מכבי שעריים	23	4	9	10	25-14	21
15.	הפועל ירושלים	23	5	5	13	35-23	20
16.	הפועל חיפה	23	4	6	13	39-15	18

הניחוש הנכון

1. הפועל ב"ש – בני־יהודה ×
2. מכבי נתניה – מכבי חיפה ×
3. שמשון – הפועל פ"ת ×
4. מכבי שעריים – הפועל י"ם ×
5. הפועל כפ"ס – מכבי יבנה ×
6. בית"ר י"ם – מכבי ת"א 2
7. מכבי פ"ת – הפועל ת"א 1
8. הפועל חיפה – מכבי יפו ×
9. הפועל חולון – הפועל חדרה 2
10. הפועל ר"ג – הפועל יהוד ×
11. רשת־השרון – רשת־עמיר 1
12. בית"ר רמלה – מרמורק ×
13. הפועל לוד – בית"ר נתניה 1

לוח המשחקים הבא בלאומית

- בני־יהודה – הפועל חיפה
- מכבי יפו – מכבי פ"ת
- הפועל ת"א – בית"ר י"ם
- מכבי ת"א – הפועל כפ"ס
- מכבי יבנה – מכבי שעריים
- הפועל י"ם – שמשון.
- הפועל פ"ת – מכבי נתניה
- מכבי חיפה – באר־שבע

חניכיו הצעירים של זלצר היתלו בכוכבי האלופה

האלופה וקבוצת מכבי חיפה, איבדה אתמול הזדמנות מן להתפעל לראשונה המבלה, לאחר שלא הצליחה לנבור על מכבי נתניה 0:0.

החיפאים, שעלו למגרש לאחר הפסד הפועל ת"א, צריכים להאשים רק את עצמם על כך שלא הצליחו להכניע את יעקב בלבד. שלישיית החוד המפורסמת רזנטל, ארמלי וטלקר היו גל של עצמם.

מול החיפאים, אובדי העצות שאולי התרגשו נוכח ההזדמנות להעפיל לפיסגה, ניצבה קבוצה לוחמת וחסרת פשרות, בשורותיה צעירים למבבר.

האיש של נתניה היה אתמול הוולדן שלום תקוה, שהיחל במגיני חיפה ולמעשה רק חוסר מזל מנע ממנו להבקיע את שערו של אבי רן.

מכבי נתניה חסרה אתמול את אריה חביב, בני לם ודוד לביא, שנכנס במהלך המחצית, אולם גם בהעדרם יזעו הצעירים של זאביק זלצר לחתל בברוך מן וחכיר.

כבר הדקה ה'2 ניצבה נתניה בפני הזדמנות מן להבקעת שער חיפה: אבי רן יצא לא סוב לכדור גובה, יגאל מנחם מצא עצמו מול שער ושוב הבעט לחוץ.

גם בדקה ה'15, אבולה בחתה נתניה–להבקיע את שער חיפה, אולם כדור ורחוב בדה במטר לשערו של אבי רן.

במחצית הראשונה נכנס דוד לביא במקומו של חני לוי. כניסתו הפיחה רוח בהתקפת נתניה אולם ללא תוצאות.

במחצית השנייה הלך ודעך המשחק. ברוך מן מחיפה, שלא היסיב לשוק, הוחלף על ידי יוסף גבעול. ציון מרילי הפגיע המשיך לשוק וכך יכול היה שלום תקוה להעניק במגיני חיפה ואחם הדרים אמודים לגבי יגאל מנחם. עד לסיום ניסוה חיפה להכריע את המשחק, אולם בסיום קשה היה לדעת אם חיפה זו שצריכה להודות על הזכייה בנקודה.

שפט יצחק בן יצחק לעיני 15,000 צופים באיצטדיון רמת גן.

אשר גולדשלגר

● מכבי נתניה: בלדר 6, ש. מנחם 5, חיים בר 6, חסן 5, קדן 5; רוזן 5, גבאי 5, לוזון 5; יגאל מנחם 5, תקוה 7, רוני לוי 5 (דוד לביא 5).
● מכבי חיפה: אבי רן 5; אוזרבי 5, אוסמו הגדול 5, אלי כהן 5, מרילי 5; אבי קרס 5, ממן 4 (נבעול), ליאור רזנטל 4; טלקר 4, ארמלי 5, רזנטל 4.

אבי מלכה השווה בדקה האחרונה

איזה ביש מזל להפועל פ"ת: רקה 89 לוח התוצאות הורה על 0:1 לזכותה. המשמונים, שגילו חולשה על לדקה זו, יצאו להתקפה האחרונה במשחק, ויקי פרץ מסר לאבי מלכה, שסר 17 מ' בעט בתוצית השניה כדור ראשון לשער פ"ת והתוצאה – השוותה – 1:1.

אין ספק כי התוצאה קיפחה את שחקני אם־המושבות, שכן הם הפגינו את משחקם הטוב ביותר בסיבוב השני, והכניבו את הקצב ושלטו במגרש. אולם רק סידרת הטעות של אלון בולוקן, בחמפת בבדה, אלון חזן וגיל לוין (חלש) החתיכו את התוצאה בעינה. כבר בדקה ה'3 צהלה במחנה הפועל ת"א: ציון יוסף קלט כדור, ומ־25 מ' בעט לשער שמשון. השוער פרדי לסנר נראה קולט את הכדור, אך להפתעת כולם נשמט הכדור מידו לרשת – 0:1.

הזדמנות להשוות בהתפלה מקרית ניתנה לדמתי, שנמח מקרבה לחוץ.

המשחק, שהתנהל במרכז המגרש, היה שקוף. הקבוצות היו חדירות והחלוצים הרבו להוסיא. כך למשל בשל ויקי פרץ פעמיים – רקות 27, 40) ממצבים בחחים. מנגד בעט אלון בולוקן מול לסנר מעל המשקוף.

במחצית השניה, לאחר כניסתו של אלון חזן, חל מפנה. פ"ת תקפה. אך שוב חזרה הזמנה של הזכויות שהגיעו בדקה ה'80, כשאלון בולוקן בעט מ־5 מ' לקרחת השער.

שפט עבריה בר־יצחק לעיני 5000 צופים באצטדיון ר"ג.

ע. רזנבוים

● הפועל פ"ת: ג'רבי – 5; קוזשוילי – 5, מצניק – 6, יוסף – 5; ג. לוי – 5, מחפז – 5 (פרל), אליה – 5 (חזן – 6); בולוקן – 5, בטון – 5, לוין – 5.
● שמשון ת"א: לסנר – 5; אזרי כהן – 5, אלי כהן – 5, שמעונוב (מ. שלום – 4) (שוקרון, הלוי – 5); הלל – 5, עבריה – 5, מלכה – 6, ארביב – 6; רמתי – 5, פרץ – 5.

קרב התחתית ללא הכרעה

בקרב התחתית שנערך אתמול בדיוחבות נפרדו קבוצות מכבי שעריים והפועל ירושלים בתיקו 1:1 (1:1).

שעריים פתחה את המשחק במתקפה על השער הירושלמי שוב ושוב ניצבו חלוציה מול בודנו ומגיניו, שהצליחו להרוף את התקפותיהם ואז בדקה ה'13 שלח איתן שלום כדור עוטק אל שמחה גד הבולט בשחקני שעריים. גד פרץ משמאל, חזר לרחבה ומול בודנו בעט במדויק לרשת – 0:1.

שחקני ירושלים לא נבהלו משער הזנבה הם הגיבו בהתקפות ובאותן רקות היה זה שמיר, שטאלץ להפגין יכולת טובה כדי להחזיר את התקפת הירושלמים. אבל בדקה ה'22 הצליחו הירושלמים לנצל איבוד כדור של איתן שלום ומשל דיין קבע בקרבה את תוצאות המשחק 1:1.

שפט עובדיה צבי לעיני 2000 צופים בשעריים.

אבי ליאנת

● מכבי שעריים: שמיר – 6; א. כהן – 5, קדם – 5, אבחן – 5, מרציאנו – 5; עידן – 5 (נחמני – 5), צבי – 5 י.מלכה – 6; בן־שטרית – 5, שלום – 5 (ויזנר). גר – 7.
● הפועל ירושלים: בודנו – 6; הראשמנ – 6, בטון (אחנה – 6), שפירא – 5, נחמיאס – 5; שבלבה – 5, הרמה – 4, דיין – 5; מזגלי – 4, דנבי – 4, אסאג – 4 (שוקר – 6).

אבי מלכה השווה בדקה האחרונה

הצרפתי פרנה והישראלית סיידון מנצחי הקפת התבור

אריק פרנה, מרוצה וכבר בן 24 מפרטות, ניצח אתמול במירוץ הקפת התבור לזכרו של האלוף יצחק שדה, שנערך זו השנה ה'34.

אריק פרנה עבר מרחק של 11 ק"מ בזמן של 40.18 דקות, והסיים את בן־ארצו מישל בסטרד (41.20 ד') שלישי הגיע אמיתי אלמוג מהפועל אשקלון־יבנים (41.30 ד').

בין הנשים, למרחק 11 ק"מ, הגיעה ראשונה רחה סיידון מהפועל עמק חפר בזמן של 55.34, לפני רחל משראקי מאילת (56.08 ד') ואסתר מיזלר מהפועל עמק חפר (56.45 ד').

פרס מיוחד הוענק ע"י עמי שלף, מנהל אגף הספורט במרכז הפועל, לזקן הרצים מרדכי פינס בן 81 מקיבוץ גבעת ברנר. אורח כבוד של המירוץ היה יוגנן שאלמר מגרמניה, הבטסמן יו"ר ארגון הספורט העממי האירופי, שאף נטל חלק במירוץ.

ב־12 המירוצים העממיים וב־11 המירוצים התחרותיים למרחק ב־1200 מ' – 11 ק"מ, נטלו חלק יותר מ־3000 רצים שהגיעו מכל חלקי הארץ.

אלה שמות המנצחים שזכו במקומות הראשונים: וחיקים (מעל גיל 40 למרחק 11 ק"מ: ציון וחזיני מיילות) 42.29 ד', וחיקים (מעל גיל 50 למרחק 11 ק"מ: יוסף צבר (הפועל עין גב) 50.05 ד', נערי (גיל 19 למרחק 4 ק"מ: אילן בגשתי (הפועל סולם צור) 13.53 ד', נערות (גיל 18 למרחק 4 ק"מ: אבאל עבראלאל (הפועל סולם צור) 16.02 ד', נערות (גיל 16 למרחק 4 ק"מ: מיכל בן סיזה (הפועל עמק חפר) 19.13 ד', נערים (גיל 16 למרחק 4 ק"מ: נועם חגי (הפועל פתח תקוה) 14.06 ד', ילדים (גיל 14 למרחק 2.5 ק"מ: אחיי בן זאב (מיילות) 9.02 ד', ילדות (גיל 14 למרחק 2 ק"מ: אלה אנצר (קצרין) ילדים (גיל 12 למרחק 2 ק"מ: תביר בלאנק (הפועל מגידו) 7.25 ד', ילדות (גיל 12 למרחק 2 ק"מ: שרון ניצן (הפועל מעברות) 8.55 ד'.

אמיגה המשיך סידרת ההישגים

בסיום גלגל הפועל חיפה החמיצה אתמול הזדמנות לצמוח את הפער בטבלת המבלה, לאחר שנפרדה מכבי יפו בתיקו – 1:1 (0:0).

חיפה שיזמה כמעט מחצית שלמה עם 10 שחקנים, לאחר שבדקה ה'41 הורחק עודד בלוש מהמשחק בגלל פגיעה ללא כדור בשוער הפואר, אבי ליבמן.

שחקני עיר הכרמל שלטו ללא עוררין במרכז המגרש, אבל הזמנות הלולים היו בשסריהם.

אבל דווקא ה„בלגים" מיפו עלו ליתרון ראשון: בדקה ה'32 קלט דוד אמיגה כדור בתוך הרחבה ומ־14 מ' מעט שמח לרשת – 0:1.

חיפה ניסתה לאזן את התוצאה, אך חוסר מזל משוזע היה בעוכריהם.

גם במחצית המשיכו שחקני עיר הכרמל ללחוץ. בדקה ה'55 כמעט שסמנו שער נוסף, לאחר שאמיגה בעט מפרוב לקורת השער.

בדקה ה'58 נגח בחורבי למטקוף השער.

בדקה ה'67 הסיגו החיפאים את השיוויון הביוחל: שלומי שסיקר קלט כדור 16 מ' משער יפו ובבעיטה אריה קבע – 1:1.

שפט יצחק אודבן לעיני 2000 צופים בקריית־אליעזר. יצחק ציבין

● הפועל חיפה: אוסמנו – 6, חדד – 5, ר. לוי – 5, קירסנר – 5, בחדרי – 5, נבאי – 5, (עמר – 5), אמסלם – 5, בלוש – הורחק, שסיקר – 6, הלל – 5, (מלכה – 5), רקסן – 5.
● מכבי יפו: ליבמן – 7, כהן – צדק – 6, דניאל – 6, פרי – 6, פלימן – 5, אלקולומבריה – 6, ביטמיקה – 6, מזרחי – 6, ציטריבו – 5, (י. לוי – 5), אביגור – 7, רבמי – 5 (והשון – 4).

גריאני הכניס את קבוצתו לתמונת המרוץ לאליפות

קבוצת מכבי ת"א ומנהלה אתמול אל המרוץ לאליפות, לאחר שגברה במפתיע על בית"ר ירושלים בביתה בתוצאה 0:1 (0:1).

המכבים שיזמו במערך מאסיבי בנבן. הם תגברו את הגמתם והתאפקו בהתקפות מתפרצות שהביכו את יריבתם.

הביתרי"ם סבלו מחולשת מכביהם. אדי מלמיליאן לא היה במיטבו ואותנה גילה חולשה מזיקה. אומנם שחקני ה„מנורה" שלטו במרכז המגרש, אך למיכון השער הם לא הגיעו.

המשחק נפתח בלחץ בית"ר, אך השער הבקע דווקא בעברו השני של המגרש.

בדקה ה–31 פרץ משה גריאני

מכבי ת"א: גינצבורג–6; קרמר–5, א. כהן–6, שבעונב–6, קרייס–5; שגב–5, עלבדבר–6, (א. לוי), לולו–5; גריאני–5, (מבקע), אוזנר–6, מנחדי–5.
● בית"ר ירושלים: סוויסה–6; שירזי–5, ה. אזולאי–5, אסש–5, ו. אזולאי–4; בן־הרוש–5, (מלבה–5), שוורץ–4, מלמיליאן–5; גולדר–3, (שטון), י. כהן–3, אחנה–3.

במהירות במרכז המגרש ומ־20מ' בעד כדור אדיר אל בין הזכוכי הקורה – 0:1.

המכבים המשיכו להבקיע את יריביהם בהתקפות מתפרצות ואכן בהמלך המשחק ניתנו להם עוד 4 הזדמנויות נוחות להבקעת שערים, רק תוצאתו של אדי סיטה בין הקורה מנעה מהביתר"ם סמיכת שערים נוספים.

לזכות הביתר"ם נפסקו הרבה בעיטות עונשין, אך מלמיליאן לא הצליח לנצל זאת.

שפט גרזו הנשע לוה לעיני 5000 צופים בסמל"א.

יעקב מל

המובילה איבדה גובה והאלופה החמיצה הראשונה

סולחה סללה הדרך לשיתופו של רבינזון בנצחון הגדול

אין אש בלי עשן המתרים המתנסלים של בית"ר ירושלים ואו כבר הרבה המסרי בית מרלים בשנים האחרונות, אך עיין לא ומחרגלו. אתמול הפליבו ריפוני עשן לעברם, השתוללו לאורך הדרוות. הביתר"ם אחנו לבית הדין מעמים רבות על הפלכת דיפוני עשן. מכבי ת"א שחרגה בעשנה אחת שוב. נחתון יקר בעבור המאמץ של יקיר"א הענה הון הביתר מכבי ת"א ושל ניקודת מחנה"ר ירושלים. השחקנים הגלאבים ויו. מרוערים בסיום, אך סירבו לאמר מפרשות את המלה אליפות. לעומת זאת אמר המאמן שמחה שנהר: „אני לא נשב על אליפות העונה. אני מתכוון לבנות קבוצה טובה ויציבה שתהיה בסידרה אליפות".

המאמן אלמגור: כדורגלן הפועל פ"ת שתגבריה לרוחי ביתרונים, ויעבוד כך הלילים המנגיי ביתר"ם שמיכל. ואם הביתרונות אשמר בסידרה הנכונה.

ריאמן עשן בסמל"א אחרון ביתר"ר הבעיר את אי־שביעות רצונם מקבוצתם ומזהיר למגרש מספר פעמים ריאמני עשן.

המנהל רבר, חברי הנהלת הפועל פ"ת יפגשו השבוע עם מאמר מרעמת פועלי ע"ת. אין צחלה בבקשה להמשיך את מיבני גיורא שביבל כמנהל מקצועי לעונה הבאה. הכוונה למנות את מאמן הנוער, אברהם גרטנר, למאמן הנוערים לצד שפיגל, בתנאים דומים בינתי שיים את תפקידו לאחר שלוש שנים.

איומה המחודש בעיבות הכשלונות האחרונים, בעיקר אי־הצלחת הנוער, יגמו הפועל ת"א להכשיר בהדרגה את שלוב אמיתי על מנת סיפקע כבר בשנה הקרובה מול בית"ר ירושלים.

שמועות נבר בהפועל ת"א מקודם להבנה שמנה מוחרתים מול מכבי חיפה בנגיע. שתי הקבוצות יתחלקו ב־85 אחוז מהבנסה. היתר 15 אחוז בין שכשון לבכבי יפו עוגם הן ישחקו מחרתים בארצ'רון בלוטפיל.

מי ומי מלילה אירים ובאבנים הפיעה אתמול לרחון בארצ'רון ר"ג. היו הם מפלה שמיכלה, אמציה לבקבין, ניני בהן, יצחק שיום, ניסים בטר, ח"כ מנחם גולדשמידט, חיים הבר־לי ועוד רבים אחרים.

מאחרי הגדר שחקני הפועל ת"א הראנבוים, חזו אתמול המשחק הלילי בארצ'רון ר"ג בין מכבי נתניה לבכבי חיפה בשאם ניצבים סבוך לחדרי הלבשה. דיבריהם שבכבי פ"ת מיהרו לאחר המשחק ליציע הבנר כדי להראות בביבור הלהתאבר בנתנון. רחי בהן הלוץ בכבי פ"ת צעק לעברו של אמציה לבקבין „אני נזכרן אותך לחתנה שלי".

איחוד קבוצות מבי ריבנון מיכיר בוצעת פועלי נטרזינה וחבר הוועדה הבוכות של הסתדרות. הביע קסוף הסבוע נכונות ליקח תחת חסותו את קבוצת הבדרוסל של הפועל ר"ג שתיעדה אם אכן ומרבי יצא לפעל. הפועל ר"ג נמיצינה.

מנהלת הפועל ת"א, מנהל מקצוע מעצת פועלי חיפה, משה דיסמן, עדר אתמול הזכרות ראשונה עם מאמן הקבוצה, מיכר לוריסר. דיסמן הפגנה מעיסוקיו הרבים הכיע לאיצטדיון קרית־אליעזר לראשונה העונה. לפני המשחק נכנס לחדר ההלבשה של הפועל חיפה ובירך את השחקנים. בעשנו הזנה, נגה לעשות הכל כדי להחזיק מהמקום האחרון, ודיסמן לא נשאר לחזות בארצ'רון מנסי של הקבוצה ומיהר לעיר"ר.

לזין הבאמן חלק כחברי הנהלת הפועל ת"א, המשמשים גם צדים בוגעת כפלגת הפכחה. יוכרו ביום שלישי על נוסחתם בעבר הפתיחה של העיר בירושלים, כדי להחזה בשחקן שמיבית הנבר של הפועל ת"א נגר מכבי חיפה. כזכר, מלוץ הבאמן חזר שהיאיר, הוחלט שלא לרחות בשחקן זה ליום ובעיר. ראשי הקבוצה החליטו לא להתעב בשיטלי הבאמן.

מלחה ריזבן רבינזון לא נכלל בשיפות ה'16 לבשחק נגד הפועל ת"א בגלל סכסוך עם באמנו משה מאירי. ביום שיבר הקיבר רבינזון לאחרי וקבע עיבר פגיעה בארבע ציבים בשבת בבוקר. בבית מאירי בעיבה המלחה לאחר שרבינזון התבגל על התנהגות בשבועות האחרונים. ורבינזון ווכן לפגיעה הקבוצה בכפר הכבכיה לקראת המשחק, הלוץ הבאמנו הבכנס למשחק בשחקנים האמיתי. עם זאת, הבחלה ומלים הנבר אם להעמיד את המאמן לדין פרטי.

תגלית. היה קשה לשכחת על משה פיני, אך הצלחתי לשחק אותו" אמר כתרגשות הגיר אלון יריחום בן ה'17 בהפעת בכורה במשחק מלא בסדר מכבי פ"ת. ללא ספק, יחזור עוד לשחק בכבים רבים בעתיד.

השתתפו במדור: משה כהן, אשר גולדשלגר, י. ציבין, י. מל. ה. רזנבוים וגיסו פרידמן.

גם שובו של סיני לא מילט את ה„אדומים" מהפסד צורב

במשחקם הטוב ביותר העונה גברו אתמול שחקני מכבי פתח תקוה על מליכת המבלה, הפועל תיאו – 0:1 (0:1).

הקבוצות שיחקו במערכים פתוחים ואכן הצופים חזו במשחק מעניין ומהנה.

שחקני אם המושבות שיחקו ללא דופי. הנגתם המסוגנת, בראשותו של יחזן פרסלני, בלמה ללא קושי את התקפות ת"א. חולית הקישור, בראשותם של בגלייבסר וגרי מכנס, שיתקה לחלוטין את קשרי הפועל ת"א ושלחה את החלוצים להתקפות מתפרצות. רק חוסר ריכוז של רבינזון ועודד מכנס ליד השער מנע מהפתחתקאים לחבים את יריביהם.

ה„אדומים" הפגינו אתמול תולשה מרהימה. חולית הגנה היתה חדירה, הקישור נרפה והחלוצים לא הורגשו.

הפתחתקואים פתחו את המשחק בסערה ואכן בדקה ה'8 עלו ליתרון: אליעב לוי פרץ מהאגף ומסר לדפי כהן, שמקרוב קבע – 0:1.

ה„אדומים" ניסו להגיב, אבל חוסר מזל בהתקפה היה בעוכריהם.

במחצית השניה עשו הפתחתקאים במגרש ככל שעלה על רוחם. כניסתו של רבינזון למשחק הוסיפה תנופה רבה להתקפת ה„מלבנים". בדקה ה'83 הוכשל רבינזון בתוך הרחבה ללא תגובת השופט.

עד לסיום המשחק ניתנו לשחקני אם־המושבות עוד 3 הזדמנויות נוחות להבקעת שערים.

שפט אריה פרסס לעיני 15000 צופים באצטדיון ר"ג.

משה כהן

● מכבי פתח: מרכוס – 5; אל־הזחאיל – 6, פרסלני – 7, תיחאל – 6, נוראל – 5; א. לוי – 5 (רבינזון 6), ג.מכנס – 7, יחזקן – 6, בגלייבסר – 7; ע.מכנס – 5, ר.בהן – 6.
● הפועל תיא: אלוגר – 5; שוקרון – 5 (לסרי), אנגה – 5, י.בהן – 4, עמר – 5; אקהיין – 6, א.בהן – 5, חנו – 5, סיני – 4; לוראי – 4 (שלוי – 4), יאני – 5.

גד מכנס

„היה חשוב לי להראות לצופים שגד מכנס עדיין לא גמר את הקריירה ויש לו מה לתת לסחרגל הישראלי", כך אמר באיזור שחקן מכבי פ"ת, גד מכנס בסיום המשחק אתמול. מאז „משבר אוסטרליה"

עשה גד מכנס מאמצים לשפר את תרמיתו. אתמול „הרס" את התקפת הפועל ת"א, וסייע לבניית התקפות המתפרצות, כן הצטיין אתמול „המנהרס" אייל בגלייבסר והבלם יחזן פרסלני.

פגיעות גופניות במשחק חלש

במשחק חלש ורבוקם פגיעות גופניות נפרדו ביום ששי קבוצות הפועל כפר–סבא ומכבי יבנה בתיקו שני משערים.

שתי הקבוצות הפגינו משחק מפוחר וחסר הכנה. שחקני הפורון, שעלו לבר הרשא במטרה ברורה לנצח, ניזכלו בדיבה לחוסת, שלא סולה בשום אמצעי לבנון על שערה. יבנה הסכילה מדי פעם לבצוע להתקפות מתפרצות ולהכיך את המערך הכפר–סבאי, אך ללא תכליה. בדקה ה–11 כבעט סלא שעלו ה„הבאים" ליתרון, אך נח איינשטיין הוחיק ובחזק מקו השער כדור סגנה ציון יעקב.

גם במחצית הסניה נמשכה הנגת הנפל שגרמה לכוחות רוח בקרב הנופים.

שפט יוסף גרוסמן לעיני 1000 צופים בכפר–סבא.

ת. לוי

● הפועל כפר–סבא: שגבפע, 10 ששון–5; אידינגר–5, טרגון–5, אוקנין–4, איינשטיין–5; מסיקה–4, גדמיש–4 (מימוני–5) יפה–5; סימון–4, נזהר–4, רבינו–4.
מכבי יבנה: לוי–6; א. פרץ–5, אלקבץ–4, סלומון–5, אזולאי–4, בן שמעון–4, עלוזאה–4; הלפון–5, ב. יעקב–4 (רוקבן–4), ועקנין–5 (הרשא), ש. פרץ–4.

החום הכבד הביא לתיקו מאכזב

במשחק חלש ומשעמם נפרדו אתמול קבוצות הפועל באר־שבע ובני יהודה בתיקו מאכזב – 0:0.

רוב השחקנים, ששותפו במשחק, גילו שאננות מדהימה הם נעו בכבדות ומיעטו לסכן את השערים נראה שהחום הכבד ששרר בחיפה הגבר והשפיע על השחקנים.

בכל מהלך המשחק, שרובו התנהל במרכז המגרש, לא נרשמו אירועים מעניינים ליד השערים.

שפט חיים ליפשיץ לעיני 4200 צופים בבאר־שבע.

רזנן בר־לב.

● הפועל באר־שבע: הכבירצקי – 5; בן־חמו – 5, דידי – 5, אילה – 5, נתן – 6; דהן – 5, בן־יעקב – 5 (אלמליח – 4), פלוגן – 5, שושני – 5. ויצמן – 4. אוחנה – 4.
● בני יהודה ת"א: אסיאג – 5; מלמן – 4 (חיזקיה – 4), בן־שבים – 4, מגל – 5, עלו – 5; בן־הדי – 5, חאיל – 4, ניסן בן – 4 (שילה), ניסים בן – 6; קסטיקה – 3, אייזנברג – 4.

גדי מכנס מאמצים לשפר את תרמיתו. אתמול „הרס" את התקפת הפועל ת"א, וסייע לבניית התקפות המתפרצות, כן הצטיין אתמול „המנהרס" אייל בגלייבסר והבלם יחזן פרסלני.

1.	אבי ליבמן	(מכבי יפו)
2.	נחום ואשמע	(הפועל י"ם)
3.	יחזן פרסלני	(מכבי פ"ת)
4.	מנשה שמעונוב	(מכבי ת"א)
5.	גד מכנס	(מכבי פ"ת)
6.	שלומי סשיקר	(הפועל חיפה)
7.	אייל בגלייבסר	(מכבי פ"ת)
8.	דוד אמיגה	(מכבי יפו)
9.	שלום תקוה	(מכבי נתניה)
10.	רוגן דוקמן	(הפועל חיפה)
11.	שמוה גד	(מכבי שעריים)

1.	דוחרן רבינזון	(מכבי פ"ת) 11
2.	מוטי איזנבר	(מכבי ת"א) 10
–.	דאוי ארמלי	(מכבי חיפה) 10
4.	אדי מלמיליאן	(בית"ר י"ם) 9
–.	ניר לוין	(הפועל פ"ת) 9
6.	דוד לביא	(מכבי נתניה) 8
–.	אלי כהן	(הפועל ת"א) 8
–.	מישל דיין	(הפועל י"ם) 8

לוד הנחילה הפסד לנתניה וכבשה מחדש המקום השלישי

מאת ברוך דצן

המפגש השני העונה של בתיה נתניה 1:0 להפועל לוד הפסידה מכבי רמת־עמידר 3:1 להפועל רמת־השרון ושמר מרחף בצמרת הארצית: לוד (הירידה מבין הראשונות שוכחתה במלא הקורות) שבה ותיפסה למקום השלישי.

לצד חילופי המקומות במרבדה השלישית בטבלה הלך והצטופף גם הקרב על העליה. בית"ר ת"א, שאיבדה שתי נקודות בתיקו אפס עם הכח רא"ג, התקרבה כדי 4 נקודות למוליכה מנתניה, אך גם לוד התקרבה מרחק של שלוש נקודות מבית"ר ת"א.

הפועל חולון ובית"ר רמלה הוגרזקו מתחתית הצמרת לאחר שאיבדו נקודות יקרות. חולון ספגה הלם ביתי 2:1 מהפועל חדרה (שרדה טיפסה למקום החמישי) ורמלה לא יכלה במגרשה לקבוצת התחתית, הפועל מרמורק (0:0).

בתחתית לא הל כל שינוי באזור. הקו האדום" לאחר שמרמורק, הפועל יהוד והכח השיגו נקודה אחת, יהוד הפליכה ביתמון 0:1 מול הפועל ר"ג, אך ספגה שער דקה מהסיום ונותרה במקום ה־14.

שתי מערכות המבלה השלימו כבר עם נשירתן לליגה א' ושתיהן ספגו תבוסות קשות. בשעה שהפועל בית־שמש נכבעה במגרשה להפועל עכו 4:1, נחלה בית"ר חיפה הפסד 4:0 במגרשה של הפועל סבריה.

המחזור ה־23 היה פורה למרי הציב 19 שערים.

הפועל לוד 1
בית"ר נתניה 0

לוד הנחישה במחירות מתבוסת ה־5:0 לבית"ר ת"א, בילתה עריפות על־פני מוליכת הליגה וקיבלה פיצוי כפולה: נצחון משכבע ועליה למקום השלישי.

2000 הצופים נהנו מקרב צמרת מעניין, פתוח ועשיר בבאירדים. הלוראים, שהחזירו לחרכב כמה פצועים, שלטו בשדה, הכתיבו את הקצב וסיכנו שוב ושוב את השער הביתי"ר.

לוד, שחישה מאבדן סיכויי העליה שלה, לחמה בחירוק שיניים על כל כדור והעמידה בצל את הביתי"רים.

הבלם יצחק נעמן, שהיה משכמו ומעלה, והתבבר בשער הנצחון ברקה ה־48: ישראל ברמנס הגביה לעברו את הכדור ונעמן נגחו לרשת הביתי"רים.

שפט יצחק רוזנברג נלוה.

הכח ר"ג 0
בית"ר ת"א 0

שלמה נורמן, שעדה הוותיק של הכח, הנילה מהפסד נוסף ומנע את נסיגתה מתחת לי־ק האדום".

נורדמן ניצח על קבוצה לוחמת ושאפתנית של „הכחולים", שעשתה כל מאמץ כדי לברוח מהתחתית. הביתי"רים לא מצאו שום נוסחה לפיצוח הגנת הכח, והתיקו שיקף אישא, את ההתרחשויות בשדה.

המשחק היה נוקשה והשופט רחמים דינצ'י היה עסוק בניהול הזלחבות השחקנים.

המשחק נעדך ברא"ג לעיני 1000 צופים.

בית"ר רמלה 0
הפועל מרמורק 0

הנסיגה הגדולה של הביתי"רים באה לידי ביטוי גם במפגש הביתי. בית"ר היתה, כהרגלה, חלשה ודרדרה ולא השכילה ליצור לעצמה עדיפות על־פני אורחיה.

מרמורק, שביקשה למנוע הפסד, הצליחה במשימתה, בעיקר, הודות לבלם דורון רחמנל, שניצח על הגנה לוחמת, צפופה ועיקשת.

בית"ר ניסתה לפרקים להחות את הכף, אך חוסר הזיאום בין מעיכיה „והגרדמה" של חלוציה לא הוציאה לה שום סיכוי.

שפט דוד יוסף לעיני 500 צופים ברמלה.

הפועל טבריה 4
בית"ר חיפה 0

חיפה ניסתה למנוע הפסד נוסף והחזיקה מעמד במחצית הראשונה, אך הגנתה כרעה־נפלה לאחר ההפסקה מול גלי ההתקפות של סבריה.

הביתי"רים הציגו יכולת רלה ואישרו לסבריינים לערוך מיזוחה על שערם. עופר רן המבטיח קבע 0:1 בדקה ה־23 ותחם את הרביעית בדקה ה־73, בין שני שעריו המבטיח גם יעקב לדי (58) ומשה ממן (60) בשערים.

שפט יעקב בן־חמו לעיני 300 צופים בסבריה.

הפועל חדרה 2
הפועל חולון 1

הפועל חדרה, המצויה בתנועה גדולה, סרפה אחמול את קלפ העליה של החולונים לאחר שהכניעה את מאורחיה כבר במחצית הראשונה.

חולון הימרה על כל הקופה וביקשה לנצל את ביתיותה כדי להתקרב לחמות הצמרת, אך חדרה היתה טובה ומבליחיה יותר.

בדקה ה־24 הטיל מנדי אברמוך הם ביציעים, כשקבע יתרון ראשון לחדרה, ובדקה ה־44 סייע לו חברו שלומי גוחלן.

חולון הטילה את יהבה על התקפה, אך למעט שער מצמק מרגלי יעקב זיתוני (54), לא השכילה להשיג דבר.

שפט יעקב ממן לעיני 500 צופים.

הפועל עכו 4
בית־שמש 1

הפועל בית־שמש ויתרה אחמול כליל על מאבק נגד הנשירה וספגה מפלה ביתית כבדה.

[illegible] בית־שמש נהנו בעיקר, מתנגנה עכואה מצויינת [illegible] היתרון העכואי בלט לכל אורך המשחק מבלי שביית־שמש תוכל לעצור את השטפון.

אלי בן־חמו, הבולט בשדה, הכניע כבר בדקה ה־20, ובהמשך רשמו הבקעות גם שמעון ועקיבא (44) דוד גנון (60) ולוי אחמה (78). עמוס מיימון צימק בדקה ה־61 מבלי שהשפיע על היתרון של האורחים.

שפט יוסף שרעי.

הפועל ר"ג 1
הפועל יהוד 1

מאבק התחתית החל בסערת־רוחות והסתיים במחומה רבתי. בתוך הוגבהל משחק נוקשה ושקול עם יתרון קל לאורחים ביהוד.

יהוד איבדה את בלמה אלי פתקו כבר בדקה הראשונה לאחר שהוחזק מן השדה בגין התנהגות לא־ספורטיבית. אם 10 שחקנים השכילה יהוד לרשום יתרון בדקה ה־17 מרגלי פנחס דהרי ולהמן עלה עד לדקה ה־89.

בדקה זו השמיט השופט המחוזי אריה פלוסנר, שגילה יכולת מצויינת, את הכרור עליפי שערו, ואבי בר־שצקי דחק אותו לדשה.

בסיום פרצה תגרה המונית ביציעים, שחייבה את התערבות המשטרה.

שפט אבשלום כהן לעיני 500 צופים בארצריון ר"ג.

רמת־השרון 3
רמת־עמידר 1

האינטרסים המנוגדים של שתי הקבוצות התבטאו במשחק מחיר, שוסף ומעניין. שני הקבוצות לא הסתגרו במערכים סטאטיים, אלא הציגו ליהום ולבעוט מכל מצב.

הפתיחה רמזה על הנפוי בהמשך לאחר שכתוך 3 דקות נפלו שני שערים, אחד בכל צד. בדקה השלישית התכבר יואב אברהם מרמת־השרון בשער הבכורה, והעבד שתי דקות הישוה אלי תגר.

המחזור הבא בארצית

- הפועל חדרה – סבריה
- בית"ר חיפה – הפועל לוד
- בית"ר נתניה – הכח ר"ג
- בית"ר ת"א – בית"ר רמלה
- רמת־עמידר – הפועל ר"ג
- הפועל יהוד – בית־שמש
- הפועל עכו – הפועל חולון

המובילה תארח ביום ג' האלופה בשמינית הגביע

מאת אשר בוקרשלנר

המפגש בין המוליכה, הפועל ת"א, לבין האלופה, מכבי חיפה, יעמוד מרתיים במוקד משחקי שמינית גמר גביע המדינה בכדורגל.

המשחק בין שתי הקבוצות ייערך ב־6 אחה"צ באיצטדיון בלומפילד ביפו ויזקים לו מפגש אחר, בשמינית הגמר, בין מכבי יפו לשמעון ת"א.

נציגת ליגה א', מכבי חדרה, תארח את הפועל פ"ת ואילו נציגת הליגה הארצית, בית"ר נתניה, תתארח אצל הפועל כפר סבא.

יתר המשחקים: בית"ר ירושלים – הפועל חיפה; מכבי פ"ת – הפועל ירושלים; הפועל ב"ש – מכבי נתניה; מכבי יבנה – מכבי ת"א.

הרכבות המשקולות

3 שיאי יסוד בהרכבת־משקולות נקבעו אתמול באליפות ישראל לקורסים שנערכה בת"א.

בתחרות הנסיגה הפועל נתניה ב־48 ק"ג קבע בני שחריה מנתניה שיא יסוד בחיזקה־62.5 ק"ג ובקרב ב' 107.5 ק"ג. שלום בנישטאט קבע בתנועה שיא יסוד 45 ק"ג.

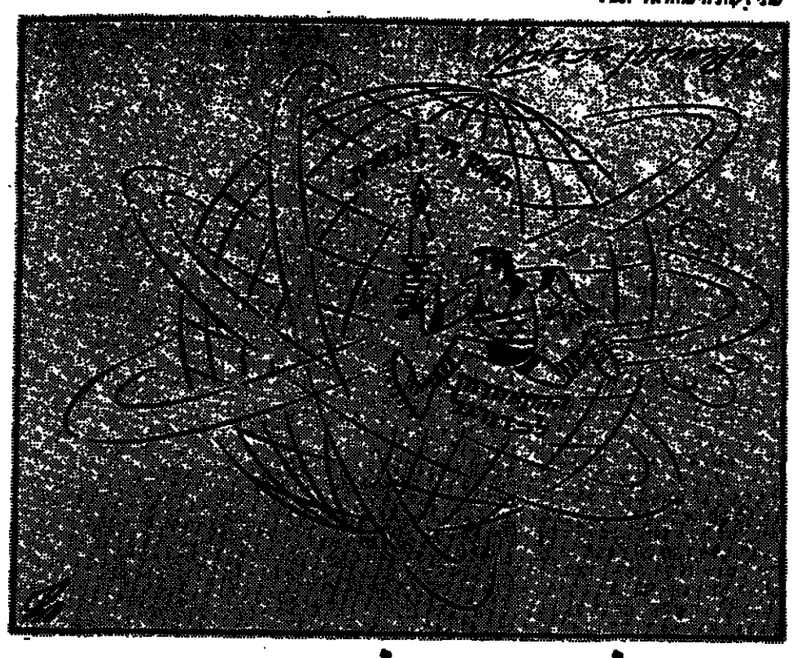

2 המוליכות נבלמו ויתרונן בפסגה צומצם ל־2 נקודות

מאת ד. בריך

התיקו של שתי המוליכות במחזורה ליבה אי צימק את יתרונן לשתי נקודות והותיר את קרב האליפות פתוח לקראת שלושת מחזורי הגמילה.

הפועל בית־שאן נבלמה ע"י הפועל קרית־אתא (0:0) ואילו הפועל דימונה סיימה בתוצאה זהה עם בית"ר באר־שבע.

בנצון והקרבה בית"ר נהריה אל בית־שאן אף שסיימה בתיקו אפס עם מכבי עפולה, בבצלה את המסרה של הפועל קרית־שמונה 4:0 למכבי חדרה.

ברדום טיפסה הפועל ראשל"צ למקום השני (2:0 מול הפועל אשקלון) על חשבונה של לזרוס חולון (1:1 מול מכבי קרית־גת).

התוצאה המצויינת של המחזור: נצחון הצץ של הפועל נצרת־עילית 0:6 בסיית־הכרמל!

הפכו הקערה על־פיה. שפט הרצמן, 1000 צופים.

בחולון: לזרוס חולון – מכבי קרית־גת 1:1. לזרוס השמיטה נקודה ביתית. דעבול הבעידה ליתרון (57) ומור־יוסף הישוה (71). שפט פרדס, 500 צופים.

בבת־ים: הפועל בת־ים – הפועל קרית־אתא 1:1. האורחים הוליכו מישעו של אשכנזי (55) עד שכרגיני הישוה (90). ויינשטיין מקרית־אתא הוחזק בדקה ה־85. שפט בן־בריון, 500 צופים.

באזור: הפועל אזור – מכבי השקמה 1:1. בהיבים המכבי הבקיע (971 והוחזק כעבור 3 דקות. חבר הישוה בבעיטה 11 מ' בדקה ה־87. שפט גלעדי, 200 צופים.

מבט אחות ליגות א'

צפון

1.	בית־שאן	23	22-45	32	
2.	בית"ר נהריה	23	25-33	30	
3.	קרית־שמונה	23	21-26	27	
4.	„עליה" כפ"ס	23	27-32	26	
5.	קרית־אתא	23	16-19	26	
6.	מכבי חדרה	23	27-33	25	
7.	הפועל רעננה	23	24-22	22	
8.	אחי נצרת	23	34-32	22	
9.	מכבי שפרעם	23	33-30	21	
10.	מכבי טמרה	23	30-33	20	
11.	טירת־הכרמל	23	39-24	20	
12.	אור־עקיבא	23	36-26	17	
13.	נצרת־עילית	23	30-20	16	
14.	מכבי עפולה	23	32-17	16	

דרום

1.	הפועל דימונה	21	12-27	29	
2.	ראשון־לציון	22	14-24	27	
3.	לזרוס חולון	21	14-30	26	
4.	בית"ר ב"ש	21	15-20	25	
5.	קרית־מלאכי	21	16-17	21	
6.	הפועל אשקלון	21	13-11	20	
7.	קרית־גת	21	17-17	19	
8.	הפועל אזור	21	17-16	19	
9.	הפועל בת"ים	21	17-15	19	
10.	קרית־אתא	21	17-14	19	
11.	אור־יהודה	21	24-16	19	
12.	הפועל יהודה	22	19-10	18	
13.	מכבי השקמה	21	14-13	16	

מחוז הצפון

בשפרעם: מכבי שפרעם – הפועל „עליה" בת"ים 1:2. מרדאל היקבעה יתרון לאורחים (17), אך נעבה ע"י עיסה (27, 75). שפט שריר, 300 צופים.

בנהריה: בית"ר נהריה – מכבי עפולה 0:0. עפולה סחבה נקודה מנהריה גם עם 10 שחקנים (קלוד דהאן הוחזק). שפט שמש, 500 צופים.

בנצרת: הפועל רעננה – מכבי אחי בר־נצרת 1:2. שמואל סרבס שב והבקיע, הפעם צמד (40, 76). נאסר צימק בדקת הסיום. שפט חלמן, 1000 צופים.

בקרית־אתא: הפועל קרית־אתא – הפועל בית־שאן 0:0. בית־שאן נבלמה, אך שמרה על הפסגה. שפט טיליגנר, 500 צופים.

בטירת־הכרמל: הפועל נצרת־עילית – הפועל טירת־הכרמל 0:6. תוצאה מרהימה לאחר תצוגה מצויינת של האורחים. השערים: אלמליה (14, 86, 88), ארלר (65), גרינפלד (70), שוילי (72). המקומיים בנו ונתמני הוחקו בזה אחרי זה. שפט נספר, 200 צופים.

באור־עקיבא: מכבי אור־עקיבא – מכבי טמרה 2:2. המארחים הליכו מעמיים מרגלי פרידה (25) וש. כהן (64), אך האורחים הישוו (שחמרה – 47; ראשיה – 67). שפט בן־סימון, 500 צופים.

בחדרה: מכבי חדרה – הפועל קרית־שמונה 0:4.

מחוז הדרום

בדימונה: הפועל דימונה – בית"ר באר־שבע 0:0. 2000 הצופים התאכזבו מדמה ומכשר הנקעה. שפט בני כהן.

בראשל"צ: הפועל ראשל"צ – הפועל אשקלון 0:2. נצחון חשוב לראשל"צ משעריהם של אופיר (20) וסמוכי (80). שפט יחבס, 500 צופים.

באור־יהודה: הפועל אור־יהודה – הפועל ירוחם 1:3. המארחים שיפרו מעמדם בתום קרב התחתית. אפרתאס קבע יתרון ליחוחם (2), אך אורי פלד (10, 47) וסיט בן (58) הבטיחו לאורחים.

ליגות ב'

- צפון א': הפועל מג'דל־כרום – מכבי קרית־ביאליק 1:2, הפועל בני־נצרת – הפועל אבו־סנאן 1:3, הפועל בר־יעקב – בר־יתמר 1:2, סקי צית מעלות – מכבי עכו 0:0, הפועל בר־יתמרה – בית"ר קרית־שמונה 1:3, הפועל אמיקים – הפועל תל־חנן 2:3.
- צפון ב': הפועל איכסאל־הפועל יוקנעם 1:3, מכבי זכרון־יעקב – הפועל רלית־אל־כרמל 2:2, הפועל מגדל־העמק – מכבי צור־שלום 1:3, הפועל אום־אל־פחם – הפועל נהריה 1:2, הפועל בקעה־אל־גרבייה הפועל נבעת־אלונה 0:1, מכבי עטי פיה – הפועל כפר־שלום 1:2, הפר על בית־אליעזר – הפועל טייבה 1:2.
- דרום א': איחוד צעירי־יפו – מכבי שכונת־המזרח 0:1, מכבי רמלה – הפועל הרצליה 1:1, הפועל טירה – הפועל כפר־שלם 0:3, מכבי רמת־השרון – בית"ר ראשון־לציון 0:1, מכבי רחובות – הפועל אבו־כמכון 1:3, מכבי צעירי־יבנה – הפועל אלעד 1:2, מכבי אור־יהודה – הפועל בר־יעקב 0:2, עירוני אשדוד – מכבי בר־צבי 0:1, מכבי קרית־עקרון – הפועל רמלה 1:1.
- דרום ב': הפועל באר־שבע – בני־יהודה ת"א 1:1, מכבי חיפה – מכבי נתניה 0:1, הפועל ר"ג – הפועל פ"ת 2:3, הפועל ראשל"צ – הפועל חדרה 0:0, בית"ר ירושלים – מכבי ת"א 0:1, הפועל ת"א – מכבי פ"ת 0:1.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נקי
1.	בית"ר נתניה	23	13	8	2	18-40	47
2.	בית"ר תל־אביב	23	13	4	6	20-40	43
3.	הפועל לוד	23	11	7	5	25-29	40
4.	מכבי רמת־עמידר	23	10	9	4	16-32	39
5.	הפועל חדרה	23	10	5	8	21-26	35
6.	הפועל חולון	23	10	5	8	24-26	35
7.	בית"ר רמלה	23	8	9	6	16-19	33
8.	הפועל סבריה	23	9	6	8	26-26	33
9.	הפועל עכו	23	8	8	7	18-25	32
10.	הפועל רמת־השרון	23	7	10	6	28-28	31
11.	הפועל רמת־גן	23	8	5	10	26-26	29
12.	הפועל מרמורק	23	6	7	10	32-24	25
13	הכח רמת־גן	23	7	4	12	30-16	25
14.	הפועל יהוד	23	5	9	9	23-19	24
15.	הפועל בית־שמש	23	2	9	12	33-15	15
16.	בית"ר חיפה	23	–	9	14	39-12	9

ויידנפלד זכה בטורניר הבינ"ל

ניצח בגמר את מרנשטיין 1:2

ויבב ויידנפלד זכה ביום ו' בתחרות הנוער הבינ־לאומית בטניס, לאחר שגבר בגמר על בוגו מרנשטיין 6:2 ; 3:6 ; 3:6.

ויידנפלד, המדורג במקום ה־266 בעולם, צבר בעקבות נצחון זה 40 נקודות.

ויידנפלד ניצל עד תום את עיפותו של מרנשטיין אחרי בצחנו בשלב חצי הגמר על המדורג במספר 2 בעולם, הרצוג משוויץ.

בתאר הזוגות זכו השוויצי הרצוג וראנבו מלוכסמבורג, לאחר שגברו על ריבב ויידנפלד ובוגו מרנשטיין 6:3 ;6:3 ;4:6.

בתאר לנערות זכתה דליה קוריאנו, לאחר שגברה בגמר על יעל שביט 6:4;6:4.

קוריאנו צברה 40 נקודות ושביט 30 נקודות בדירוג העולמי לנוער.

ראש העיר בת"ים ונשיא איגוד הטניס הענקיר את הפרסים לזוכים.

גליקשטיין ומנמרודף נוצחו בחצי הגמר לזוגות

הצמד הישראלי שלמה גליקשטיין ועמוס מנמרודף נוצח בשבת בקלן בחצי הגמר לזוגות, בידי קלי אוחרנן וצ'יק גופר (ניו דלהי/ארה"ב) בתוצאה 6–7 4–6 6–3.

נבחרת הנוער בכדורסל יוצאת היום ליוגוסלאויה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל יוצאת היום ליוגוסלאויה לקרב־אליפות אירופה לנוער שנתחל ביום רביעי, בעיר פריזרן.

הנבחרת, המונה 10 כדורסלנים תשחק בבית אחד עם יוגוסלאויה, פולין, יוון וקפריסין, ותתמודד במשחק הפתיחה ביום רביעי עם יוון. בדרכה לפריזרן תשחק מחר הנבחרת במיפגש רעים נגד יוגוסלאויה בזאגרב.

בראש המשלחת עומד מאיר גוני, מאמן הנבחרת: אריה מליניאק, עוזר מאמן: אפרים בירנבוים, מנהל: בני שופר. הכדורסלני הנבחרת: אייל חי (הפועל ת"א) גלעד כץ, יצחק כהן, הלל כהן, וליאור אדרעי (מכבי ת"א), אדיה מולכו (הפועל חולון), נדב הנפלד (אס"א ת"א – רמת־השרון), אבי מורחי (הפועל גליל־עליון) אסף בדנע (הפועל חיפה), אורן שמר (הפועל גבע).

תכנית משחקי הנבחרת: 9.4.86: ישראל – יוון; קפריסין – יוגוסלאויה. 10.4: פולין – יוגוסלאויה; ישראל – קפריסין. 11.4: יוון – קפריסין; פולין – ישראל. 12.4: יוגוסלאויה – ישראל; יוון – פולין. 13.4: קפריסין – פולין; יוגוסלאויה – יוון.

נציגות ליברפול בגמר הגביע האנגלי

לראשונה בתולדות הכדורגל האנגלי ששתי נציגות העיר ליברפול יופיעו בגמר הגביע האנגלי. אתמול ניצחו אברטון וליברפול את יריבותיהן לאחר ההארכה.

אברטון גברה בילדפארק על שפילד ונגמר בתוצאה 1:2 משערו של הסקוטי הבין־לאומי גרהם שארפ. ליברפול גברה על טוטנהם בתוצאה 0:2 משערו של הולנדי איאן ראש. משחק הגמר יערך ב־10 במאי באיצטדיון המטרו בלונדון.

גמר הגביע הסקוטי יהיה בין הארטס לבין אלופת אשתקד קבוצת אברדין. הארטס גברה על דנדי־יונייטד 0:1 ואברדין גברה על הבריגיאן בתוצאה 2:3.

בליגה האנגלית גברה מנצ'סטר יונייטד על קובנטרי בבית בתוצאה 1:3 משערהם של ביבסון, רוכסון וסטרבן. בנצחונות גבהים השיגו טוטנהם מול לסטר – 1:4. מנצ'סטר־יונייטד צימקה את הפער בצמרת ל־2 נקודות לליברפול ולאברטון 70 נקודות וליונייטד 68 נקודות.

הכלם האנגלי הבין־לאומי ריים המשחק בסאוותהמפתון שבו את רגלו דבר שימנע ממנו להופיע במקסיקו.

יתר התוצאות: צלסי־איסטוריץ 1:1, ארסנל – מנצ'סטר־סיטי 0:1 וסטרבמיץ – נוטינגהם 1:1.

שתי הראשונות בליגה המערבגרמנית ודבר ברמן ובאייר מינכן השיגו נצחונות הים (0:5) במחזור ה־30.

ברמן הכישה את לברקוזן, ובאיירן הכניעה את קייזרסלאוטרן בשוברני הבין־לאומי לשרבי הכיל צמד שערים.

תוצאות נוספות:

מינשנגלאדבך – מרסמבר 1:2, קלן – הרטינגן 1:1, המבורג – בירנבורג 1:2, סטוטגרט – רשלרוהה 1:1, שטוטגרט – פרנקפורט 1:2, שאלקה – בוכום 2:4, האנובר – מאנהיים 1:1.

דבר

מערכת „דבר" ומרכז „הפועל" בחירת ספורטאית השנה 1985

הפועל

מערכת הספורט של "דבר", בשיתוף ועדה ציבורית מקצועית, ותנכבד בסוף חודש אפריל 1986 כדי לבחור את „הספורטאית המצטיינת של שנת 1985" ב־15 מקצועות ספורט ואת "הספורטאית המצטינת" בכל הענפים באותה שנה. תקופת הפעילות עליה חלה הבחירה של הספורטאית היא: 1.1.85 - 31.12.85.

המבצע מאורגן זו הפעם החמישית והפך למסורת. הוא מאורגן על־ידי מערכת "דבר" ומרכז "הפועל" ומטרתו לתת ביטוי יותר לפעילותן של הנשים בספורט הישראלי.

הבחירה מהווה מעין הוקרה לנשים העוסקות בספורט, הן בגילאי הנעורים והן בהיותן עקרות־בית מטופלות במשפחה ובילדים, ובכל זאת מוצאות זמן לעסוק בענף ספורט כלשהו וגם להצטיין בו.

הספורטאיות המצטיינות ייבחרו במשותף על־ידי הקוראים ועל־ידי ועדה ציבורית־מקצועית, אשר תתחשב בעת הבחירה הסופית של המועמדות בקריטריונים נוספים על אלה שינחו את הקוראים בבחירתם.

הוועדה הציבורית־מקצועית תבחר במאמנת מצטיינת " לה יוענק הכותר: המאמנת הטובה ביותר לשנת 1985.

חברי הוועדה המקצועית " ציבורית הם: סגנית שר הבריאות ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו, צפורה צור, שלומית טור־ניר, שושנה ריבנר־פיאלקוב, זמירה ברן, שמשון בובר, עמי שלף ועורך מדור הספורט של "דבר" אהרן להב.

טקס חלוקת־הפרסים לספורטאי השנה 1985, לספורטאות המצטיינות ולמאמן הטוב ביותר לשנת 1985 ולמאמנת המצטיינת יתקיים בשבת 10 במאי בסחנה. הודעה מפורטת תתפרסם סמוך למועד האירוע.

כדוריד
18. קלאודיה גורוכובסקי
19. שמדר שיחור
20. רחל ברכה

כדורסל
21. ליטור מזרחי
22. טלי בירקן
23. זיזה רון

כדורעף
24. מגה סלמון
25. עמת הרשקו
26. הילה שפיר

התעמלות מכשירים
27. טלי שיפקין
28. רחל שרון
29. [illegible]

רובה
39. מילה זמיר
40. אורלי אמון
41. [illegible]

אקדח
42. מיה קרישר
43. [illegible]
44. [illegible]

טניס
45. ליזה [illegible]
46. ליזן פרישקי
47. [illegible]

אתלטיקה
48. [illegible]
49. [illegible]
50. [illegible]

שחיה
51. הדר קליישמן
52. [illegible]
53. [illegible]

טניס
54. [illegible]
55. [illegible]
56. [illegible]

ספורט נכים
57. [illegible]
58. [illegible]
59. [illegible]

בדמינטון
60. [illegible]
61. [illegible]
62. [illegible]

התעמלות אמנותית
30. שולמית מלדשטיין
31. עינת ארנגן
32. ליאת חנוביץ

ג'ודו
33. יעל ארד
34. פרטואנו סוסטבסקי
35. רות מן

טניס־שולחן
36. אריה כרמי
37. עינת קרשיון
38. שרית חוזה

התעמלות אמנותית
30. שולמית מלדשטיין
31. עינת ארנגן
32. ליאת חנוביץ

ג'ודו
33. יעל ארד
34. פרטואנו סוסטבסקי
35. רות מן

טניס־שולחן
36. אריה כרמי
37. עינת קרשיון
38. שרית חוזה

בדמינטון
60. [illegible]
61. [illegible]
62. [illegible]

נזור ושלח

אני מציע/ה בזה את הספורטאיות הבאות כמועמדות ל"ספורטאית המצטיינת לשנת 1985" בענפים השונים ו"ספורטאית שנת 1985 המצטיינת".

מילאת שאלון, שים אותו במעטפה, בייל ושלח מיד למערכת "דבר" ת.ד. 199 תל־אביב עבור "ספורטאית השנה". על השאלונים להגיע למערכת "דבר" עד 15 באפריל 1986.

כדוריד מס' ___
כדורסל מס' ___
כדורעף מס' ___
התעמלות מכשירים מס' ___
התעמלות אמנותית מס' ___
ג'ודו מס' ___
טניס־שולחן מס' ___
קליעה־רובה מס' ___
קליעה־אקדח מס' ___
שיוף מס' ___
אתלטיקה מס' ___
שחיה מס' ___
טניס מס' ___
ספורט נכים מס' ___
בדמינטון מס' ___

לתואר
ספורטאית השנה
המצטיינת לשנת 1985
ראויה מס' ___

שם ומשפחה.....
.....
כתובת.....
.....
מס' ת.ז.....

בחירת ספורטאית השנה ומאמנת השנה — בחסות „הסנה" חברה לביטוח

הסנה

הסתור – חברת התיירות והנסיעות של ההסתדרות – תעניק שני כרטיסי־טיסה בטיסת שכר לאירופה: אחד ל„ספורטאית השנה" ואחד ל„מאמנת השנה"

הסתור

בעריכת ארנון מגן

הצד השני של הטיפול בעקרות

הזמרים מעוררי ביוץ גורמים הריונות מרובי־עוברים וסיכון לאיכות היילודים; הפחתת עוברים ברחם תשים קץ לפגות

מאת רנקה הרניש

שיטות הטיפול המודרניות בעקרות מחוללות ניסים, ודמות מן הנשים שפוריותן נפגעה מביאות היום ילדים לעולם. זו ברכה וזו שמחה, אבל – כמו ברוב הדברים – יש גם כאן שני צדדים למטבע. הבין זאת עוד בשנת 1976 אחד מחברי הפרלמנט הבריטי: כאשר אשה שסופלה נגד עקרות, אשר נבעה מסיבות הורמונליות, ילדה שישיה – הוא דרש חקירה ממשלתית בשימוש בזמרים מעוררי ביוץ. הערפה שמשתמשים בה במקרים אלה הופכת את הנשים למכתני רביה ולפעמים היא מביאה תוצאות קטסטרופליות ליולדת ולוולד – סיפר אותו חבר־פרלמנט.

מה שבשנת 1976 היה בגדר ניחוש בלבד, הוא היום עובדה קיימת ובדוקה. השימוש בהורמונים מעוררי ביוץ מביא להריונות מרובי עוברים וסיכון גבוה לאיכות היילודים – קובע פרופ' דוד שר, ראש אגף נשים ויולדות במרכז הרפואי "שיבא" בתל־השומר. באגף מבצעים טיפולים בעקרות במספר רב של נשים. התוצאה היא, שלעומת שלישיה אחת עד שתי שלישיות על כל 5000 לידות נולדו בשנה שעברה ב"שיבא" 12 שלישיות, רביעיה אחת, שישיה אחת ו־40 תאומים פגים.

פג במשקל 450 גרם גותר בחיים

על־פי הגדרה הרפואית, פג הוא ולד שמשקלו בעת הלידה פחות מ־2.5 ק"ג. היום יודעים הרופאים להותיר בחיים אפילו פגים שמשקלם 1 ק"ג בלבד. רק חמישה אחוזים מכלל היילודים שמשקלם בעת הלידה נע בין 1 ק"ג ל־1.5 ק"ג יסבלו משיתוק מוחי: 95 אחוז הנותרים יהיו שלמים ובריאים, אומר פרופ' שר. נותרה רק בעיית הפגים שנולדים במשקל של פחות מ־1 ק"ג. בעשור האחרון, בעקבות הצלחת הטיפולים בעקרות, עלה באופן ניכר מספר הפגים הבעייתיים האלה והוא מגיע היום לחצי אחוז מכלל הפגים הנולדים. טיפול נמרץ בפגים, שפותח בשנים האחרונות, מציל חיי יילודים במשקל של 900 גרם וגם פחות: בארה"ב ניצל פג שמשקלו היה 450 גרם.

נשארת השאלה, מה תהיה איכות החיים של היילודים הללו ההודים סומכים על שיקול דעתו של הרופא, אבל הרופא עומד בפני דילמה קשה. אין הוא יכול לדעת, אם שסף דם במוח, שגילה אצל ולד במשקל 750 גרם, ייספג או לא. במקרה שלא, צפויים לולד חיי נכות קשים ביותר. אף־על־פי־כן חובת הרופא לספק לולד חום, אוכל והמצנן. החלטה אם גם להנשים אותו, במקרה של הפסקת הנשימה (שכרוך עימה סיכוי גבוה של נכות מתמדת), או להניח לו למות – נתונה לשיקול הרופא. טיפול כזה נותן סיכוי לחיים, אולי עם מום קשה: אבל קיימת האפשרות, שגם ללא טיפול מיוחד יישאר הולד בחיים, והיעדר הטיפול יעמיק את המום – מסביר פרופ' שר את הלבטים הקשים שמתלבט בהם הרופא במקרים מסוג זה.

ויש גם הצד הכלכלי־חברתי. ב"שיבא" היו בשנה האחרונה 22,000 ימי־אשפוז של תינוקות, שהיו כולם במסגרת אריבעת [illegible] שמממן הביטוח הלאומי. אבל בנוסף לכך הוצרך [illegible] 12,000 ימי אשפוז של [illegible]

מצד שום גורם. זמן האשפוז הממוצע לפג הוא חודש ימים: אצל פגים שנולדים במשקל של כ־1 ק"ג הוא שלושה חודשים בקירוב, ואצל פגים שמשקלם 750 גרם – ארבעה עד חמישה חודשים. את הוצאות האשפוז של הפגים, הנעות בין 200 ל־400 דולר ליום, חייב לספוג בית־החולים עצמו. לא הביטוח הלאומי ולא קופות החולים אינם מוכנים להכיר בהוצאות הנוספות והכבדות הכרוכות בטיפול בפגים. במצב זה נאלצים הרופאים להתחכם והם רושמים כסיבת האשפוז מחלה כלשהי, כגון צהבת, ולקת ריאות בעקבות בליעת מי שפיר או מחלה זיהומית, מפני ששלוש הסיבות הללו מוכרות על־ידי הביטוח הלאומי כעילה להארכת האשפוז.

עשרת האחוזים הבעייתיים

קבוצת רופאים שהתאגדה באחרונה, ובהם פרופ' שר, מתפשת הנחיה ציבורית, מין קונסנסוס מקובל על כולם לגבי הטיפול בפגים במשקל ידוד: 80 אחוז מן הפגים שנולדים במשקל בין 450 ל־750 גרם מתים תוך ימים ספורים, בין שהם מקבלים טיפול ובין שלאו. מחצית מתוך 20 אחוז הנותרים צפויים להם חיים רגילים מבחינת מצבם הבריאותי, אבל עשרת האחוזים האחרים יהיו חיי נכות קשים ביותר ויסבלו מפגיעות מוחיות. הציבור יישא בעול הכספי לקיומם ההודים – בעול רגשי. פג שנולד ב"שיבא" במשקל של 620 גרם (היום הוא לומד בבית־הספר) חי חיים נורמליים מלבד מה שהוא עיוור בעין אחת: המעקב אחר ילד אחר, שנולד במשקל של 520 גרם, טרם הסתיים ואין עוד כל מסקנות לגבי התפתחותו בעתיד. מכל מקום, אלה הם שני מקרים בודדים במשך שנים רבות במרכז רפואי זה לגבי פגים הנולדים במשקל זה.

"בעיית הפגים במשקל ידוד היא היום בעיה מוסרית, רפואית וחברתית" – טוען פרופ' שר. קבוצת הרופאים שהחכרה לעיל מחפשת פתרון לבעייתם בשיחות עם אנשי ציבור שונים, רבנים, מרצי חוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל־אביב, משפטנים וכדומה. בשיחות אלו מנסים ללבן את הבעיה על כל היבטיה ולגבש עמדה שתהיה מקובלת על הציבור – אומר פרופ' שר. הוא מזכיר, כי עשרה אחוזים מן התינוקות הנולדים לאמהות, שהיו חולות בארמת בזמן הריונן, הם תינוקות פגומים: בגלל סיכון זה מומלצת הפסקת הריון במקרה של ארמת. אותו שיעור של נפגעים קיים, כאמור לגבי פגים שנולדים במשקל בין 450 ל־750 גרם. איך לנהוג כלפיהם? – שואל פרופ' שר.

חיקוי למה שעושה הטבע לבעל־חיים

לרופאים יש היום תשובה רק בעניין מניעת התפתחות הריונות מרובי־עוברים: הפחתה של מספר העוברים ברחם, היוצרת תנאי התפתחות טובים לעוברים הנותרים. אצל החיות הדבר נעשה על־ידי הטבע עצמו, וגם אצל נשים נוהגלו מקרים של ספיגת עוברים עודפים ברחם – מספר פרופ' שר. הטכנולוגיה של היום מאפשרת לרופאים לחקות את פעולת הטבע על ידי הזרקת חומר ספיגה מיוחד לתוך השק ההריוני בו נמצא העובר. אשה המודעת לסכנות של הריון מרובה־עוברים יכולה להופיע בפני ועדה להפסקת הריונות ולטעון להפסקת הריונה. דעתו של פרופ' שר לגבי מקרים אלה נחרצת: "במקום להפסיק הריון כזה, מצד אחד, או להביא לעולם שישה פגים, מצד שני – עדיף לבצע פעולת הפחתה ובכך לגרום לאשה ללדת תאומים או שלישיה לכל היותר, עם סיכויים מצוינים שכל התינוקות יהיו בריאים".

רביעיה נולדה במל טוב, אבל סיכויי [illegible] גבוהים

מאובנים של זוחלים ודו־חיים בני 225 מיליון שנה באנטארקטיקה

בימים אלה, כאשר מקיץ הקץ על הקיץ באנטארקטיקה, והיבשת הדרומית נכנסת לתקופה של חורף מקפיא וחשוך (על הקוטב הדרומי כבר ירד הלילה הצפוי ב־21 במרס והוא עתיד להימשך עד 21 בספטמבר) – נתגלו בה מאובנים של בעל־חיים, שגילם נאמד ב־225 מיליון שנה, והם עשויים לשפוך אור חדש על תולדותיה של אנטארקטיקה.

מקום גילוי המאובנים הוא עמק גורדון שלמרגלות הר פָּלָה – פסגה בגובה של 1,150 מ' בשרשרת הרי המלכה אלכסנדרה ובמרחק של כ־650 ק"מ מן הקוטב הדרומי, לערך במחצית הדרך בינו ובין הכפיס האמריקאי הראשי ביבשת הדרומית שלחוף מיצר מקמרדו. לא הרחק מכאן נתגלו ב־1969 מאובנים דומים.

המאובנים כוללים עצמות של זוחלים ושל דו־חיים, בהם של הרבה מינים חדשים. היו שם, בין השאר, גולגולת רמית משולש, באורך של 60 ס"מ, ולסת עם שיניים באורך של 2.5 ס"מ – שניהם של דו־חיים.

אם כי, כאמור, אין זה גילוי ראשון של מאובנים באנטארקטיקה, בכל־זאת יש בו ייחוד מסוים. כ־50 מהם נמצאו 300 מ' יותר מן המאובנים הקודמים, שהם בני אותו עידן גיאולוגי – עידם הטריאס, שנמשך מלפני כ־240 מיליון שנה עד לפני כ־200 מיליון שנה. שכבות אלה, הגבוהות יותר, הן גם צעירות יותר, ומכאן אפשר ללמוד הן על זמן קיומם של בעל־חיים אלה ביבשת והן על התמורות שחלו באותה תקופה ביבשת הדרומית. באותה תקופה היתה אנטארקטיקה מחוברת עדיין עם אוסטרליה מצד אחד ועם אפריקה מצד שני. מאובנים של דוב בעל־חיים שנתגלו עתה באנטארקטיקה נמצאו גם בשתי יבשות אחרות אלה, והימצא החדש עשוי לשפוך אור על דרכי גידתם ועל אופן התפתחותם.

מנסים לייצר תרכיב חיסון נגד איידס

קיוחד ל דבר
The Economist

אך מבני הוא, כי מרגע שהמדענים גילו שהאיידס נגרמת על־ידי נגיף, קל וחומר לאחר שאיתרו את הנגיף ויזהו אותו, הם התחילו לחתר אחר תרכיב חיסון, שיסגע את הפצת המחלה. ביתרים התברר, כי המלאכה הזאת מורכבת הרבה יותר מכפי שסברו תחילה, מכל מקום יותר מכפי שמקובל לגבי פיתוח תרכיבים נגד נגיפים אחרים. לפי־שעה אנו רחוקים עדיין מהשגת המטרה הזאת, אלא שלאחרונה יש מספר סימנים מעודדים המרמזים, כי הדרך אולי איננה ארוכה כל־כך.

הקשר במציאת התרכיב נובע מכך, שנגיף האיידס איננו נגיף ככל הנגיפים. הוא חודר לתוך הגנים של האדם, ושם שהם תרכיב אינו־יכול להפריד. אפילו בעזרת המיקרוסקופ המתוחכם ביותר אין הדבר אפשרי. בכל מקום בו, משום שהוא משנה כל הזמן את צורתו. אף־על־פי־כן ייתכן, שיש בו בנגיף חלקים שאינם משתנים, ואם כך הוא הדבר, אפשר אולי לפתח תרכיב שיגלום את הנגיף בטרם הוא בא לחסות במקלט הבטוח של התא.

תרכיבי חיסון כשלעצמם אינם מסוגלים לקטול נגיפים, אבל הם משגרים אותה למערכת החיסונית ומורים לה להכין נוגדנים כדי לתקוף את הנגיף. הבעיה היא, שמערכת החיסון של קרבנות האיידס איננה מסוגלת, בראש, לקטול את נגיפי המחלה. מאידך יודע, כי אנשים רבים שברקמו אינם לוקים במחלה, והדעת נותנת כי סיבת הדבר היא בכך שהם הצליחו לייצר נוגדנים המצלים נגד הנגיף ביעילות.

שיטת החיסון המקובלת, כלומר הזרקת נגיפים מומתים או מוחלשים, מסוכנת הרבה יותר מדי לגבי מחלה קטלנית כמו איידס, ולו משום שקשה מאוד להבטיח, שתרכיב כזה לא יכיל גם קצת נגיפים חיים ומעילים. מכאן שיש צורך בגישה חדישה.

אחד הדרישות הוא להרבות במקרה נוגדנים לנגיף האיידס – נוגדנים חד־שבטיים (מונוקלונים), שיהיו בהם יחדו מוחלטת לנוגדנים המקוריים. בשלב השני – לגרום נוגדנים לנוגדנים אלה, דהיינו הדבר לשיטה הבילוגית מן הנגיף (תשיטה [illegible] המצולמת [illegible]) [illegible] הנגיף. [illegible] לייצר תרכיב [illegible] הקשים בנגיפי איידס ולראות, אם הם אומנם מחסנים. כיום שמלאי השימפנזים היכולים לשמש לניסויים מוגבל, וכן משום שהלך ניכר מחולי האיידס לוקים גם בדלקת כבד מסוג ב' (נסוג המסוכן יותר של מחלה זו) – ישמשו לניסויים אלה שימפנזים, שכבר נוצלו בעבר לפיתוח תרכיב נגד דלקת כבד מסוג ב'. ניסויים אלה אמורים להתחיל בעוד שבועות אחדים.

קיימת גישה אחרת, הנראית מבטיחה יותר: לפתח תרכיב מתוך חלק ממעטפת הנגיף. שיטה זו לא עלתה יפה בחלק גדול מן המקרים של פיתוח תרכיבים נגד נגיפים אחרים. אך אפשר שהיא תפעל בפיתוח תרכיב נגד נגיף האיידס. וחלבון מסוים, המצוי במעטפת של נגיף האיידס, מפריש חומר דמוי נוגדן, המסוגל לקטול נגיפים שלמים. חוקרים במכוני מחקר שונים בארה"ב מיצו חומר זה, הקרוי ג'פ120, מתוך נגיפי איידס שגודלו במעבדה, ואחר־כך הזריקו אותו לבעל־חיים שונים, וחל בעכברים וכלה בקופים. אותם בעל־חיים ייצרו בתגובה על כך נוגדנים, ואלה קטלו נגיפי איידס בניסויים במעבדה. בסוגן מתרת השאלה – והיא השאלה הקרישית, שעדיין לא נמצא לה מענה – אם ג'פ120 גם ישמש מחסום לנגיפי האיידס, כאשר מזריקים אותו לגוף, שלא [illegible] אי־אפשר לייצר תרכיב המבוסס על חומר זה. [illegible] הנגיף המסוכן יהיה לחדיר את [illegible] הנגיף [illegible] הנגיף [illegible] הנגיף

„שלום 86" תרקוד בדרום אפריקה

מאת דרדה צימרמן

לחקת המחול „שלום 86" תופיע ככל הנראה בדרום־אפריקה. גברי לוי, מנהל הלהקה, אמר כי אם ייחתם ההסכם לשביעות רצונה של הלהקה תופיע שם „שלום 86" על־פי האמנת הפדרציה הציונית. היא ושהה בדרום־אפריקה כשבועיים־שלושה ותציג לא בפני הקהל הרחב, כי אם בפני אנשים שיוזמנו על־ידי הפדרציה הציונית בלבד. שש הופעות מתוכננות כרגע ביוהנסבורג, בקייפטאון, בדרבן ובפורט אליזבת. חודש המנהל של הלהקה, שבו יושבים גם מציגי עירית תל־אביב ומשרד החינוך, „לא הביע התנגדות" לנסיעה, כפי שאמר לוי. אם אכן יסוכמו הפרטים לשביעות רצונה של הלהקה, וגברי לוי מאמין כי אכן כך יהיה, תחל „שלום 86" את הופעותיה בדרום אפריקה ב־16 בספטמבר השנה.

★

לפני כן תספיק „שלום 86" לקפוץ לפרנקפורט להשתתף בתוכנית טלוויזיה חיה שמקליטה רשת צ.ד.אף. ב־16 ביוני לכבוד אירועי „שבוע ישראל" שם. באותו שבוע, אגב, יופיעו גם התזמורת הפילהרמונית הישראלית שתגיע לפרנקפורט לערב אחד בלבד, וכן חוה אלברשטיין ושמואליק סגל שיקחו חלק ב„ערב אידישאי".

ולאחר מכן, ב־5 ביולי, תערוך הלהקה את הופעת הבכורה שלה בתל־אביב (היכל התרבות) בתוכניתה החדשה המורכבת מריקודים הקשורים בחגי ישראל וריקודים בנוסח „ארצנו הקטנטונת" – נוסטלגיה של שנות החמישים. על־פי כוריאוגרפיה שהיא בעיקרה משל גברי לוי.

★

להקת „שלום 86" תשתתף גם בתוכנית הטלוויזיה המרכזית המיועדת לשידור ביום העצמאות. הם יעלו בה מספר מן הריקודים החדשים. ישתתפו בתוכנית גם זמרי הלהקה הקבועים: צביקה בומס, אופירה גלוסקא וחדווה מלר. עוד בתוכנית הטלוויזיה המרכזית ליום העצמאות – שתצולם ב־21 לחודש את בשדרות – **להקת הנח"ל, עופרה חזה ויהודה כהן.**

הרקוויאם הבלתי גמור

הפילהרמונית ומקהלת „גכינגר קנטוריי" מעלות את הרקוויאם של מוצארט, שהושלם על ידי תלמידו זיסמאייר

מאת יהודה כהן

בתכנית השניה של הקונצרט השביעי ובסדרת „פילוקלסיקה" יגישו התזמורת הפילהרמונית הישראלית, מקהלת „גכינגר קנטוריי" וסולנים בביצוע הלמוט רילינג שתי יצירות כנסייתיות: את המיסה האחרונה, מס' 12, של היידן, המכונה „הרמונימֶסה", כלומר „מיסת כלי־נשיפה", בשל ריבוי כלים אלה בהשוואה לשימוש הצנוע בהם במיסות האחרות של אותו מלחין, ואת הרֶקוויאֶם של מוצארט שלו מוקדשים דברי המבוא הבאים.

בשנות חייו האחרונות תפס אצל מוצארט רעיון „הבנים המופשיים" את מקום הדת. הכנסיה הקאתולית החרימה מיסדר זה, ולכן אסר אותו הקיסר האוסטרי, והימשל רדף את חסידיו. זה אילץ אותם לקיים את אסיפותיהם ואת טקסיהם בסתר. הטקסים היו מלווים במוסיקה, ומוצארט חיבר קטעים מתאימים, שירים, גם קנטטה שלמה, את „מוסיקת האבל לבנים חופשיים" ועוד: את רעיונותיו היסודה גם במוסיקה המיועדת לביצוע פומבי, והיצירה הבולטת מבחינה זו היא האופרה „חליל הקסם".

בשעה שלמוסיקה כנסייתית היתה מסורת וחמורה, הרי ל„חליל" המדשה לא היתה כלל, והוא יצר לו סגלים שבהם הביע, אבל גם היסודה, את רעיונותיו, ושאז לא פוענחה למשל: עדיפות לכלי הנשיפה, מקצב־מרש, חיבור צלילים לזוגות, כאילו חברי המסדר צועדים שניים שניים שלובי זרוע לציון אחוות הרעים שביניהם.

בשעה שהיה עסוק בהלחנת „חליל הקסם", קיבל מוצארט בתנאים מוזרים הזמנה לחיבור מיסת אשכבה (רקוויאם). המעשה היה כה משונה, ואפילו לא ייאמן כי מסופר, ובכל זאת אמת. הנה רק תמצית מן הסיפור המעניין והמרגש: ביולי 1791 (שנת מותו של מוצארט), בעת שתיומר את המערכה הראשונה של „חליל הקסם", בא אל מוצארט אדם חיוור בלבוש אפור עם ההזמנה ושילם אפילו את מחצית השכר מראש והוסיף שאל למוצארט לחקור מיהו המזמין. מוצארט חזל מיד בעבודה, אבל היה אנוס להפסיקה כדי להשלים את „חליל הקסם" ולהלחין את האופרה „טיטוס" שהזמנה לרגל הכתרת קיסר אוסטריה למלך בוהמיה בפראג. כאשר עמד מוצארט לצאת לפראג, הופיע האיש החיוור הלבוש באפור ושאל לגורלו של הרקוויאם. עם שובו מפראג מיהר מוצארט להשלים את „חליל הקסם", אבל המחלה שגרמה לבסוף למותו ללא עת (בן 36 בסך הכול), ריתקה אותו למיטה והגבילה את כושרו לעבוד. הוא האמין באמונה שלמה, שמיסת האשכבה הוזמנה בידי שליח המוות, ושהוא חיבר אותה לעצמו. לאמיתו של דבר המזמין היה אדם רזון פון ואלזג, חובב מוסיקה שהזמין בעילום שם יצירות אצל מלחינים שונים, הפתיק אותן והוסיף את שמו כמחבר.

מוצארט הספיק להשלים רק את הפרק הראשון, „רקוויאם", הכולל גם את פסוקי „קִיריֶה", מתוות תבליל לא שלמות של עוד שבעה פרקים, ועוד שברים ורישומים. על ערש הדווי הסביר לתלמידו המסור זיסמאייר את כוונותיו. אחרי מותו היתה אלמנתו במצב נואש, כי אם לא תושלם היצירה, תהיה אנוסה להחזיר את הכסף שקיבל מוצארט, ולא היה לה. במקום לזיסמאייר פנתה אל מלחינים שונים, אבל כולם סירבו להעז ולהשלים יצירה מאת מוצארט, ולבסוף מסרה את העבודה לזיסמאייר שעבד בנאמנות. הוא השלים את המתוות והוסיף משל עצמו את הפרקים האחרונים, ודאי גם אלה בהשראת הדרכה שקיבל מאת מוצארט. בהמשך לפרק המסיים, „אגנוס דאי", חזר לטקסט אחר בדיוק על רוב הפרק הפותח, ויגל על ידי זה את היצירה וסיים אותה במוצארט אמיתי. היו אמנם שביקרו את זיסמאייר על מעשה זה, אם כי סביר להאמין, שזה יעץ לו מוצארט עצמו. למרות העובדות הברורות הובאו גם דיעות שהיצירה כולה של מוצארט, ועם אלה שטענו זאת, נמנה גם בטהובן. זו אמנם תעודה טובה לזיסמאייר, אם כי יש ויש בעבודתו ליקויים שמוצארט לא היה עושה מעולם.

הרזון פון ואלזג ודאי לא גילה שהרקוויאם שהציג כפר־עבודתו סוטה מאד מן המסורת. מעולם לא התחילה יצירה כנסייתית בכלי נשיפה, כשכלי־הקשת רק „מלווים". הרי מוצארט הכניס מיד עם התחלת הרקוויאם מן הסמלים שהוא קבע לו כ„מסורת" לאותה מוסיקה שלו שברחה רעיון הבונים החופשיים: בהמשך כבר באים זוגות צלילים מוזרים ומקצבי־מרש ועוד סמלים: בנפשו מוצארט לא חיבר רקוויאם קאתולי מסורתי, אלא הוא משגר על גבו של הטקסט הקאתולי המסורתי בשורת אחבה לאנושות.

הקונצרט, הערב בתל־אביב וגן ב־12, ר־13 באפריל ובסדרת „פילוקלסיקה" ב־14 באפריל; בירושלים ב־7 באפריל ובחיפה, 8, 9 ו־10 באפריל.

מחול — ציון באבדן דרך

מאת גבי אלדור

תיאטרון מחול „ענבל" בבכורה חגיגית, „הבימה" 23.3.86

בלהקת „ענבל" יש משהו שהוא סימפטי, ולכן כל מופע לא מוצלח גורם לאכזבת אוהבים. יש להם כמה רקדניות נהדרות ותרבות של גוף וקול, התלהבות, ויופי פיסי, אבל משהו התקלקל בדרך מהריקוד התימני הפולקלוריסטי אל בימת המחול המודרני. קיום ממושך של להקה, העובדת על יסודות אתניים, הוא כמעט פרדוקס – אם ימשיכו לרקוד „תימנית" יהפכו למין להקת ריקודי עם, מאובנים בפולקלור שנותר רק בנוסטלגיה; אם ימשיכו להתפתח בכיוון „בלרי", מה יבדיל אותם מלהקות מחול מודרניות אחרותז

שאלה קשה שלפעמים הלהקה הצליחה לענות עליה – „בקיבוץ" של אילנה כהן, ריקוד אישי מלא כוח של אמת מרקדניות הלהקה החתיקות, בו נעשה שימוש מעניין בתנועות מסורתיות של אבל; ב„ריקוד הקצוות" של שרה לוי־תנאי, בביצוע נהדר של מלבה חגיבי; ב„שדה שבולים" של קיי תאקיי, כוריאוגרפית זרה שהצליחה לתפוס באינטואיציה פראית את רוח הלהקה, את מה שאפשרי לה.

אך הערב היה הפעם ציון באבדן דרך. „אם", של אותה אילנה כהן, סבל מביטוי רגשי מופרז, וכך גם „הדים אינם מלאי" של אנשרה אלקיים. בשני הריקודים יש רגעים יפים, כוונות כנות וניהול מדַיֵּק של מוסיקה ודראמטיה, מקודית ואפקטיבית („ריצאדר מאבר ל„אם", אתרון קמינסקי ל„הדים אינם מלא"). אבל היה משהו מביך בהתפתלויות, ובעקות וקפיצות פרועות שהוטלו אל הבימה בשפע חסר גבולות. „הדים אינם מלא" מתוחל ומסתיים ברמזים שקטים, עצוב ומתוקים, אך היסוד השלוחני שהתבטא בעיוותים ובסכל (ולא היה ברור על מה ולמה) לא עלה יפה. כוחם של רקדני „ענבל" הוא בחן, בכוח עצור, לא בנגיעה בגבולות היכולת הפיסית.

מי שיצאה בשלום גם מן הריקוד הזה ושמרה על גבולות של שליטה היתה מלבה חגיבי שנעה כמו מלבה בצעדים כבדים בין הגופות המתפתלים. גם ממי אלגרבלי הצטיין בהפגנת יכולת ודיבת בריקוד זה. „אם" הוביל את אילנה כהן לקצבים ולתנועות אפריקאיים. היא עצמה הוכיחה שוב את כשרונה כרקדנית, אך ככל שנתלהטו הרקדנים על הבמה, כך הלך הקהל ונהיה מרוחק. היתה אינפלציה של תנועות ושל רעיונות, וכל הגודש הזה עיוות את היצירה, חשכיח את הנושא, למרות הופעה מרשימה של אריז מאנגנו נקרן־נצר.

„בעקבות אגדתי" ריקוד של המייסדת הגדולה עצמה, שרה לוי־תנאי, היה בכלל אופרה אחרת. זה מין מיוזיקל תמים שגם נתן פסק זמן בין שתי היצירות הכבדות שבתכנית. מחרוזת של ריקודי עם, עולידע עליזה עם שלוש מלכות אטר השומרות על איזון עדתי, ואריאציה יפה על ריקוד חסידי ועיבוד תמנתי של ציור מפורסם של ליטוינובסקי שעניינו שלושה תימנים רוקדים כאיש אחד, ונסיון להראות את אגדתי הצייר (ועיקן מוצלח של פלטת ציור ענקית כשהצבעים הם בדים המשתלשלים ממנה). זה הנוכן. באשר למחול עצמו – שרה לוי־תנאי יודעת את מלאכתה, והיא גרמה למין שמחה על הבמה ובקהל.

מוסיקה יפה מאוד של שלמה גרוניך עודה לעליות הקולנית, והתלבושות – חצאיות צבעוניות וחולצות לבנות – הצליחו לעודד את ניחוח תל־אביב של פעם. אך נזכרתי גם בעובדה, שבימי „הנועה" הרחוקים, גם ניסו להשכיח כל קונפליקט, כל חריגה, ושבעצם אגדתי היה דמות שנויה במחלוקת. בהמיין בנפשו וכשלון יפהקה הוא היה דמות תיאטרלית למהדרין אך לא „חלוץ המחול המודרני בת"א" (מן התכניה) ושגם בהעלאה הזו, המתוקה מדבש, של העולידע ושל חיין כצייד וכרקדן יש הסריחה המתוקה, השקרית, אשר מן ז אותנו בעודינו.

שירה טובה נטו

מופע

מאת מירי מן

נתנאלה במופע בחאמאם. 3.4. מסנתרי: רפי קרישוזן. ניצוחן ונוף: נתנאלה

במשך כשעתיים היא עומדת לבד על הבמה ושרת משירי מרדכי זעירא, משה ארנוב, מתן כספי, שלמה יוסף ואחרים הקוראים בבמה. מופע מוזיקה מצוין בסמנתר של רפי קרישוזן. לשעתם הא מוטלת ליהה את הגיטרה ומעט אותה – חוץ, שם פעמולים. למרות הנמנים סמוקה – סאנוב, שלא פעל. הסב הנאורב לקרה – בחלק הראשון של המופע מיוחדה הגיטרה מוקמה על הכל. הקהל השיב לה אהבה. כמו לפני עשר שנים. דבר לא השתנה. בנתנאלה דמות מיוחדת, יפה, אקוטית, נראית קצת מבוישת, מעדיפה להתרכז על הבמה. על הגיטרה שלה. נראית מרוחקת, מחוקצת ומלאת חן מכל לבשר. בגדה. בה [illegible] של מאוסף מאה. היא נותנת לשירה הפיוח – של חן ומעמק עם מיגוון האיקסבות הכלולו רגיל, לרגר. רק העיבודים השתנו בחלק מהשירים. נתנאלה מרגישה את הבמה. הקולה הגבירה שלה בקטעים הוקאליים אחרים. יש בה רגישות לטקסטים המלים נשמעות בבהירות. המבטא שלה משיר לשיר. „אפר" במרבר ומאוב, משירי הזמן, נשמע פתאום בשיר חדש, ל„הליכה לקיסריה" שבשמע הן בפיה כמו המנה, חלק תמבי.

אין זה מופע מבוש. נתנאלה שרה כמו שכבר נשמע לנו כשרה עם ובכל זאת אינה זמרת שירי עם. היא שרה קטע של גרשוין מתוך „מרי ובני" ועוד. משה מרשואר הבאנו ובכל זאת אינה זמרת. אינו סוכמת. אי אפשר להדביק לה תווית. הסגנון בלעדי לה.

ביכולת הוקאלית ובעושר הגבעת שלה היא מביכה את. מרסדס סוסה אך בכך מסתיים הדמיון. בלי הפאנתה. בלי המחאה ובלי הגזמה. שירה טהרה נפש. מומלץ בחום.

רדיו לילה

יואב קוטנר, תכנית לילית. יום יום בגלי צה"ל

מאת אמיר רותם

חדילמות האלה. אי אפשר יהיה לצפות בשקט במעללין של דאלגליש, מחליפיו של בולמן וכל שאר גיבורינו. באותה שעה ממש, בגלי צה"ל, ינגן יואב קוטנר את מיטב המצאי המוסיקלי. קוטנר דיגל ל־11 בלילה משעת הערב הנייטראלית של שבע, בה שידר את תכניתו „רדיו רדיו". כעת, ב„לילה לילה", הוא עדיין משמיע את המוסיקה האהובה עליו ועוד בשעה שהוא אוהב יותר. השאלה היא האם אין בהזזת שעת השידור משום ניעור של מאזינים בכות. קוטנר חוכיח בתכנית האישית שלו, שרצה כבר כמה חודשים, שיש לה מקום נשיש לה ביקוש. גם אם המעבר לשעה המאוחרת יותר לא מעשה בהכרח מרצון, הרי שיהיה מעניין לעקוב אחר השינויים.

מה בתכנון? קוטנר: „התכנית תהיה יותר לילית,אף על פי שגם קודם לכן השמעתי שירים שקטים, אני מרגיש פתוח מתוייב לדברים חדשים." שני שינויים מרכזיים מתוכננים בכל זאת. כל יום חמישי יערך סיכום אישי של השבוע. הופעות, תקליטים, קלטות וידאו שעשו את השבוע של קוטנר („אם יוצא תקליט חדש של איתן מסורי אסתפק בלומר זאת, אם משהו טוב יותר אשמיע"). בכל יום שני **„מחוברת הקסטות"**, מסגרת בה יאוורר קוטנר את מלאי ההקלטות הלא מקצועיות המגיעות אליו. ברשימה האפשרית גם מתלבטים בני עשרה וגם הקלטות ראשונות של הרכבים ותיקים.

מה יעשה קוטנר בערבים שהתפנו? „אקדיש עוד כמה שעות לילד ולאשה ואתכנת את הווידאו לתקליט את התכניות שאפסיד.

בהכנה

„סינדרלה" ו... מוזי בסיקי ב„באלט תשר אלי"

בעקבות הצלחת „מפגה דאנדים" שמחת לקחת הבאלט הקלאסי הישראלי להעלות את „סינדרלה" לפרוקופייב. הרחוקות יתחיל בעוד כשבוע. הבכורה מתוכננת לאוגוסט. „זהו הפקה קשה יותר ממפצה דאנדים" אומר הלל מרקסון, מנהל הלהקה, שכן הוא מפריחה גם הפאורות המורכבות, אלונן מובצעת לילדה „פיקוסי־גני". משרת הוחיקן והוחבות הנדרשים בכל הנראה מהלהקה מסמת ומאוריים" הנחלים לחעניק הקבוצה משמחת לכרך הדלאת סינדרלה".

בינתיים מתכוננים בבאלט הישראלי לבכורה נוספת: בדשה ימפולסקי יצרה כוריאוגרפיה לפומבנה של לאונרד כהן ומוזי בסקי ובימים אלה נערכות חזרות על היצירה בת 20 דקות שבה משתתפים כ־15 מחברי הלהקה. שלוב מעניין בין באלט קלאסי לשירים מסטלאיים. הבכורה ב־25 במאי בבית האיל בתל אביב.

דרדה צימרמן

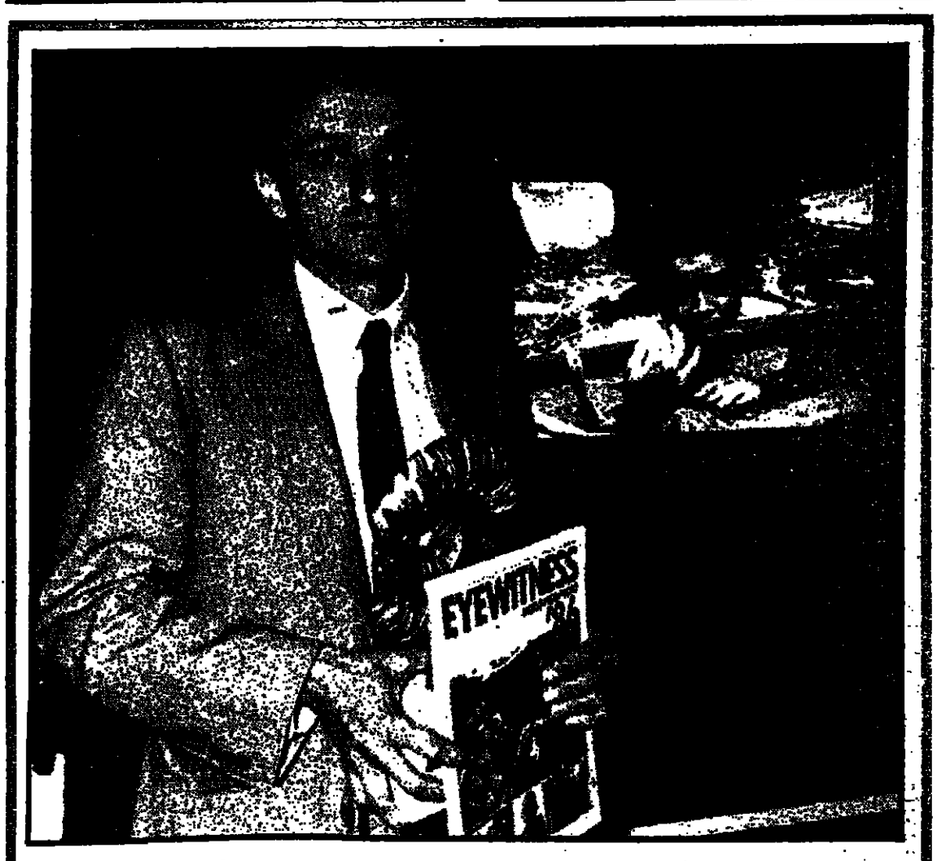

תמונתה המזעזעת של אומיירה שאנשז, השקועה בבוץ הטובעני, שהועברה לרחבי תבל, דקות שפורות לפני שנפטרה, זיכתה את הצלם הצרפתי פראנק פורניה בפרס הראשון בתחרות צילומי העיתונות לשנת 1985. בסוף השבוע חולקו הפרסים באמסטרדאם ובתמונה נראה פורניה, על רקע הצילום שזיכהו בפרס. צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

הרקוויאם של ורדי

הנהירה ההמונית המרשימה של חובבי מוסיקה לשמוע בהיכל התרבות את הרקוויאם של ורדי בביצוח זובין מהטה (ארבע פעמים אולם מלא) עוררה ודאי גם התעניינות בהקלטות של היצירה האמורה.

הרקוויאם של ורדי היא אחת היצירות המסובכות ביותר להקלטה מבחינה סכנית ומוסיקלית. מצורות הקלטות מסחריות מצויינות – חוקות ומשכבעות ברמתן האמנותית, המורתית והגינתית, אבל חלשות עד כדי אכזבה באשר לאיכותן המכנית. הקלטה כזאת היא בביצוח ליאונרד ברנשטיין (ביצוע פומבי באלברט הול בלונדון) עם המקהלה והתזמורת הסימפונית הלונדונית. (סי. בי. אס. 77231). פלאסידו דומינגו, הטנור המהולל, המשתתף בהקלטה זו, מופיע בשני אלבומים נוספים של הרקוויאם: בביצוח קלאודיו אבאדו ותזמורת ומקהלת לה סקאלה במילאנו. הזמרים הסולנים, הנגנים והמקהלה, בהשראתו של המנצח הגדול, שיתפו פעולה בביצוע מוצלח ומרתק עם איזון טוב בין הדראמטיות והליריות. הקלטה משובחת. מומלץ. (דויטשה גרמופון. 032 3370 / 120 2707).

ועוד דומינגו, בהקלטה בביצוח זובין מהטה, מלפני כחמש שנים, שבה משתתפת גם הסופראן מונסראט קאבאייה, הזכורה לטוב מהביצועים האחרונים בת"א. מהטה מצליח להפעיל ולהלהיב את כל המשתתפים. כמו בת"א אין זה ביצוע אידיאלי ומושלם, אבל יש בו דינאמיות ואחדות אנושית של רגשות (סגולה בולטת שיצרה קשר מוחשי עם הקהל בהיכל התרבות). הקלטה דיגיטאלית מבריקה. הפילהרמוניה של ניו יורק ומקהלת מוסיקה סאקרה (ס. בי. אס. 36927 2 ר"ר).

מהטה הפליא לנצח אצלנו על הפוגה למקהלה כפולה בפרק „קדוש" למלים „השמיים והארץ מלאו כבודך. הושענא במרומים". המנצח הארטלקי בן ה־45 ריקארדו מוטי מפליא שבעתיים בקטע זה ובפרקים האחרים, בהקלטה הנהדרת הכמעט מושלמת שעשה עם תזמורת „פילהרמוניה" והמקהלה האמברוזיאנית. מבין הסולנים בולטת בומרתה הסופראן רנאטה סקמו.

שמעתי את מוטי מנצח על הרקוויאם בשטוקהולם. מאז הביצוע הבלתי נשכח של פרנץ פריצאי בארץ, עם הפילהרמונית, לפני כ־30 שנה, לא זכור לי ביצוע כה נפלא. הקלטה חדישה וטובה המומלצת ללא הסתייגות. ה.מ.ו. (אס.טי.אס.טי.טי.אס.אל.אס. 5185). המצרסופראן הגרולה מארילין הורן, שהופיעה עם מהטה בת"א, משתתפת בהקלטה הוותיקה בביצוח גיאורג שולטי עם הפילהרמונית הוינאית ומקהלת האופרה הממלכתית. הסולנים האחרים אף הם מהשורה הראשונה: גיין מאנרלנד, לוציאנו מאגארוטי, מארטי מאלבלה (רקא. 2־944 411). שולטי הקליט את הרקוויאם בשנית בהצלחה פחותה עם המקהלה והתזמורת הסימפונית משיקאגו. המהדורה בביצוח פריץ רייטר (רקא) ראויה לשימת לב מיוחדת בעיקר הודות לזמרתו של הטנור השוודי יוסי בייורלינג. מהקלטות הוותיקות מן הראוי להמליץ על הביצוע המופתי בביצוח קארלו מריה גיוליני. מן הסולנים שאפשר להשיג. מקהלה ותזמורת „פילהרמוניה", הסולנים: אליזאבט שווארצקופף, כריסטיה לודוויג, ניקולאי יידה, ניקולאי גיאורוב. (ה.מ.ו. 909).

ההקלטות הזיסטוריות הנדירות עם טוסקניני (מקונצרט פומבי באולם קארנגי ב־1954 אר. סי. איי, ועם פריצאי והתזמורת של ורדי ברלין מתחילת שנות השמים (דויטשה גרמופון), הוצאו למרבה הצער מהקטלוגים הראשיים וקשה לאתרן בנקל.

„אליהו" של מנדלסון

בימים בהם עסק מנדלסון בהלחנת יצירתו הגדולה האחרונה כתב: „אנו זקוקים היום יותר מתמיד לאליהו חדש". היה זה ב־1845, כשנתיים לפני מותו, בגיל 38. הבשורה של מנדלסון אקטואלית כמובן גם בימינו. „אליהו" מתארת, לפי סמסים מהנ"ך, בדראמטיות ובעצמה, את סיפורו של הנביא הבודד, איש הרוח, העשוי ללא חת, הדגש הוא על מלחמתו האמיצה באי צדק ובעוות חברתי.

האוראטוריה הנחשבת לפופולארית ולאהובה מבין האוראטוריות, לאחר „המשיח" של הנדל, לא זכתה לביצועים מוקלטים רבים.

קורה לפעמים שהקלטה איכותית, שהגיעה להישגים נדירים, נשארת בקטלוג ועומדת לרשות הקונים, שנים רבות, באין לה תחליף מוצלח.

יצירת מופת שהוקלטה בהצלחה בלתי רגילה, מעין תגלית מוסיקלית וסכנית. כאלה הן הקלטת אנטו קלמפרר של ה„מיסה סולמניס" מאת בטהובן (ה.מ.ו.), הסימפוניה התשיעית של מאהלר בביצוח ברונו ואלטר (סי.בי.אס.), האופרה „פלסטאף" של ורדי עם ארתורו טוסקניני (אר.סי.איי.) והסימפוניה החמישית של שוסטאקוביץ' בהקלטת הבכורה של ברנשטיין עם הפילהרמונית של ניו יורק (סי.בי.אס.).

„אליהו" הוקלטה מסחרית בביצועים בביצוח יוגין אורמאנדי (רק בקטלוג האמריקאי), בביצוח ולטגנג מאבאליקי (בגרמנית) ועם פי מאקלם פארגאנו (ביצוע נפלא בהקלטה היסטורית מקוצרת). בקטלוג הבין־לאומי מופיעות שתי הקלטות נפרדות בלבד. עם מקהלת „בריצ'ר קאנטוריי" משטוטגארט ותזמורת רדיו שטוטגארט בביצוח הלמוט רילינג. מקהלה מצויינת זו, המהוכות באירופה, השתתפה בביקורה הנוכחי בארץ ב„רקוויאם" של ורדי וב„אליהו" של מנדלסון עם הפילהרמונית. ההקלטה, מהופעה פומבית, אינה מהחישגים הבולטים של רילינג בתחום התקליטים. היצירה מושרת בגרמנית. אני מעדיף אותה באנגלית, כפי שהושרה לראשונה בבירמינגהם ב־1846. גם הסולנים אינם מרקיעים שוחקים (סי.בי.אס. 79353). לעומתה ההקלטה מ־1968, בביצוח רשאל פרייבי דה בורגוס הצעיר, היא מאותן ההקלטות המעולות שאין לזן תחליף (באנגלית). ביצוע מלהיב ומרומם עם שאר רוח ופרשנות דראמטית. נגינה חמרה בהדרת של מקהלה ותזמורת „פילהרמוניה" מלונדון. לבולם היה כנראה יום טוב ומוצלח, גם לסכנאים. משתתפים בין השאר דאנאל בייקר (מצו סופראן), ניקולאי יידה (טנור), בויינת בינגם (סופראן) ודיטריך פישר דיסקאו (בריטון) בתפקיד אליהו. כולם טובים אם כי לא מגיעים להישגי המקהלה והתזמורת. המנצח הספרדי־גרמני, מן המבוקשים ביותר כיום, שביקר גם בארץ, הוא בהלוא הכושר. (בעקבות הצלחתו הקליט גם את „פאולוס" של מנדלסון).

האלבום המשולש יצא לאור בכמה מהדורות ואפשר להשיגו, בדרך כלל, די בקלות. אם אול מהמלאי בחנויות אין בעיה להזמינו מחו"ל. (ה.מ.ו. אס.אל.אס.טי.טי. 935. מהדורת אנג'ל אמריקאית. אס. 3738). שי באה לתג הפסח.

אני מצפה להקלטה מתוכנת חדשה, עם אמירה פרבין שביצעה על „אליהו" לפני כשנתיים, בהצלחה רבה, בהיבה, בממגרת אירועי ארגון השידור האירופאי.

הרקוויאם הבלתי גמור

הפילהרמונית ומקהלת „גכינגר קנטוריי" מעלות את הרקוויאם של מוצארט, שהושלם על ידי תלמידו זיסמאייר

מאת יהודה כהן

בתכנית השניה של הקונצרט השביעי ובסדרת „פילוקלסיקה" יגישו התזמורת הפילהרמונית הישראלית, מקהלת „גכינגר קנטוריי" וסולנים בביצוח הלמוט רילינג שתי יצירות כנסייתיות: את המיסה האחרונה, מס' 12, של היידן, המכונה „הרמונימֶסה", כלומר „מיסת כלי־נשיפה", בשל ריבוי כלים אלה בהשוואה לשימוש הצנוע בהם במיסות האחרות של אותו מלחין, ואת הרֶקוויאֶם של מוצארט שלו מוקדשים דברי המבוא הבאים.

בשנות חייו האחרונות תפס אצל מוצארט רעיון „הבנים המופשיים" את מקום הדת. הכנסיה הקאתולית החרימה מיסדר זה, ולכן אסר אותו הקיסר האוסטרי, והימשל רדף את חסידיו. זה אילץ אותם לקיים את אסיפותיהם ואת טקסיהם בסתר. הטקסים היו מלווים במוסיקה, ומוצארט חיבר קטעים מתאימים, שירים, גם קנטטה שלמה, את „מוסיקת האבל לבנים חופשיים" ועוד: את רעיונותיו היסודה גם במוסיקה המיועדת לביצוע פומבי, והיצירה הבולטת מבחינה זו היא האופרה „חליל הקסם".

בשעה שלמוסיקה כנסייתית היתה מסורת וחמורה, הרי ל„חליל" המדשה לא היתה כלל, והוא יצר לו סגלים שבהם הביע, אבל גם היסודה, את רעיונותיו, ושאז לא פוענחה למשל: עדיפות לכלי הנשיפה, מקצב־מרש, חיבור צלילים לזוגות, כאילו חברי המסדר צועדים שניים שניים שלובי זרוע לציון אחוות הרעים שביניהם.

בשעה שהיה עסוק בהלחנת „חליל הקסם", קיבל מוצארט בתנאים מוזרים הזמנה לחיבור מיסת אשכבה (רקוויאם). המעשה היה כה משונה, ואפילו לא ייאמן כי מסופר, ובכל זאת אמת. הנה רק תמצית מן הסיפור המעניין והמרגש: ביולי 1791 (שנת מותו של מוצארט), בעת שתיומר את המערכה הראשונה של „חליל הקסם", בא אל מוצארט אדם חיוור בלבוש אפור עם ההזמנה ושילם אפילו את מחצית השכר מראש והוסיף שאל למוצארט לחקור מיהו המזמין. מוצארט חזל מיד בעבודה, אבל היה אנוס להפסיקה כדי להשלים את „חליל הקסם" ולהלחין את האופרה „טיטוס" שהזמנה לרגל הכתרת קיסר אוסטריה למלך בוהמיה בפראג. כאשר עמד מוצארט לצאת לפראג, הופיע האיש החיוור הלבוש באפור ושאל לגורלו של הרקוויאם. עם שובו מפראג מיהר מוצארט להשלים את „חליל הקסם", אבל המחלה שגרמה לבסוף למותו ללא עת (בן 36 בסך הכול), ריתקה אותו למיטה והגבילה את כושרו לעבוד. הוא האמין באמונה שלמה, שמיסת האשכבה הוזמנה בידי שליח המוות, ושהוא חיבר אותה לעצמו. לאמיתו של דבר המזמין היה אדם רזון פון ואלזג, חובב מוסיקה שהזמין בעילום שם יצירות אצל מלחינים שונים, הפתיק אותן והוסיף את שמו כמחבר.

מוצארט הספיק להשלים רק את הפרק הראשון, „רקוויאם", הכולל גם את פסוקי „קִיריֶה", מתוות תבליל לא שלמות של עוד שבעה פרקים, ועוד שברים ורישומים. על ערש הדווי הסביר לתלמידו המסור זיסמאייר את כוונותיו. אחרי מותו היתה אלמנתו במצב נואש, כי אם לא תושלם היצירה, תהיה אנוסה להחזיר את הכסף שקיבל מוצארט, ולא היה לה. במקום לזיסמאייר פנתה אל מלחינים שונים, אבל כולם סירבו להעז ולהשלים יצירה מאת מוצארט, ולבסוף מסרה את העבודה לזיסמאייר שעבד בנאמנות. הוא השלים את המתוות והוסיף משל עצמו את הפרקים האחרונים, ודאי גם אלה בהשראת הדרכה שקיבל מאת מוצארט. בהמשך לפרק המסיים, „אגנוס דאי", חזר לטקסט אחר בדיוק על רוב הפרק הפותח, ויגל על ידי זה את היצירה וסיים אותה במוצארט אמיתי. היו אמנם שביקרו את זיסמאייר על מעשה זה, אם כי סביר להאמין, שזה יעץ לו מוצארט עצמו. למרות העובדות הברורות הובאו גם דיעות שהיצירה כולה של מוצארט, ועם אלה שטענו זאת, נמנה גם בטהובן. זו אמנם תעודה טובה לזיסמאייר, אם כי יש ויש בעבודתו ליקויים שמוצארט לא היה עושה מעולם.

הרזון פון ואלזג ודאי לא גילה שהרקוויאם שהציג כפר־עבודתו סוטה מאד מן המסורת. מעולם לא התחילה יצירה כנסייתית בכלי נשיפה, כשכלי־הקשת רק „מלווים". הרי מוצארט הכניס מיד עם התחלת הרקוויאם מן הסמלים שהוא קבע לו כ„מסורת" לאותה מוסיקה שלו שברחה רעיון הבונים החופשיים: בהמשך כבר באים זוגות צלילים מוזרים ומקצבי־מרש ועוד סמלים: בנפשו מוצארט לא חיבר רקוויאם קאתולי מסורתי, אלא הוא משגר על גבו של הטקסט הקאתולי המסורתי בשורת אחבה לאנושות.

הקונצרט, הערב בתל־אביב וגן ב־12, ר־13 באפריל ובסדרת „פילוקלסיקה" ב־14 באפריל; בירושלים ב־7 באפריל ובחיפה, 8, 9 ו־10 באפריל.

תקליטים

מאת ישראל דליות

הרקוויאם של ורדי

הנהירה ההמונית המרשימה של חובבי מוסיקה לשמוע בהיכל התרבות את הרקוויאם של ורדי בביצוח זובין מהטה (ארבע פעמים אולם מלא) עוררה ודאי גם התעניינות בהקלטות של היצירה האמורה.

הרקוויאם של ורדי היא אחת היצירות המסובכות ביותר להקלטה מבחינה סכנית ומוסיקלית. מצורות הקלטות מסחריות מצויינות – חוקות ומשכבעות ברמתן האמנותית, המורתית והגינתית, אבל חלשות עד כדי אכזבה באשר לאיכותן המכנית. הקלטה כזאת היא בביצוח ליאונרד ברנשטיין (ביצוע פומבי באלברט הול בלונדון) עם המקהלה והתזמורת הסימפונית הלונדונית. (סי. בי. אס. 77231). פלאסידו דומינגו, הטנור המהולל, המשתתף בהקלטה זו, מופיע בשני אלבומים נוספים של הרקוויאם: בביצוח קלאודיו אבאדו ותזמורת ומקהלת לה סקאלה במילאנו. הזמרים הסולנים, הנגנים והמקהלה, בהשראתו של המנצח הגדול, שיתפו פעולה בביצוע מוצלח ומרתק עם איזון טוב בין הדראמטיות והליריות. הקלטה משובחת. מומלץ. (דויטשה גרמופון. 032 3370 / 120 2707).

ועוד דומינגו, בהקלטה בביצוח זובין מהטה, מלפני כחמש שנים, שבה משתתפת גם הסופראן מונסראט קאבאייה, הזכורה לטוב מהביצועים האחרונים בת"א. מהטה מצליח להפעיל ולהלהיב את כל המשתתפים. כמו בת"א אין זה ביצוע אידיאלי ומושלם, אבל יש בו דינאמיות ואחדות אנושית של רגשות (סגולה בולטת שיצרה קשר מוחשי עם הקהל בהיכל התרבות). הקלטה דיגיטאלית מבריקה. הפילהרמוניה של ניו יורק ומקהלת מוסיקה סאקרה (ס. בי. אס. 36927 2 ר"ר).

מהטה הפליא לנצח אצלנו על הפוגה למקהלה כפולה בפרק „קדוש" למלים „השמיים והארץ מלאו כבודך. הושענא במרומים". המנצח הארטלקי בן ה־45 ריקארדו מוטי מפליא שבעתיים בקטע זה ובפרקים האחרים, בהקלטה הנהדרת הכמעט מושלמת שעשה עם תזמורת „פילהרמוניה" והמקהלה האמברוזיאנית. מבין הסולנים בולטת בומרתה הסופראן רנאטה סקמו.

שמעתי את מוטי מנצח על הרקוויאם בשטוקהולם. מאז הביצוע הבלתי נשכח של פרנץ פריצאי בארץ, עם הפילהרמונית, לפני כ־30 שנה, לא זכור לי ביצוע כה נפלא. הקלטה חדישה וטובה המומלצת ללא הסתייגות. ה.מ.ו. (אס.טי.אס.טי.טי.אס.אל.אס. 5185). המצרסופראן הגרולה מארילין הורן, שהופיעה עם מהטה בת"א, משתתפת בהקלטה הוותיקה בביצוח גיאורג שולטי עם הפילהרמונית הוינאית ומקהלת האופרה הממלכתית. הסולנים האחרים אף הם מהשורה הראשונה: גיין מאנרלנד, לוציאנו מאגארוטי, מארטי מאלבלה (רקא. 2־944 411). שולטי הקליט את הרקוויאם בשנית בהצלחה פחותה עם המקהלה והתזמורת הסימפונית משיקאגו. המ